

ELOFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.
Külföldi petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1911.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Vasárnap, május 7.

Mai számunk főbb közleményei:

- Az agrár-vita
- Az új véderőtörvény.
- Hieronym Károly temetése.
- Uj vizsgálat Simon Ákos táblabíró ügyében.
- Zselenski Róbert gróf a börtöreformról.
- Botrány a háztetön.
- Kulisszatitkok.
- Kinevezés és előléptetés.
- Vihar és jégeső.
- Ki lesz Hieronym Károly utóda?
- Tarkaságok.

A város mint részvényes.

Arad, május 6.

Annak a gondviselésnek, a mely eddig délelőtt nyolctól délután kettőig a városok sorsát intézte, új szerepe jutott. Eddig, fejedelmi kényelemben és uri hatalomban, adót és illetéket szedett, vigyázott az utakra és a piacra, ítélkezett a csendet bontók fölött s egyébként ügyelt arra, hogy a város szekere a régi keréknyomokban haladjon. Közben városi közgyűléseket tartottak, illusztrálásul annak, hogy a városatyák a fejük tetejére állhatnak, mégis az történik, a mit a tanács akar, — ezt hívták pedig városi önkormányzatnak.

Ez az állapot lassanként az irigyelni való mult birtoka lesz. A városoknak, ha nem akarnak eltemetkezni és a nyárspolgári elmaradottság áldozataivá lenni, spekulálni, ügyeskedni, ravaszkodni, számítani kell, pénzügyi manővereket folytatnisegyéb,

az üzleti érzéket érvényesítő tevékenységet folytatni.

A városi közigazgatásnak az akta-szagu hivatalokból ki kell menni a piacra, arra a piacra, ahol papirokkal kereskednek és vállalatokat árulnak. Nemcsak Budapest teszi ezt, ahol a városi villamos vasut részvénytársaság papirjainak többségét magáhozváltotta a főváros, s ezzel döntő szóhoz jutott a vállalatnál. Debrecenben — így olvassuk, — a város telekszerző részvénytársaságot alapít, hogy a mérték-telen telekspekulációnak utját állja s hogy az építkezést, a városfejlődést egészséges utakra irányíthassa, részvénytársaságban a többséget a városnak tartja fenn.

Részvényt vásárolni, — magában ez nem új nálunk. Előfordult, vicinális vasutaknál, s iparvállalatoknál, hogy a város bizonyos számú részvény mennyiséget jegyzett. S ha ezt indokoltá tette is a vasutügynek és a küzdelmekkel vívódó gyáriparnak támogatása, mégse ez a tér az, a hol a városnak, mint részvényesnek szerepet kell vállalni. Hanem azoknál a vállalatoknál, a melyek közszolgáltatást teljesítenek, a melyeknél tehát a közönség érdeke, hogy a városnak irányító és döntő szerepe legyen a város vezetésében, s módja arra, hogy a vállalat megváltását elősegítse. Vagy pedig ott, a hol a közönséget a tulajdono magánérdekkel szemben meg kell védeni.

Példákat hozhatnánk fel arra, hogy Aradon mennyire eleven talaj

van az ily misszióra. Csak egyet emlitünk föl, a multból. Volt idő, amikor az aradi lóvasut részvényei hihetetlenül alacsony áron voltak. Ha jól emlékszünk, még száz koronán is alul voltak kaphatók a kétszáz koronás névértékű részvények. Ez azt az időt megelőzően történt, mikor a részvények a forgalmi részvénytársaság tárcájába vándoroltak. Ha akkor a polgármesternek olyan ötlete támad, mint most Bárczynak, s ha az akkori idők szelleme ezt egyáltalán megengedhetőnek tartotta volna, a város sokkal olcsóbban megszerezhetette volna a részvények többségét, mint a mennyit most a lóvasut megváltásáért hajlandó lenne fizetni. Akkor villamosíthatna, új vonalakat teremthetne s előkészíthetné a vállalat megváltását, úgy, ahogy a város érdeke kívánja. Ma már ez természetesen, elkésett tanács. Nem is akar tanács lenni s még csak szemrehányás se azokkal szemben, akik abban az időben határoztak és tettek a város sorsa fölött. Akkor valószínűleg durva bűnök tartották volna, hogy a közpénzt részvényvásárlásra fordítsák, különösen oly vállalat részvényeibe való befektetésre, amely vállalatnál a részvények alacsonyan állanak, tehát a vállalat rossz. A jövőre persze nem gondoltak volna.

A mi a multban történt, arra van hasonló eset ma is, és kínálkozik okos alkalom a jövőben. S arra, hogy a debreceni példát kövessék, szintén lehetne ötletet találni. Az ön-

Amikor a pénzt olvassák.

Irtó: Pogány Béla.

A szálás, de derékban megtört legény erőszakosan egyengette magát. Apró, csenevész eredménytelen szeretkezések áldozatának érezte magát ebben a pillanatban, amikor arra gondolt, hogy pár óra mulva egy hatalmas, ragyogóan egészséges asszonnyal köt érdemes szerződést. Az asszony neki, az ő laza izmainak, tépázott idegeinek ajánlja föl testének rugalmas életerejét. Neki adja csengő aranyát, idétlen, de üdvöztető bankóit. Mindezt semmiért. Pislogó szerelmi vágya, ömlengő, áradozó szavai, éhes erszénye nem lehet kárpótlója az asszony benne vetett hitének.

Hosszu hónapokon át folyt az udvarlás és legyeskedés képébe öltöztetett alkudozások. És az öreg fiu nyugodt volt. Ő megmondott mindent őszintén. Burkolt szavakkal, de őszintén kifejezte, hogy ő már túl van a harmincon, a nők, akikkel eddig dolga volt, nem tudták szeretni, csak az idegeit hasogatták rostokra, s a kicsi, nagyon penészes pénzecskéjét is elszedték. Az asszony özvegy volt, tehát nem gondolta, mint először, hogy azért kell férjhez mennie, mert a mamája is férjhez ment annak idején. Tudnia kellett, mit jelentenek az öreg fiu szavai.

A lelkiismerete ezek után tiszta volt, de

a jövőtől, a kiábrándulás borzalmaitól, esetleg tragédiáitól remegett. Ezek a kétségbeesett napok még rokkantabbá tették. Vagy ő fog csalódni az asszonyban, vagy az benne. Az egyiknek meg kell lennie. Az eredmény pedig ugyanaz. De mindegy, a pénz kell. Annyit éit nélküle, annyit vágyódott utána, hogy most nem engedi ki a körmei közül.

Belülről, a szomszéd szobából a pénz muzsikált ki kínálkozó, hízogó csengéssel. Az özvegynek számolták kezéhez a hozományt. Pár óra mulva pedig az adja oda majd neki. Ezekkel a szavakkal:

— Ennek a gondozása ezentul magára tartozik, kedves barátom.

Most odabent hivatalos emberek bibelődnek a pénzzel. Hanyagul, szeretet nélkül debálgják egyiket a másikra. Az előkelően sápadt aranyakat, a pattanó, mogorva bankókat. Valódi, komoly, az öreg fiu előtt egyelőre egy kissé ismeretlen pénzt. Tunyán közömbös lett most már a szerelem iránt, nem törődött többé azzal, hogy erőtlén, bágyadt csókjaival esetleg kudarcot vall. A pénz, a pénz. Ez őrsítette, szédítette. Robotoló, könyörgő, kuncsorgó szerelmese volt egész életében a pénznek. Hosszu esztendőök után, eltékozolt, hiába töltött idők leáldoztával, most végre eljön a pénz és megadja magát...

Gyérülő, bronzvörös hajában kaparászott s igyekezett előrehuzni megnagyobbodott homlo-

kára, amelyen most az izgalom verejtéke ült ki. Érezte, hogy az a hatalmas asszonyi test, amelyet pár óra mulva köteles lesz átölelni, magához szoritani, ránézve csak a pénz szimbóluma lesz. Atoizsergett a testén a mohóság, amelylyel Pénz önagyságának gömbölyű, hófehér karjába bele fog harapni. Gyöngéd, szerelmes csók helyett neki esik és a husát tépi. Eddig ugyan Pénz önagysága csak a kisujját engedte neki néha-néha megsókolni; és különös, most még sem érezte, hogy idegenek volnának egymáshoz. Ismerősnek tetszett az illata, a csókja zamataja, sőt a vérenek az ize is.

— Ha a kezem közé kerül, vad leszek és kegyetlen. Fiatal. Erőszakos.

Szörni, hajigálni a kincseket: ez volt most egyetlen gondolata. A hosszú bőjt reakciója. A kikoldult gyomor telhetetlensége, amely aztán annál gyorsabban csömörlik meg.

Végigment a szobán s különös nyomatékkal rakta lábait a padlóra: a magáén jár. Odalépett az ablakhoz. Amit látott, mind az övé: a park, a pusztá, a föld, az istállók, a pajták. S a pénz odabent.

Apró szerelmek, apró adósságok hináros vizéből men-külöben érezte magát. Visszaküldi az arcképeket, amivel apró, csatáros verebek boldogították. Osszeszámolja az adósságait és kifizeli. Mocskos és nevetséges kicsinységek voltak.

— Kettő husz a Károlynak, a Turul-káv-

érték telkeinek problémája, benépesítése is sokkal könnyebben menne a város közreműködésével szervezendő részvényvállalat által, mint így, a közigazgatás nehezen mozgó, nehezen hozzáférhető apparátusával. Meg kell teremteni az első precedenst, még ha attól is kellene tartani, hogy a részvények az első időben nem hoznak hat százalékos osztalékokat. A közönség bizonyára értékelni tudná az olyan részvényeket, amelyeknél az osztalékok nem készpénzben fizetnek ki, hanem abban a haszonban, amelyet a részvények a nagy közérdeknek juttatnak.

Az agrár-vita.

(A képviselőház ülése.)

Távirati tudósítás.

Budapest, május 6.

Általános részvétlenség mellett folytatják az agráriusok a földművelésügyi költségvetés boncolását. Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszter beszédét várták mára, utána pedig félbeszakították a tárgyalást, mert Hieronymi temetése miatt fél egy órákor áttér a Ház az interpellációkra.

Náray Lajos alelnök negyed 11 óra után megnyitja az ülést.

Hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Elnök bemutatja Pozsony város táviratát, amelyben részvételt fejezi ki Hieronymi halála fölött. Perczel Dezso négyheti szabadságot kér. Bemutatja a kérvényeket. Bemutatja az összeférhetlenségi ítélőjuri ítéletét Széchenyi Emil gróf összeférhetlenségi ügyében.

Elnök javasolja, hogy, tekintettel Hieronymi Károly délutáni temetésére, az interpellációkra délután fél egy órákor térjenek át. Egyben jelenti, hogy Bározy István polgármester előzetes engedély folytán a képviselőház tagjai a Sándor-utcai régi országgyűlési gyűlékezni.

(Bizottsági jelentések.)

Wickenburg Márk gróf a pénzügyi bizottság elnöke, a bizottság két jelentését terjeszti elő. Az egyik az egyes pénzforgalmi eszközök szaporításáról szóló törvényjavaslata, a másik a banktörvényt kiegészítő pótszerződésre vonatkozik.

Lévay Lajos báró, a kivándorlási bizottság elnöke, a Pool-szerződésről terjeszti be a bizottság jelentését.

Következik a földművelésügyi költségvetés folytatódó tárgyalása.

Juriga Nándor (nemzetiségi): Elismeri, hogy a földművelésügyi budget sok jóindulattal van összeállítva s köszönetet mond a miniszternek azért, hogy a nép érdekeit szíven viseli. Mindennek dacára földművelésügyi szempontból az országot csak a szakszervezetek tehetik nagykorúvá, mert csak a kormánytól várni a viszonyok felvirágoztatását, nem szabad. Hiszen látjuk, hogy a földművelésügyi tárca amúgy is mostohagyereke a költségvetésnek s csak annyit kap, amennyit a többi átenged számára. Agrár szellemben erre a tárcára kellene a legtöbbet áldozni. Minden szakmának meg van a maga kamarája — ügyvédi stb. — amely az illető szakma érdekeit képviseli. Csak épp a földműveseknek nincs ilyen szakszervezete. Epp ezért legalább az urbéres községekről szóló törvényt végre kellene hajtani. A földművelés intenzívebb tétele már azért is szükséges, hogy a kivándorlás megakadályozására elég munkát kapjon a nép. A nagybirtokosokat még kényszer útján is ki kellene sajátítani, hogy a nép között feloszadjak. Az állam azonban a nagybirtok pártján áll. Új jobbágyságszabadtásra lenne szükség, mert a bankok teljesen leigázzák a földműveseket. Ezért kell a szakszervezeti alapon létesült földműves érdekképviselet. Hibáztatja, hogy a tanításban nagyon sok a harci példa, a verekedésre való ösztönzés. Ehelyett a munkát kellene dícsőíteni. Az összházának érdeke.

Felkiáltások: Mi az összhaza? (Zaj.)

Juriga Nándor: Hát a magyar haza!

Pap Géza előadó: Ne tévedjen ilyenekben a képviselő ur!

Juriga Nándor: A haza érdeke, hogy a nép jóléte fokozódjék. Mint nemzetiségi képviselő utal arra, hogy a nemzetiségek azért nem tudnak magyarul, mert nem tanították meg őket. Kéri a földművelésügyi minisztert, hogy a kiadott kitűnő gazdasági szakkönyveket adja ki a nemzetiségek nyelvén is. Szóvá teszi a természetben végzett közmunka ügyét.

Elnök: Ez a kereskedelmi tárca keretébe tartozik.

Juriga Nándor: Nagyon fontos a vízkérdés is. A folyók szabályozása igen sok kárt akadályozna meg. A költségvetést nem fogadja el.

(A földművelésügyi miniszter beszéde.)

Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszter: A budget-beszédet használta föl is arra, hogy a programját kifejtse. Ezt tartja az egyedül helyesnek. Már mint képviselőjelölt hangoztatta a többtermelést, azonban a földművelésügyi miniszternek nemcsak erre kell figyelemmel lenni, hanem okos birtokpolitikát is kell csinálnia. A gazdakörök egy része támadja őt a többtermelés hangoztatása miatt, neki azon-

ban ma is meggyőződése, hogy a magyar föld termelési képessége távolról sincs kimerítve. A többtermelés első kelleke az állattenyésztés fejlesztése. Erre kell a legelőket javítani. Két irányzat van. Az egyik állandóan legelőn tartja az állatot, a másik inkább az istállóban tartja. A legelők ma a legelhanyagoltabb részét képezik a mezőgazdaságnak. A meglévő állapotot konzerválni kell, de azért javítani lehet. Az akció megindult, bár még nem elégti ki. A másik főszempont az apaállatok javítása és ellenőrzése, e tekintetben nagyon szomorú a helyzet. Azt a pénzt, amelyet a pénzügyminiszter rendelkezésére bocsátott, főképpen ennek javítására fordítja. Fél az állatszámállástól, tizenöt év alatt a szarvasmarha csak négy percenttel szaporodott, a többi állatok száma csökkent. A szaporulat tehát nem elégti ki az ország szükségletét, ha a minőség javult is. Minden eszközt fel fog használni az állattenyésztés javítására. A állami telepekkel nem akar konkurenciát csinálni a magángazdaságoknak. Pirkner felszólására megjegyzi, hogy a lókitétel nem csökkent, csak az átlagár nem emelkedik. Részletesen beszél a lótenyésztésről, mint a voutatóerő forrásáról, amelylyel szemben a szarvasmarha inkább hus és tejforrás legyen. A gazdasági oktatásra nézve megjegyzi, hogy addig, amíg az ország legnagyobb részében rosszul gazdálkodnak, az elemi iskolában kell a gazdasági oktatást szervezni és ezért a tanítóképzőintézetekben kell a tanítást megkezdeni. A gazdasági ismétlőiskolákat külön tanfolyamokban fogja kiképezni a gazdasági tanításra. Az erdészetre áttérve, Talliánnak megjegyzi, hogy 1911-ben már nem segíthet az erdészek helyzetén, 1912-ben annyit fog elkövetni, amennyit csak tud. A mezőgazdasági kamarák létesítését a mai viszonyok közt lehetetlennek tartja, ellenben minden vármegyében rendszeresíti a gazdasági felügyelőket. A külföldi gazdasági szaktudósítók mellé a minisztériumi tisztviselők közül fog kettőt-hármat beosztani melléktudósítóknak. A birtokpolitika szempontjából a legnagyobb nemzeti érdekeknek a középbirtok fontartása és szaporítása felel meg, ennek az osztálynak földadata a kisgazda közönség szociális és gazdasági vezetése is. A parcellázásról szóló törvényt nem fogja a Ház elé terjeszteni, tulságos terjedelmesnek tartja s a célt más eszközökkel hamarabb el lehet érni. Alakulóban van egy alturista bank, amely állami támogatás mellett vezetni fogja a birtok parcellázását s igyekszik megoldani a mezőgazdasági ingó hitel kérdését. A szövetkezeteket a kormány szívesen támogatja, de a hitelszövetkezetekkel szemben a produktív szövetkezeteket fogja inkább segíteni. A földbirtok szövetkezetek alakítását nagy szociális és gazdasági érdekek tartja, ma a városok birtokait csak így lehet megfelelően hasznosítani. A radikális földbirtok-

házban. Három hatvan az éjjeli főpincérnek. A mosónő, a suszter, a szobaasszony. A legvárandósabb — a szabó. Az maga harminc forintot kap.

Az ablakra szorított egy darab papírost, azon számolgatott. Összeadta. Nem tett ki összesen nyolcvannégy forintot. Ezt igazán nem lehet az asszonynak megmondani. Majd lassan, lopva intézi el.

A szomarcéd szobából az ügyvéd jött. Káján és irigykedő szemeket vetett az öreg fiúra. Az csüggedt volt és fáradt: nem törődött veje. Szórakozottan nyújtott neki kezét és alig várta, hogy pusztuljon ez a pókhálószerű ember, aki félreismérhetetlenül gunyos tisztelettel viselkedik csak iránta. A pénz azonban imponál és hajlong mert, hogy a kissé kifényezett fekete kabátot nemsokára új és divatos kelme, előkelő szabás fogja felcserélni.

Még be sem tette az ajtót a fiskális, a másikon megjelent az asszony hatalmas, diadalmas, kissé boldogan ringó csipője. Az öreg fiúnak úgy tetszett, mint egy parancsoló, lenyűgöző tünemény, amelynek nem lehet ellentállani, amely lesújt vagy fölemel, tetszése, szélsége szerint. Ma hitvány, alávaló és törpe ehhez képest. A teste is, a pénze is. Holnap ez lesz a gyatrább, mert megadja magát a gyöngébbnek. Neki, akinek soha senki sem adta meg magát, csak apró és szentimentális teremtések, akiknek elegendő volt az olyas értelmetlen és langyos szó, mint az övé.

Vedlettéből, vörösszeplős, kissé remegő

kezében tartotta az özvegyet. Finom, rózsaszínű bőrén átérzett a vére járása. Méltóságos, néha nekirugaszkodó, de rendes mozgású vér volt Jófajta és tiszta. Mit akar ez a vér az övével? Az ő megiszaposodott, lomha vérével? Lehetetlenség, gyalázatosság tudva, akarva szerencsétlenné, meddővé tenni ezt a követelő életet.

De a pénz? Ahhoz joga van. Azt szabad, azt kell akarnia, mert le tudja nyügözni, porba tudja tiporni. Annál ő az erősebb. Ott ifju lesz, hatalmas. Herkules. Itthagya az utolsó pillanatban? Mikor már a kezében az ostor, hogy nekiindítsa? A lihegő boszu a sok keserves napért, a sok delibábos remény megtöresztéséért most nektront az eszének. A pénz odadobni egy másik embernek, aki biztosan eljön, ha ő otthagya az asszonyt. Egy másik embernek, akinek ereje lesz, aki le tudja igazni az asszonyt a valóságban is, nemcsak hazug, beteges álmaiban. Akinek csak teher, csak nyűg lesz a pénz, vagy ha nem, akkor a mellére telepszik és belefotja az erejét. Azt megfertőzi a pénz, letöri, megalázza: neki szárnyakat ad és egy kis erőt. Jókédvet, derűtséget, ami erőnek látszik ugyan, de tulajdonképpen csak az erőnek árnyéka.

Megvan az összefüggés. Ez a félparaszt, finomtestű, de csak a szentimentalizmusra fogékony lelkű asszony, aki az emberi tulajdonságokat nem tudja felismerni, ez az asszony: sohasem lesz boldog. Az arany az átká. Az arany földhöz gyűri a legtagosabb férfit is. De

őt nem. Ó majd a nyakára hág. Ó és a pénz boldogok lesznek egymással.

— Az asszony meg? ... Nos, az asszony...

Visszariadt először a gondolat ocsmányosságától, de azután megbékült.

— Eh, félre a konvenciókkal. Igen: az asszony keresen magának szeretőt. Legyen boldog mindenki úgy, ahogy tud. A boldogsághoz eljutni kötelesség. Az eszközök mellékese. Én gaz vagyok, ha elveszem az asszonyt. De boldog leszek a pénzével. Ó hitvány lesz, ha megcsal engem De boldog lesz a szeretőjével. Joga lesz hozzá, aminthogy nekem is jogom van a pénzhez.

Már mosolygott és megszorította az asszony kezét, aki sürgette, hogy beszéljen.

— Min gondolkozott olyan régóta, édes barátom?

— A mi boldog és szép jövőnket álmodtam végig...

Aztán hazudott tovább szemérmetlenül és pokoli kiszámítottsággal. Mindaddig, amíg hazudni lehetett.

Apa borotválkozik.

Irtia: dr. Irsal Arturné.

Apa szakállá már bizonyos aggodalmas korhatárhoz ért. Az emberek, amikor ránéztek és árnyalatait szemlélték, azt szokták kérdezni:

— Nem volt ez a szakáll valamikor szőke?

politikának nem barátja, de elismeri, hogy a hitbizományok mai geográfiai beosztása nemzeti szempontból káros. Ennek az elosztásnak korrigálását állami beavatkozással meg fogja kísérelni s hiszi, hogy sikerrel. A telepítési politikát a kormány nem adta föl, de itt is inkább a középirtokosok telepítésére veti a súlyt, ez különösen nemzetiségi vidéken helyesebb a parasztelepítésnél. A kormány földművelésügyi politikája a nemzet jólétét és vagyonsodását szolgálja, ez nem pártkérdés, de egyetemes érdek, ezért kéri a költségvetés elfogadását. (Élénk helyeslés, éljenzés és taps a jobboldalon. A minisztert a képviselők tömegesen üdvözlik.)

Elnök javasolta, hogy hétfőn, tekintettel a kereskedelmi miniszter lekiüdvéért tartandó istentiszteletre, a Ház tizenegy órakor kezdje tanácskozását. A Ház az elnök javaslatát elfogadta.

Szünet után Huszár Károly az osztályosjegyek árúitása dolgában bejegyzett interpellációját a következő ülésre halasztotta.

Elnök az ülést egy órakor berekesztette.

Az új véderőtörvény.

— A törvényjavaslat tartalma. —

— Bécsi tudósítónktól. —

Bécs, május 6.

Néhány hét múlva tárgyalja a magyar országgyűlés a véderőtörvényeket, minthogy a katonai perrendtartás nyelvi kérdésre nézve a két kormány megegyezett. Magas katonai körökből szerzett értesülés szerint a reform öt törvényjavaslatban van lefektetve és pedig

- I. A védtörvény.
- II. Az altisztek alkalmazása.
- III. Illetmények.
- IV. Katonai perrendtartás.
- V. Szószorozás.

Ezekből a javaslatokból csak a védtörvény és a perrendtartás kerül a parlament elé.

Ezideig a közönség csak annyit tud, hogy az új törvény a szolgálati idő megrövidítésén alapszik, és pedig aképen, hogy a lovasság, a lovastüzérség, a lótenyésztési intézetek és a haditengerészet kivételével az összes csapatoknál két éves lesz. A haditengerészetnél négy évig, a többi kivételes csapatoknál három évig tart a szolgálati idő. A tartalékban eltöltendő idő tíz évben van megszabva azok részére, akik két évet, hét esztendőben azok részére, akik három évet és öt évben azok részére, akik négy évet szolgáltak.

Eme gyökeres újításon kívül még felemlítendő, hogy a közös hadseregbeli tartalékosok többé nem kerülnek a honvédséghez, mert a honvédség annyi ujoncot kap, hogy ezekből láthatja el tartalékjait.

Mélyreható változásokat tervez a javaslat a fegyvergyakorlatokat illetőleg is. Akik a véletlen folytán nem élvezik a két éves szolgálat előnyeit, a fegyvergyakorlatoknál részvennek kárpótlásban.

Azok a tartalékos tiszték, akik önkéntesek voltak és akik a mai törvény szerint akár minden esztendőben behívhatók voltak fegyvergyakorlatra, a jövőben csak négy fegyvergyakorlatot kötelesek teljesíteni. A legénység fegyvergyakorlata legfeljebb négy hétig tarthat, de a gyakorlatban valószínűleg csak tizenhárom napos bevonulások lesznek. Azok, akik a katonai lövészetben és tornaszatban előképzettséggel bírnak és ezt egy katonai bizottság előtt igazolni tudják, továbbá azok, akik a középiskolában szervezett ifjúsági zászlóaljknál kiképzést nyertek és ezt a politikai hatóság által bizonyítják, az új törvény értelmében az utolsó fegyvergyakorlat alól felmentetnek.

Legmélyrehatóbb újítása a törvényjavaslatnak, amely a hadkötelezettségi kedvezményeket tágitja.

A mai törvény mellett igen sok és valóban figyelemreméltó esetben kénytelen a hadvezetőség megokolt kérelmeket is elutasítani, mert az ujonclétszám kicsi. Az új törvény szerint azonban a keresetképtelen szülőknek két fia menthető fel a tényleges katonai szolgálat alól. Továbbá oly egyének, akik hadkötelezettségük idején még nem fejezték be polgári pályájukon tanulmányaikat, a jövőben nem huszonegyedik, hanem huszonnegyedik életévükben vonulhatnak katonai szolgálatra. Ezt a kedvezményt eddig csak egyetemi hallgatók élvezték, a jövőben azonban minden hadkötelesre kiterjesztik.

A jelenlegi ujonclétszám: a közös hadseregben 103,100, a magyar honvédségnél 12,500, az osztrák honvédségnél 17,970. A véderőreform életbelépte után a közös hadsereg ujonclétszáma 159,500-ra emelkedik, úgy, hogy a békelétszám a mai 290,000 helyett 350,000 lesz, a hadilétszám pedig 900,000 ról 1 $\frac{1}{4}$ millióra emelkedik.

Apa végre elhatározta, hogy megteszi azt, amit előtte oly sokan már megtettek ebben az esetben, és bizonyára még sokan meg fognak tenni: hogy ugyanis levéteti a szakállát.

Amilyen gyors volt a szándék, oly gyorsan követte nyomon a tett. Így szokott az lenni mindig, amikor nagy és heroikus elhatározás érlelődik valakiben. Délten még teljes szakálldiszben pompázott és este — igenis este — már nem volt többé szakáll, csak kicsiny, angolos nyirt bajusza.

Nem akarom híven leírni, mit mondott anya apámnak azon a napon. Nem jó az ilyet nyomtatásban megörökíteni. Talán nem is helyezné kedvező világításba anya karakterét. Anya jó értelmes asszony, aki nem ellensége az újításoknak. De szokása, hogy szívósan ragaszkodik jogaihoz és nem tűri, hogy azokba beavatkozzanak. Hogy apa a szakállt, amelylyel vele házasságra lépett, mely tehát az övé volt, úgy mint a férfi, aki viselte, az ő beleegyezése nélkül levétette, az mélyen lehangolta.

A mélelegések, amelyeket előbb hangosan, aztán halkabban, előbb mérgesen, később fájdalmasan az eseményekhez fűzött, oda konkludáltak, hogy apa egyáltalában nem az a férfi, akinek anya addig tartotta. Aggodalmas konzekvenciákat vont le karakteréről. Szóval az eladdig oly zavartalan ententa cordiale, némiképen megtört.

De sem hangos szemrehányások, sem fájdalmas nyilatkozatok, de fenyegetések és könyörgések, sőt még logikai következtetések (ez utóbbiakban anya különösen erős) sem vezettek eredményre.

Igen: vanitas! Vanitatum vanitas!

A hiúság hatalmas rugó és erős páncél. A legerősebb támadásoknak is helyt áll. Bele kellett nyugodni a változhatlanba.

A remény halvány sugara vonult be anya szívébe, amikor a borbélyjal való első kellemtelenségek következtek be. Vagy korán jött, vagy későn. Valami baj reggel mindig volt, amikor apa rendesen úgy sem volt koncilians hangulatban. Már-már azt hitte anya, hogy győzött.

Ekkor egy este apa titokzatos csomagot hozott haza. Hat kíváncsi gyermekszem fürkészte tartalmát; hat mohó gyerekkéz tapogatta minden oldalról. Végül apa kielégítette kíváncsiságukat. Diadalmasan kivett a csomagból egy legújabb szerkezetű önműködő borotváló készüléket.

Ekkor anya minden további ellentállásról lemondott s a fájdalmas rezignáció egy vonása szállta meg különben mindig vidám kifejezésű arcát.

Még néhány napig eljött a borbély. Ez idő alatt apa egészen ki akarta tanulmányozni a szerkezetet. Buzgón olvasta a használati utasítást; szétszedte az alkatrészeket; megint összerakta; előlről-hátulról jól megnézegette és

SPORT.

M. A. C. — A. A. C.

— Football match d. u. fél 5-kor. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 6.

A laikus közönség előtt mint egy rébus úgy merednek le a hirdető oszlopok plakátjairól e betűk, hogy hirdessék az azokat megértőknek a mai nap nagy sport szenzációját. E betűk pedig élnek, még pedig sokat mondólag s a football játék természetének élénkségével tudatjuk, hogy a Magyar Athletikai Club, Budapest ez elsőrangú csapata áll szemben holnap délután fél 5 órakor az Aradi Athletikai Clubbal, hogy vele mindannyink várakozására és szórakoztatására egy barátságos football mérkőzést tartson.

Ezt jelenti sportnyelven a kötjellel összekötött hat betű s ennek eredményét várja nagy érdeklődéssel városunk sportszerető közönsége.

Es holnap délután fél 5 órakor, amikor a Török Gábor-utcai sporttelepen felhangzik a játékos vezető bíró sipja, Bécsben a Hochwarton épült pompás tribünön a Budapestre külön vonaton felrándult közel 4000 mond négyezer magyar és előre nem látható mennyiségi bécsi honpolgár szivszorongva várja az osztrák legjobb tizenegyet a magyar legjobb tizeneggyel megjátszandó nemzetközi mérkőzés eredményét.

A football match holnapi aradi izgalmai megszászorodtak a bécsi mérkőzésnél, mert ott nemzet-nemzetel áll szemben s amire a magyar, kinek esetleges győzelme minden magyar embert büszkeséggel kell hogy eltöltjön, nem kevésbé örömmel és lelkesedéssel kellene hogy eltöltje minden aradi embernek a lelkét az, ha holnap saját fiait kerülnének ki győztesen az itthon megvívandó küzdelemből.

Mi aradiak kettős érdekléssel nézünk a holnapi nap sportja elé s bármennyire hevítsen is bennünket a lokalpatriotizmus, alighanem az a szemünk fog örömtől ragyogni amellyel Bécs felé nézünk s a vereség felett keseregni az, amellyel a mi fiaink küzdelmét nézzük végig.

A mérkőzés 1 koronás tribünjegy, 60 filléres állóhely és 20 fill. diákjeggyel tekinthető meg.

+ Az aradi sport-telep telke. Többször irunk arról, hogy a Maros-evezős egyesület a Maros balpartján, katona kincstári területen óhajtt nagyszabású sporttelepet létesíteni és ezért a kincstártól egy, a város részére bérbe adott, de a városnak feleslegessé vált három holdas terület átengedését kérte. A tárgyalások megin-

gyakran fürkészve s elmélkedve húzta végig ujját a kés élén.

Ekkor következett az a bizonyos vasárnap. Ezt a napot választotta ugyanis, hogy sajátkezűleg változtassa át simára arcának buckás felületét.

Beható terep studiumuk után kiválasztotta a sima téglás előcsarnokot, mert anya szeméből, amikor a tükörsima parkettra nézett, nem sok jót olvasott. Minthogy az előcsarnokban nem volt alkalmas asztal, a szobaleány és szakácsné (utóbbinak éppen a rétestészta kinyújtását kellett abbahagynia) asztalt állítottak oda.

A nevelőnő és a gyerekek teljes tevékenységben voltak. A nagy fiu hozta az ominózus szerkezetet; a kisebb a fésűt és keféit; a kis leány a törülközőt és még egy törülközőt és újra egy törülközőt. A nevelőnő vitt egy tükört, s mialatt apa még egyszer figyelmesen elolvasta az instrukciót, a szobaleány az ő felügyelete alatt vizet melegített bizonyos fokig; a szakácsné pedig (még mindig pihentetven a rétestészta) szappant babart.

Közben a gyerekek félkörben, székeket állítottak fel, hogy a látványosságot közlő és intenzív módon élvezhessék. Anya duzzogva távol tartotta magát és nem tartotta érdemesebbnek figyelni a dolgot.

Miután a tükört ide-oda, előre-hátra, végre oldalt állították, a vizet, mely nagyon is melegnek bizonyult, kissé lehűtötték. Annak az volt a következménye, hogy újra melegíteni

dultak és a hadtestparancsnokság ellenezte, hogy sportcélokra használják fel a kincstári földeket. A hadügyminiszter ma érkezett leiratával azonban kijelentette, hogy minden rendelkezésére álló eszközzel siet a sport élet támogatására és átengedi harminc évi használatra a telket. A tanács a leiratot ma tartott ülésén tudomásul vette és felszólítja az evezős egyletet, hogy nyilatkozzék, vajjon reflektál-e a területre?

Hieronymi Károly temetése.

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Budapest, május 6.

Az elhunyt kereskedelmi miniszter temetésére tegnap délután és az éj folyamán minden előkészületet megtettek. A halottat este nyolc órakor vitték át a gyászszobából a Nemzeti Muzeumba, amelynek előcsarnokából ma délután négy órakor volt a temetés. A temetés előkészületeit Kálmán Gusztáv államtitkár és Hollán Sándor miniszteri tanácsos intézte és ők állapították meg a gyászszertartás egész programját. Ott volt a temetésen a király képviselőjében József főherceg és megjelentek mindazok a testületek, amelyek működése a legesekélyebb vonatkozásban volt a kereskedelmi kormányynyal.

A Nemzeti Muzeumban vegbement szertartás után Tisza István gróf mondott magaszárnyalású, gyönyörű beszédet. A végtisztesség ideje alatt a Muzeum környékét a százezrek tömege lepte el:

A ravatal.

A Nemzeti Muzeum első emeleti nagy csarnoka ma reggelre teljes gyászpompát öltött. Korán reggel diszörség állott föl a ravatal két oldalán. A diszörség, amelyet a kereskedelmi minisztérium fogalmazói kara szolgáltatott a következő fogalmazókból áll: Mikszáth Albert, Alszegehy Béla, Pákay Bertalan, Vincze Aladár, Haitényi Imre, Mann Kálmán, Dórits István, Coll Vilmos, Girádi István, Novák Imre, Csapka Miklós, Lukács Simon és Meszlényi László.

A lépcsők alján egész délelőtt szorongott a közönség, a rendőrség és az enterprise-huszárok alig tudták visszatartani a tömeget, a tur-

nusok bebocsátásánál pedig életveszélyes tolongás támadt. Az előcsarnokban jobbról-balról koszorúk övezték az utat, ezek mögött ugyancsak kandeláberlámpák voltak láthatók. A nagy köralakú középcsarnokban helyezték el a gyönyörű ravatalra az elhunyt miniszter holttestét magábfoglaló görög-stilű aranyos oroszlanfejekkel díszített művészi kivitelű szarkofágot. A katafalk, amely Apafy fejedelem szarkofágja fölött emelkedett, majdnem emeletnyi magasságban, sok száz gyertyától kapott világosságot, négy sarkán borszeszlángok törtek a magasba. A koporsón a gyászoló hitves, Mariska leánya és gyermekeinek koszorúja feküdt a katafalk lábánál a főrendiház, a képviselőház, a nemzeti munkapárt, a kormány és a kereskedelmi minisztérium koszorúi nyertek helyet. Távolabb helyezték el a többi koszorúkat, amelyek egész a temetés kezdetéig folyton érkeztek. Koszorút küldöttek az összes miniszterek, valamennyi minisztérium, az ország minden Máv. igazgatóságai és üzletvezetősei, valamennyi postaigazgatóság, a székesfőváros, Kolozsvár, Pozsony, Arad, Igló, Szeged, Szatmárnémeti városok, a Nemzeti Kaszinó, az Országos Kaszinó, a Lipótvárosi Kaszinó, a Budapesti Újságírók Egyesülete, az Otthon írók és hírlapírók köre, a tengerészeti hatóság, a hadtestparancsnokság, a Vasutas Szövetség, a különböző városok munkapártjai, az Országos Iparegyesület, az Iparművészeti Társulat, a Háziipari Szövetség, az OMKE, a helyi érdeki vssutak igazgatósága, K. Oura japán miniszter, Berzeviczy Albert, Hegedüs Lóránd, Mikszáth Kálmán özvegye, Kozma Andor, Kálmán Gusztáv, Stetina József, Hollán Sándor, Korányi Sándor, Barta Arnold, domonyi Domony Mór a Magyar Folyam és Tengerhajózási Részvénytársaság vezérigazgatója, Hatvány-Deutsch Sándor, Bölönyi József és még sok százan mások. Hollán Sándor miniszteri tanácsos, aki a temetés iránt intézkedett, külön helyet kerítettett el József főhercegnek, aki a királyt képviselte a temetésen, a főhercegnek külön imazzámolyt is tettek oda.

A temetés.

A gyászszövetekkel bevont babérrdővel ékesített emeleti csarnokban már három óra után megjelent a gyászoló közönség. A katafalk körül foglaltak helyet a magyar, osztrák és a

közös kormányok képviselői. A magyar kormány Khuen gróf vezetésével teljes számban jelent meg. A közös minisztériumokat Burián báró pénzügyminiszter képviselte, a külügyminisztériumot Roesler lovag osztályfőnök. Az osztrák kormány képviselőjében Weisskirchner dr. kereskedelmi miniszter jelent meg, aki az osztrák kormány koszorúját elhelyezte a ravatalon.

A kormányok mellett sorakoztak a haditengerészet és a tábornoki kar tagjai, a törvényhozás, a kereskedelmi minisztérium, a társmisztériumok, Pozsony város küldöttsége, a főváros küldöttsége.

Délután két órakor a Muzeum-körutat elzárta a rendőri kordon a kocsiközlekedés elől. Csak azok a kocsik hajthattak át, amelyek a temetésen résztvevőket szállították. A testületek és egyesületek a bejelentés sorrendjében helyezkedtek el a Sándor-utcában és a Muzeum-köruton. A postás és vasutas dalárda és zenekar a Muzeum főhomlokzata előtt állott fel. A gyászszertartás területén diszbe öltözött lovas és gyalogos rendőrök tartották fenn a rendet.

Három órakor együtt voltak a küldöttségek. Pozsony város, a tőzsde, a kereskedelmi kamara, a Duna gőzhajózási társaság, az Idegen forgalmi vállalat és száz és száz másik. Három előtt néhány perccel érkeztek meg a törvényhozás deputációi. A főrendiház küldöttségét a gyengélkedő Csáky Albin gróf helyett Kemény Kálmán báró alelnök vezette. A képviselőház tagjai Berzeviczy Albert elnök, Návay és Kabos alelnökökkel jelent meg. Körülbelül kétszázötven képviselő vett részt a temetésen. A királyi Kuriát Günther Antal, az ítélő táblát Csathó Ferenc vezették. Pestvármegye Ráday Gedeon gróf főispán vezetésével vett részt. Megjelentek az államvasutak Marx Jánossal, a Délivasut lovag Brahm Miksával, a Kassa-Oderbergi Pulszky Garibaldival, az Arad-Osanádi Egyesült Vasutak Fábry Sándor dr. vezetésével. Ott voltak csaknem az összes főispánok, a városok és megyék küldöttségei, közéletünk és társadalmi életünk csaknem valamennyi vezető tagja, az irodalom, a tudomány jelesei és szintűl megöltötték a Muzeum első emeleti csarnokát.

Háromnegyed négy órakor jelent meg Várady L. Árpád dr. győri püspök nagy papi segédlettel. Négy óra előtt öt perccel robogott elő az udvari fogat, amely József főherceget, a

kellott, ami apa ajkáról az első, egyelőre szelid káromkodást váltotta ki.

Most már úgy látszott, hogy minden elő volt készítve. Az egyik törülköző elől a nyakán lógott; a másik a térdén, a harmadik rezervában a székletlén. Jobbra a meleg vizet tartalmazó edény; balra a szappanhabarcs; előtte a gyerekek, akik a lélegzetüket visszafojtották — s egyre nézte az instrukciót, hogy hiba ne essék. Nos, előbb be kell mártani a kefért szappanhabba. All right! Következik az arc erős bedörzsölése. Helyes...

Ekkor fájdalmas kiáltás szakította félbe a buzgó tevékenységet. A kis lány addig gyakorolta magát abban, hogy egyetlen mozdulatot se tegyen, amíg el nem vesztette az egyensúlyt és leesett a székről. Apának abba kellett hagynia a bebalzsamozást, hogy konstataálja, milyen daganat támadt a kislány fején. Második, most már erőteljesebb káromkodás...

Időközben elhült a víz: a kisebbik fiu vállalkozott arra, hogy ujat hozzon. A nagyobbik megelőzte s a konyhaajtóban parázs verekedés támadt kettejük között. A kisasszony salamoni bölcsességgel úgy határozott, hogy egyiknek sincs joga vizet hozni. Ő maga hozott, miközben apa arany életszabályokat hangoztatott, s a szobalány a kiöntött folyadékot mosta föl. A további szappanozás akadálytalanul folyt le.

Most vette kezdetét a tragédia második felvonása. Pillantásokkal, amelyeknek élessége

a szerkezet késének élességével versenyzett, nézegette apa a szerszámot minden oldalról; megvizsgálta mozgékonyágát; óvatosságból karbolla megmosta, noha az instrukcióba vett utolsó pillantása után biztos volt, hogy ki van zárva minden sérülés. Még egyszer nekifohászkozott, mialatt a gyerekek kerekre nyílt szemekkel kísérték mozdulatait. És lassan, hatályosan végighuzta a kést a halántékvégtől az állig.

A tüdőben vetett pillantás meggyőzte, hogy nem sérült meg, de nincs is leborotválva. Még egy procedura. Ugyanaz az eredmény. A gyerekek suttogni kezdtek, a kisasszony tanácsokat adott; apa ideges lett. Ekkor erősebben végighuzta arcán a szerkezetet s egy csepp világosveres vér csorgott le a szerkezetéről.

A gyerekek jajveszékében törtek ki, mintha a Szent-Bertalanéj vérfürdőjét látták volna, a kisasszony kiszaladt, hogy tiszta vizet hozzon: a szobalány vattát nyújtott át; de apa a szerszámjában bizva minden segítséget visszautasított. Mormogott valamit, hogy minden kezdet nehéz és hogy sok a gyerek stb. Azután előről kezdte.

Megint eredménytelenség.

Ha könnyedén kezelte az apparátust, borostás maradt: ha erősebben fogott hozzá, vérnyomok jeleztek kezének utját. Még egy-két kísérlet, amelyeket szívből jövő, semmit tekintethe nem vevő káromkodások kísérték és olyan volt, mintha a tigris karmai alól ke-

rült volna ki. A gyerekek, abban a hitben, hogy apjuk legfőlebb még csak néhány óráig élhet, szívtépő öbégatásban törtek ki. Közben a vér a rezervában tartott törülközőre hullott.

A kisasszony a mentési akciót organizálta. A székácsné hideg vizet hozott. (A rétes, hála istennek, már a sütőben volt.) A szobalány megint előadt a vattával, a gyerekek a szomszédba szaladtak rizsporért; a házmaster arcragasztóért futott.

Anyát a gyerekek informálták a balesetről és a helyszíntre sietett. Amíg póruljárt életársát minden képzelhető ápolásban részesítette, nem tudta megállni, hogy ne kérdezze gyanútlan pillantást vetve a szerkezetre:

— És ki fog most téged megborotválni?

Apja tekintete többet fejezett ki, mint amennyit gyenge toll le tud írni. Sokáig hallgatott. Azután keserű hangon, miközben anya gyakorlott kézzel osztotta el a sérült arcon a ragasztókat, kifakadt:

— Most elérted hát, hogy meg kell növesztenem a szakállamat. Mert valami segédkezésre csak szüksége van az embernek. A mi házukban pedig hemzsegnek az emberek, és még sincs senki, aki az embernek kézhez adna valamit.

Igy végződött apának első és utolsó önborotválkozási kísérlete.

király képviselőjét hozta. A főherceg egyenesen a gyászszertartás színhelyére az első emeleti csarnokba ment, ahol a király nevében kifejezte részvétét a gyászoló családnak. A főherceggel egyidejűleg a család is elhelyezkedett a koporsó körül. P. nt. négy órakor megkezdődött a gyászszertartás. Várady püspök beszentelte a halottat, majd utána Tisza István gróf a következő gyászbeszédet mondotta:

Tisza István gróf bucsuztatója.

— Alig néhány napja szorítottam még jobbodat. Csorbitatlan fényel ragyogott akkor rám tekintetedből szellemi élénkséged, a férfiakarat ereje, a meleg szív eddigi szeretete, szóval mindaz, ami oly hatalmassá és vonzóvá tette egyéniségedet. Ki gondolta volna akkor, hogy innen kell bucsuszavaimat intézni tehozzád. A rád zuduló viharok elemi ereje derékban törte ketté az erős cédrusfát. Megrendülve és lesujva a csapástól, csoda-e, ha fájó szívünkben keserű tépelődéssel tör elő a kételkedő kérdés: Hát miért kellett mindennek így történnie? Pedig ha halálozban is méltóak akarunk maradni te hozzád, ha hozzád méltóan akarunk gyászolni tégedet, akkor még ebben a kínos pillanatban sem szabad megfélemlenünk mindarról a vigasztaló és felemelő tanuságról, amit a te életed nyújtott nekünk. Erős harcos és hű szolga voltál. Erős harcos, de mindig a közügy harcaiban küzdöttél, alicsony egyéni érdekekért soha. A küzdelemben bevitted meggyőződésed egész erejét, férfi lelked egész energiáját, de a gyűlölet pusztító szenvedélyét soha. Hű szolgálja voltál a közügynek és ez emelt téged oly mérhetetlen magasságba, önző emberek minden gyengesége, tépelődése, keserősége és csalódásai fölé. És ezért vagy olyan vonzó példa, oly fénylő tanuság mindannyiunk számára. Az önzetlen munkásságban rejlő belső megelégedés adta neked az erőt, melylyel diadalmaskodtál egy hosszú élet megpróbáltatásai felett. Ez őrizte meg szived utolsó dobbanásáig kedélyed üdeségét, lelked tisztaságát, szivednek azt a szerető melegét, mely oly becsessé, oly drágává tett téged mindazok előtt, akik ismertünk téged. Tiszteletünk, csodálatunk és mindenek felett szeretetünk elkísér téged a síron túl is. Isten veled! Híven megfogjuk őrizni áldott emlékedet!

A magas szárnyalású gyászbeszéd mélyen megrendítette a közönséget.

Az utolsó út.

Tisza bucsuztatója után az Opera énekkara gyászdalokat énekelt, majd a miniszterium tisztviselőiből alakult diszörség vállára emelte és a gyászkoeshoz vitte a koporsót. József főherceg, miután bucsut vett az özvegytől, eltávozott. A menet megindult a Kerepesi-uti temetőbe. Az út mentén mindenütt óriási közönség foglalt helyet. A palotasorok ablakai megteltek és a gyászfátyollal bevont utcai kandalláberek között lassan hömpölygött a beláthatatlan hosszú menet. Elöl a diszruhás lovasrendőrök, majd a vasutas és póstásasszövetség, utána következett a hat lovas gyászhintó, melyet a vasutas és póstás tisztviselők, továbbá a kereskedelmi miniszterium hét-hét fáklyavivőinek hármassora vett körül.

A gyászhintó után jött a család, a törvényhozás, a kormány, a tábornoki kar, a kereskedelmi miniszterium tisztviselői kara, az egyesületek és testületek beláthatatlan tömege. A menet alatt a póstások énekkara gyászdalokat énekelt. Közel öt óra volt, mikor a menet a temetőbe érkezett, ahol a koporsót a diszszirhoz vitték, amely az elhunyt miniszternek mult napokban eltemetett leánya sirja közelében

van. Itt a koporsót mégegyeszer beszentelték, majd Kálmán Gusztáv államtitkár megható beszéddel elbuesztatta. Most a mérnök-egylet elnöke, Hozzoczký Alajos tartott beszédet, utána gyászdal következett, mely alatt a koporsót leeresztették a sírba. Hat óra felé a gyászoló közönség széjjel oszlott.

A király Hieronymiról.

Mint a félhivatalos Budapesti Tudósító jelenti, a miniszterelnök mai kihallgatása folyamán, amely háromnegyed óra hosszáig tartott, a király meleg szavakkal emlékezett meg Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter általa mindenkor nagyrabecsült érdemeiről. Hieronymi halála nagy vesztesége a közéletnek, mondta a király. A beszélgetés további folyamán őfelsége közölte a miniszterelnökkel, hogy nyolc-tíz napig Gödöllőn marad s reméli, hogy ott teljesen megszabadul gyenge rekedtségétől.

A kormány részvétiratai.

Héderváry Károly gróf miniszterelnök Hieronymi Károly özvegyéhez a magyar kormány nevében a következő részvétiratot intézte:

Özvegy Hieronymi Károlyné, született Várady-Borbély Gabriella urnő ő nagyméltóságának, helyben. Kegyelmes asszonyom! Mely megdöbbenéssel és a legfájdalmasabban érintette a magyar kormány minden egyes tagját excellenciád fenkölt lelkü és érdemekben gazdag férjének. Hieronymi Károly szeretett barátunknak váratlanul gyors, gyászos elhunyt. A meleg barátság és ragaszkodás érzelmein kívül, mely hozzá fűzött és a mely érzelmeinél fogva elhunyt mindannyiunkra nézve mély gyászt jelent, sokszorozza meg ezen csapás súlyát az a tudat, hogy a megboldogult, a ki nehéz viszonyok között, előre haladott kora ellenére, ifjui hévvel és lelkesedéssel csatlakozott hozzánk, hogy az ország megfeneklett szekerét a rendezett alkotmányos viszonyok útjára visszaterejlük, általánosan ismert bölcsességével és széleskörű tudásával, ritka tetterejével és energiájával legkiválóbb bajtársunk, munkatársunk és tanácsadónk volt. A midőn most ravatala körül állva, meghatottan tesszük le koporsójára a győzedelmi pálmát ama sikerekért, a melyeket, hogy az isteni gondviselés jóvoltából megérni engedtetett, nem csekély részben neki kell tulajdonítanunk; fogadjja excellenciád a magyar kormány minden tagja nevében legbensőbb, mély részvétünk kifejezését. Emlékét mindenkor meleg baráti kegyelettel fogjuk megőrizni.

Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter elhunytáról a kormány a következő gyászjelentést adta ki:

A magyar kir. kormány mély fájdalommal jelenti, hogy a kormánynak nagyrabecsült és szeretett tagja, nagyméltóságú Hieronymi Károly ur ő os. és apostoli kir. felsége valóságos belső titkos tanácsosa, a Lipótrend nagykeresztese, a porosz királyi Vörös Sasrend I. osztályának, a porosz királyi koronarend II. osztályának tulajdonosa, a román királyi Csillagrend nagykeresztese, a szerb királyi Fehér Sasrend nagykeresztese, Pozsony szab. kir. város I. kerületének országgyűlési képviselője, stb. stb. kereskedelemügyi m. kir. miniszter f. hó 4-én délután elhunyt. Áldás és béke emlékére.

A német császári főkonzulátus részvéte.

A budapesti német császári főkonzulátustól a következő részvétirat érkezett Héderváry Károly gróf miniszterelnökhöz:

Kegyelmes uram, bátor vagyok mély tisztelettel közölni, hogy ő excellenciája, a birodalmi kancellár ur megbízott engem, fejezzem ki a magyar királyi kormánynak a birodalmi

kancellár ur s a német császári kormány legőszintébb részvétét annak a súlyos veszteségnek alkalmából, a melyet Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter ur ő excellenciájának elhunyt az ország számára jelent. Kegyelmes uramnak a legkiválóbb tisztelettel és nagyrabecsüléssel.

Nem álltak meg a vonatok.

Harriman, az amerikai vasutkirály temetésén megkapó, imponáló módon fejezte ki részvétét az a világ, amelyben a gyakorlatiasság az első kérdés és a kegyelet okvetlenül csak másodrendű lehet. Végig az Egyesült-Államokban, az összes vonalakon a temetés órájában, egy órára megállott minden vonat. Ez a gondolat, a gyásznak illeten való megnyilatkozása, ez az oszontáció felmerült a Magyar államvasutaknál is. Ugy vott, hogy Hieronymi Károly tiszteletére a gyász jeléül a temetés órájában három percre a nyílt pályán megfogják állítani a vonatokat. A terv kivitelénél azonban kiderült, hogy a magyar vasutakon lehetetlen megcsinálni ezt a nagyarányú forgalombeszűntetést. Az Államvasutak igazgatósága a következő felvilágosítást adta egy újságíróknak:

— A terv, hogy a temetés órájában megálljanak az összes vonatok, valóban felmerült. De lemondunk róla, miután kivihetetlen. Nálunk egészen speciális viszonyok vannak. A forgalom biztonsága érdekében le kellett mondani a tervről.

Az államvasutak vonalain tehát a temetés órájában megszakítás nélkül folyt a forgalom.

Uj vizsgálat Simon Ákos táblabíró ügyében.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 6.

A szegedi kir. törvényszék tudvalevőleg több napi izgalmas tárgyalás után, 1910. november 13-dikán hozott ítéletével felmentette Petrovics Mihály battonyai főszolgabírókat ama pörben, amelyet ellene a kir. ügyészség Simon Ákosnak, a szegedi kir. törvényszéknél működő kir. táblai bírónak megsértése miatt indított.

A királyi ügyészség a btkv. 270. §. 2. pontja szerint hivatalból üldözendő rágalalmazás vétsége miatt azzal vádolta Petrovics Mihály battonyai főszolgabírókat, hogy ez Battonyán 1909. január 9-én este a battonyai kaszinóban többek jelenlétében Simon Ákos dr.-ra vonatkoztató, a valóságnak meg nem felelő, de valóság esetén Simon Ákos dr. ellen ugy a büntető, mint a fegyelmi eljárás megindítására okul szolgáló, azt a tényt állította, hogy „seperjen mindenki a háza előtt, van az urnak a járásbíróság előtt seperni valója, ha én seprek, baj lesz, mert van már elég adatom.”

Petrovics Mihály arra a kérdésre, hogy milyen értelmű volt az állításának, azt felelte, hogy Simon Ákos, mint bíró kéztiszteletre és bizalomra méltatlan, mint magánegyen pedig olyan cselekményeket követett el, melyek őt a közmegegyezésnek kitenni alkalmasak.

A királyi törvényszék a vád alól Petrovics Mihályt a Btk. 263-ik szakaszának alapján felmentette, amely szakasz idevonatkozó pontja így szól: „Az állítás vagy kifejezés valódiságának bebizonyítása a vádlott büntetlenségét eredményezi.”

A törvényszék ugyanis a vádlottnak a bizonyítási eljárás végett 13. pontba foglalt állításából egy oly tényt talált bebizonyítottnak, amely fegyelmi eljárás megindítására okul szolgál. Ez pedig az, hogy a sértett Simon Ákos kir. táblabíró a battonyai kaszinóban, valamint

vadászatra utazása alkalmával a vasuti kocsi-ban, tehát nyilvános helyen ferblit és huszon-egyét játszott, tehát házárdjátékot játszott, ami törvénybe ütköző kihágás. Büntetethetősége elévült ugyan már, de fegyelmi eljárásra alkalmas. A vádlottnak az az állítása, hogy Simon Ákosnak a háza előtt seperni valója van, az első pontban (a szerencsejáték) foglaltakkal bizonyítva van s így öt felmenteni kellett.

Ami a vádlottnak azt az állítását illeti, hogy Simon Ákos Battonyán és másutt kibicpénzeket fogadott el, kibicpénzeket onhatalmulag ki is vett, azt mondta erre a törvényszéki ítélet megokolása, hogy ez fegyelmi eljárás megindítására okul nem szolgálhat, mert a kibicpénz elfogadása, a törvényszék felfogása szerint nem helyes, de Battonyán és környékén általános társadalmi szokás s a táblabíró kibicelése a kihallgatott tanúk közül csakis kettőnél keltett megütközést, a kaszinó tagjainál pedig nem, mert ismételt elnökükké választották és lemondását el se fogadták. Nem tekintette a törvényszék bizonyítottnak azt sem, hogy gyermekei számára az általa adott vacsorán feltűnő és megütközést keltő módon szedett kibicpénz.

A kir. ügyész felebbezése folytán ma került az ügy a szegedi kir. tábla büntető tanácsa elé.

Ringhoffer Lajos tanácselnök elnökölt, az előadó Perjessy Mihály dr. volt. A kir. tábla a vizsgálat kiegészítését rendelte el, amelynek során kihallgatandók lesznek egy a sértett Simon Ákos, mint a vádlott Petrovits Mihály főszolgabíró, valamint az általuk bejelentett tanúk. A törvényszéki tárgyalás során a sértett Simon Ákost csak a Verhovay-féle hagyaték ügyében hallgatták ki, mint tanut, a bizonyítás alá bocsátott többi esetekben nem.

A vizsgálatot maga a királyi tábla fogja végezni egy kiküldött bírja által.

VÁROS ÉS MEGYE.

Az Aradi Nemzeti Munkapárt aradi körében folyó hó 8-án, hétfőn és folytatólag 9-én, kedden este fél 9 órakor, a folyó hó 10-iki (szerdai) városi közgyűlés tárgysorozatáról előértekezlet lesz, amelyre a kör összes tagjai, valamint más érdeklődők ezután hivatnak meg.

Folytatólagos sorrendje az Arad város törvényhatósági bizottsága által 1911. évi május hó 10-én d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésben tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak. 25. Györgyössi Ödön városi segédtsízt szabadságidő engedélyezése és segélyezés tárgyában. 26. A tiszti ügyész betérjesztése a Suciu Péterrel lakásbérlet iránt megkötött szerződést jóváhagyása végett. 27. A tanácsnok előterjesztése a vasút felvételi épület előtti térnek rendezése tárgyában. 28. Probst Minálnak kérelme városi földnek téglaverés céljából való megvétele iránt. 29. A tanács javaslata a hat állami elemi iskolára vonatkozólag a m. kir. kincstárral kötendő szerződés tárgyában. 30. A m. kir. belügyminiszterium rendelete az iskolaszolgák fizetése tárgyában. 31. A tiszti ügyész betérjesztése Scheibel Vilmosmal a Bercsény-utcai óvoda átalakításával kapcsolatos csatornázási és vízvezetési munkálatokra vonatkozó szerződést jóváhagyás végett. 32. U. a. Göncz és Katona céggel a bádógos munkákra vonatkozólag. 33. U. a. Bozsik Ernő és Román Róbert céggel a föld, kőműves és ácsmunkákra.

34. U. a. Braun Gusztávval asztalos, üvegos, mázólo munkákra. 35. U. a. Brauner Vilmossal a szobafestő munkákra vonatkozó szerződéseket jóváhagyás végett. 36. Mossotzy István kérelme telek felszámolásnak engedélyezése iránt. 37. A tanács előterjesztése a Miklós-utcai főgyűjtő csatorna kiépítése tárgyában. 38. Az autobus felügyelő-bizottság javaslata egy új gépkocsi, egy külön motorszerkezetnek, egy nyári carussériának beszerzése iránt. 39. A közigazgatási bizottság bemutatja a gyermekórház alapszabályait. 40. A tanács betérjeszteti Horovitz Gusztáv és dr. Grossmann Alfréd kérelmét automobil bérkocsi engedélyezése iránt. 41. A városi adóhivatal előterjesztése 780 kor. 16 fill. községi adó elő- és 5541 kor. 01 fillér leírása tárgyában. 42. Szolnok-Doboka vármegye törvényhatóságának a hegyvidéki szőlők érdekében a pénzügyi és földművelési miniszter urhoz intézett felírara tárgyában. 43. Turcsányi Józsefné újrafelvételi kérvénye nyugdíjaztatása tárgyában. 44. Özv. Marinkovics Lázárné kegydíj iránti kérvénye tárgyában. 45. Amtmann Simon vámszedő kérvénye kegydíj iránt. 46. A polgármester előterjesztése a mezőgazdasági munkások építési költségeire 185,000 korona kölcsön felvétele tárgyában. 47. Institoris Zsigmond segédtsízt kérvénye fizetés előleg tárgyában. 48. Moldován Ödön rendőrhadnagy kérvénye fizetési előleg iránt. 49. Tenczinger Károly városgazda kérvénye fizetési előleg iránt.

VIDÉK.

Nyílt panasz egy gyulavarsándi román pap ellen.

— Nyílt levél Pap János görög keleti román püspök urhoz. —

Méltóságos Uram! Engedje meg Méltóságod, hogy első sorban uri módon bemutatkozzam. Nevem ott áll a cikkem végén, különben a gyulavarsándi állami iskolánál működöm, igazgató-tanítói minőségben. Azért, mert ősi, nemesi nevem három magánhangzóval végződik, még ne gondolja Méltóságod, hogy románfaló, tulzó sovínista vagyok. Sőt! Amíg politikai vezetőink csak hangoztatják a magyar-román testvériséget, addig én azt szűkebb hazámban csekély tehetségem szerint gyakorlatilag is megvalósítani töreksem.

Ezt meg ne méltóztassák frázisnak venni. Méltóságos Uram. Korántsem az. Tényekkel bizonyítottam be azt, hogy a román népet testvéreimnek tartom s érdekében dolgozni, fáradni állami tisztviselő létemre sem tartottam bűnnek, szégyennek, vagy pláne hazaárulásnak. És e tényekről mindenkor előmutatható hiteles okirataim vannak. Ime: az Erzsébet iskolai ünnepélyünkön a tiz szaváló közül öt román volt. Esti tanfolyamot szerveztem, a melyen az olvasás, írás, de legkivált a számvetésben alapos oktatást adtam felsőteinknek. A hallgatók kétharmad része román volt. Ifjúsági egyletet szerveztem, a tisztikar és a választmány fele román. Hangversenynyel egybekötött bálrendeztem, melyen három román szavalat és egy román ének is szerepelt. A négy hirlap közül, mely az állami iskolának jár, kettő román: a Popairul és a Luceaforul. Szerveztem magyar könyvtárt, de mellette 50 kötetből álló román könyvtárt is, ezt a Tribuna nyomda igazolhatja. Szereztem 14 féle játékot, egy nagy tekepályát, melyen ifjaink nemzetiségre való tekintet nélkül elszórakoznak, elmulatnak. Szerveztem gazdakört, a tisztikar és a választmány fele román. Szerveztem hitelszövetkezetet, az igazgatóság és a felügyelő-bizottság fele magyar, fele román. Hallott már Méltóságod állami iskoláról, ahol román szavalatok, dalok adatként elő, ahová román lapok járnak, a

melyben román könyvtár szerveztetett? Lehet-e Méltóságos uram e tények mellett románbarát érzelmeimben kétekedni?

Azt hiszem, ezek után joggal számíthatok arra, hogy Méltóságod alábbi szavaimnak hittel ad és elfogulatlanul fogja azokat elbírálni. Nagy közérdekű munkásságot fejtettem ki e rövid nyolc hó alatt s óhajtok még kifejtetni ezután is román testvéreim érdekében, ha háborítlanul dolgozhatok. Ugyanis munkámban erősen zavar az újabb időben Pántos Vince plébános, aki nyughatatlan természetével e szép/harmoniat, mely az itteni román és magyar nép közt van, megbontani törekedik. Sok, sok csúfos bukásába, vereségébe belenyugodni nem tud s egyéb dolga híján törekvéseimben gátol.

Elsőbbed paphoz nem illő valótlanosság miatt támadt reám a nyílt utcán, március 15-én, a legragyogóbb tavaszi meleg napon s azt vágta arcomba, hogy lábai jéggé dermedtek az iskolában. Ez volt az ürügy, hogy belém kössön. De ez csak parányi semmiség volt ahhoz a botrányhoz, amit legutóbb idézett elő. Április 30-án mult egy esztendeje, hogy a köztisztületben álló jegyzőnk tragikus módon elhunyt nejét eltemették. A család s a rokonság az évfordulóra diszes sirkövet készített s annak ünnepélyes felszentelése az évforduló napjára volt kitűzve. A magyarság is kiakarta részét venni a kegyeletből s az ifjúsági és gazdakör közgyűlése kimondta, hogy sirköbbszentelésére április 30-án testületileg, zászlók alatt kivonul, a sirra diszes koszorút helyeztet.

A nyughatatlan vérű Pántos ezt a meghatónak ígérkező szép kegyeletet is kegyetlen szívvvel meghiusította. Rávette a jegyzőt s a sirköbbszentelést elvégezte egész titokban április 26-án, hogy annál magyar szó ne hangzhassék el, hogy a sirra magyar feliratu koszoru ne simulhasson, hogy mi a jegyzőcsalád iránt érzett tiszteletünket s kegyeletünket az ideseregő rokonság előtt ne demonstráljassuk. És tette ezt akkor, mikor annak semmi értelme nem volt, mikor még a sir készen sem volt, azzal, hogy neki el kell utaznia. Holott ez csak mese, ürügy, mert jött a másik román pap, a bszentelést elvégezhette volna április 30-án ő is.

Mély tisztelettel kérdelem Méltóságodat, úgy tervezik a politikai vezetők is a kibékülést, a magyar román testvéri ölekezést, hogy a román papok szabadon pofozhatják a magyarság legszentebb érzelmeit, kegyeletét is? Hogy a román papok még a sirdomb mellett is politizálni fognak s a magyarság lovagias közlekedését is kíméletlenül visszautasítják? Ha nem, mély tisztelettel kérdelem, összeegyeztethetőnek tartja-e Pántos eljárását a lelkeszi hivatással? Azzal a papi hivatással, mely türelmet, kegyeletet, békét hirdet s a temető és a sirdomb semlegességét tanítja.

Három kéressel alkalmatlankodok ez uttal Méltóságod előtt. Elsőbbed is kegyeskedjék hiteles meggyőződést szerezni arról, hogy a fent hangoztatott s a román nép érdekében kifejtett tevékenységem igaz-e, való-e, megtörtént tény-e. Másodsor kegyeskedjék hivatalosan folszólítani Pántost, hogy mindent, amit rólam tud, tegye közzé e lap hasábjain, vagy jelentse be felettes hatóságomnak. Az esti tanfolyam ügyét is. És tagyem ellenem feljelentést akár a római pápa ő szentségénél is. Harmadik kéresem az, mivel román papról van szó, adjon felhatalmazást Méltóságod, hogy én mindazt, amit Pántosról tudok, itt e lap hasábjain közvétehessem.

Az ősszel azt hallottam, hogy az esperesi jelölésnél Pántos kapta a szavazatok túlnyomó részét, ám a szentszék mégsem őt választotta meg. Én akkor ezen módfelett csodálkoztam. Ma

500 ÉV ÓTA
GYÓGYITANAK
KÖSZVÉNYT,
CSÚZT STB.

TRENCSENTEPLICZ

RADIUMOS 36-42 °C
KÉNES HÖVIZ ÉS
ISZAPFÜRDŐI.

EGÉSZ ÉVBEN NYITVA. MILLIÓS ÚJ ÉPÍTKEZÉSEK. ÚJ NAGYSZÁLLÓ. ÚJ FÜRDŐK. FESTŐI
VIDÉK. NAGYSZERŰ OLCSÓ TAVASZI KURÁK. HÁZI KURÁKHOZ: ISZAPSZÉTKÜLDÉS. MŰVÉSZI
KIÁLLÍTÁSON. PROSPEKTUST KÜLD A FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

márnem. Ugy látszik a szentszék még nálamális jobban ismeri Pántost.

Méltóságos uramat pedig arra kérem legyen ez után is szóhoz jutni, pártfogója a román-magyar barátságunk, testvéries ölekezésnek. Alázatos híve: *Saskeőy József*, Gyulavarsánd, 1191. máj. 6.

Zselenski Róbert gróf a börzereformról.

Előadás a mezőgazdák kongresszusán.

Távirati tudósítás.

Budapest, május 6.

Ma délelőtt kilenc órakor nyitotta meg *Károlyi Mihály* gróf az Országos elnöke a mezőgazdák kilencedik kongresszusát, amelyen *Szterényi Béla* gróf földművelésügyi miniszter is megjelent és beszédet is tartott. Az ünnepélyes megnyitó után nyomban a szakbizottságok kezdték meg munkájukat és a második bizottságban, amely *Mezőssy Béla* elnöklésével tartott ülést, *Zselenski Róbert* gróf tartott előadást a börzereformról és a fedezetlen határidőüzletről.

— Az utolsó évek — ugymond — nem igen kedveztek a határidő elleni küzdelemnek, mert mindennek felszállt az ára, így a gabonáé és a húsé is s így régi óhajunk teljesedett és a védővám teljesen érvényesült. Ilyen viszonyok mellett, minthogy a gabonatermelés elég hasznot hajtó, nem érzi a mezőgazda a határidő üzlet káros hatásait. Továbbá az utóbbi években maguk a mezőgazdák is sokat nyertek a tőzdejáttal, mert az árak emelkedtek s az emberek legnagyobb része az áremelkedésre szokott spekulálni.

De a magyar mezőgazda és a közönség harminc év alatt többet vesztett, mint amennyit 1907. óta nyert. És ha a börze törvény kodifikálása ma nem is oly sürgős, mint a múltban volt, mégis szükségesnek tartom annak megalakítását. Idáig még nem nyújtottam be a főrendiháznak törvényjavaslatot a tőzdeüzletről, de megteszem, mihelyt arra alkalom adódik.

Elismerem, hogy amióta *Horvát Elemér* a tőzsde elnöke, dicséretreméltó lépések történtek a játék korlátozására, s a tőzsdére nem való elemek távoltartására. Mégis a játék a tőzsdét hatalmas testületkévé fejlesztette. Mutatja ezt a budapesti tőzsdének hatalmas palotája, ami a játék óriási méretének a szimbóluma. Nem várhatjuk, hogy törvény nélkül a tőzsde kizárja a kívülálló elemek játékát, és csak kereskedőket, iparosokat tűrjön meg falai közt. Ezt csak a törvény tehetné.

Egész Európából a könnyelmű közönség *Monte-Carlóba* vándorol s hogy ott sokkal többet vesz mint nyer, nem jőzanítja ki. A budapesti börzén spekulálni lehet gabonárákra, Bécsben ez lehetetlen. Ezért a mi tőzsdénk tulszárnyalja a bécsit. De ez ne téveszen meg bennünket, mert a tőzsde megerősödése igen sok család romlásával függ össze. Egykor igen sokat beszéltek a Margitszigeten szervezendő játékbankról, de nem akadt komoly ember, aki az ebből keletkező idegenforgalmat kívánatosnak mondogta volna. Epen így van ez a budapesti börzénél is, amely a fedezetlen határidőüzletről táplálkozik.

Legyen a budapesti tőzsdének nagy erektió forgalma. Ez csak hasznos lehet a fővárosra és az országra is. De hogy a Bécsből elkergetett spekulánsok Budapesten folytatták fedezetlen határidőüzleteiket, arra nincs sem nekünk, sem az osztrákoknak szükségük. Áresésnél a gazdák fizetik a kárt, áremelkedéseknél a fogyasztó fizeti meg a spekuláció indirekt árát. Tehát úgy a termelő, mint a fogyasztó érdeke,

hogy a fedezetlen határidőüzlet eltöröltessék a börzén.

1911. január 11-ike óta, amikor a 79 kilogramos buza Budapesten 22 kor. 95 fillér volt, áprilisig 26 kor. 46 fillérré emelkedett. Ezt az abnormális magas buzaárat kizárólag a játék szülte, mert ha a múlt év aratási eredménye kisebb volt is, mint amennyit a földművelésügyi miniszter kimutatott, mégis termet annyi, amennyire a monarchiának szüksége volt. Ezt az áremelkedést a börzén spekuláló konzorcium erőszakolta ki, s az ország közgazdasági fejlődésére nincs károsabb, mint a hazard spekulánsok játéka.

Mi a következménye a börze spekulációnak? Egy 25 koronás buzaár mellett hasznot hajtó a romániai, a szerb és orosz buza behozatala. Amennyi külföldi gabonát azonban behozunk, annyi belföldi marad itt benn a vámhatárokon belül és nyomja a piacot, ha a gazdák aratás után értékesíteni akarják termésüket. De folytonosan emelkednek a lisztárak is és a fogyasztók a gabonavámok eltörlését követelik, ámbár a rendellenes emelkedésnek nem a védővám az oka.

Ép ilyen szemérmetlen a zabspekuláció is, amely 121 nap alatt 4 korona 24 fillérrel sűrűlt fel az árakat. Persze, mert egy konzorcium fedezetlen vételekkel összevásárolja a papiroszabot s ebből hasznot akar teremteni.

Ezekután a következő javaslatot terjesztem be:

„A 9. gazdakongresszus kijelenti, hogy a fedezetlen határidőüzlet káros. Különösen áll ez fedezetlen gabona és liszt-áru határidőüzletre nézve. A kongresszus arra kéri a kormányt, hogy az 1908. évi Ausztria és Magyarország között kötött vám- és kereskedelmi szerződés 21. fejezetének utolsó bekezdését hajtsa végre, amely bekezdés a következőképen hangzik:

„A magyar királyi kormány kötelezi magát, hogy minél előbb törvényjavaslatot nyújt be, mely a budapesti tőzsde üzleti forgalmát szabályozza.“

Ez alatt gabona és liszt fedezetlen határidő üzlete értendő Magyarországon.

A tetszéssel fogadott előadást hosszabb vita követte. *Mezőssy Béla* elnök kijelentette, hogy teljesen egyetért *Zselenski* gróf előadásával és a szakosztály a javaslatot majdnem egyhangulag elfogadta.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Fischer Eliz meg a házmestere. *Kotroczó* József meg a felesége becsületsértés miatt beperelték *Fischer* Eliz aradi háztulajdonosnót, akinél mint házmesterek működtek. *Fischer* Eliz nem volt megelégedve szolgálatukkal és felmondott nekik. Ebből állandó perpatvar keletkezett, melynek során a háztulajdonosnő így aposztrálta *Kotroczó*t.

— Maga rablógyilkos!

*Kotroczó*nét pedig még erősebb kifejezésekkel illette. A házmesterné nem hagyta magát és keményen visszavágott, aztán kölcsönösen feljelentették egymást a járásbírósnál. A mai tárgyaláson *Fischer* Eliz élénken tagadott, azonban a tanúk ellene vallottak, mire *Frits* járásbíró a heves természetű háztulajdonosnót hatvan korona pénzbüntetésre ítélte. Bűnösnek mondta ki *Kotroczó*nét is, akinek harminc koronát kell fizetni azért, mert a háztulajdonosnót több rendbeli sértéssel halmozta el.

Vihar és jégeső.

— Pusztulás Aradmegyében. — Elsodort házak. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 6.

Az a hatalmas vihar, amely tegnap kora délután Arad felett elvonult a vármegye több községében nagy károkat okozott. A jégeső több helyen vetést és a gyümölcstermést tette tönkre, míg a felhőszakadás következtében túlságosan megduzzadt patakok vize hatalmas területeket öntött el. Néhol a víz a községekbe is behatolt és félni lehet, hogy több ház össze fog dőlni.

A tegnapi és mai vihar pusztításáról tudósítónk a következőket jelentik:

Galsai tudósítónk írja: Tegnap e hó 5-én, délután 2/2 óra felé emberemlékezet óta elő nem fordult esemény színhelye volt községünk. Eleinte esővel vegyesen esett borsó nagyságu jég, majd szárazon elérte a mogyoró nagyságot. Tönkretette a szőlőt, a gabonatermés nagy részét, van olyan hely, hol 50% a kár, de a legcsekélyebb 10%. Az eső később felhőszakadássá vált, borzasztóan jött a víz a hegyről, utcákat, kerteket, lakóházakat elöntötte. A kertek kétharmad részben víz alatt állanak.

A szőlőhegyről követ, karót, gerendát, hordókat hozott magával a víz, kerítéseket kidöntött, a mélyebben fekvő házakba és melléképületekbe behatolt, védekezni pedig nem lehetett. Némely házból az emberek kénytelenek kihurcolkodni, mert összedüléssel fenyeget, szoba, konyha, melléképületek vízben állanak, a kertekbe 1/2 méter, sőt még annál magasabb víz hatolt be. A hegyről leömlő víz okozta, hogy épületekbe és kertekbe a víz bement, mert a hidak igen csekély vizet képesek levezetni, átmérőjük így nagyobb víz levezetésére nem elegendő.

A határban is jelentékeny a kár, az elvetett kukorica be van iszapolva, a jég a búzában tett kárt.

A házi szárnyasokból több elpusztult. Az utcákon 1 méternél magasabb víz hömpölygött. Öreg emberek állítása szerint ezelőtt 40 évvel volt ehhez hasonló nagy eső, de jég nélkül. A veszély *Galsa* községét és határát érintette legjobban, a szomszédos *Világos* és *Muszka* községben kevesebb jég esett.

Hogy mennyi a kár, azt megállapítani nem lehet, de óriási nagy, nemcsak a jég, de a víz is hozzájárult a kár növeléséhez. Helyes volna, ha a közigazgatási hatóságok segítségére lennének a lakosságnak az ár pusztításának orvoslásánál.

Gurahoncról jelentik: Valóságos jételetidő volt ma. Délután 1—2 óra között óriási felhőszakadás és jéges zápor dühöngött. Dió nagyságu jég félórán keresztül szakadatlanul szinte ömlött és arasztok magasságában elfedett mindent. A víz utcák szélességében hömpölygött. Kárról emberben, állathan nem tudunk, a gyümölcstermés azonban oda van.

Borossebesről jelentik: Ma délután fél öt-kor jéggel vegyes felhőszakadás volt, mely husz percig tartott. A vihar és a jég a szőlőben jelentékeny károkat okozott. Az erős szél a fákat több helyütt kidöntötte és a háztetőket megrongálta.

Körösbökényről jelentik: Ma délután öt óra tájban nagy vihar dühöngött a községben. Hatalmas záporosó kerekedett, majd utána a jég kezdett el hullani, mely a gyümölcsösökben nagy károkat okozott. A villám több helyt lecsapott és a mezőn legelő állatok közül két lovat és egy ökröt agyonsújtott. Tegnap is nagy jégeső volt. A patakokat a víz megdagasztotta.

KULISSZATITKOK.

Welsz Lajos rajza.

(Ladi, ladi, lom.) Az idővel minden változik. Az aradi színész sem az többé, aki azelőtt volt. Legtöbbje szolid családapa, aki még csak nagy ritkán sem kap „polgári kimenőt”, a nőtlene pedig tulatesz a nyárspolgáriasságban a legtipikusabb spitzburgeren is. Csak Ladi, azaz hogy Ladiszlai József a kivétel, az utolsó bölény. Ladiszlai nem burkolózik nyáron is nagy sálókba és büszkén tekint a trikókra a „jéger”-ekre meg más e féle dolgokra, a melyekkel élénk énekesek szokták a hangszáloikat óvni a leggyengébb nyári fuvallattól. Ladiszlai edzett férfiú, aki azt hajtogatja, hogy a hangszálokat csak egy módon lehet óvni, erősíteni, gyógyítani: jó fajta borral. Amikor esőndes éjszakákon opera áriákat hoz ki a szellő a Láng-kávéházból a Szabadság-szobor felé, ó tudd meg nyájas hallgató, hogy Ladi gyógyítja, erősíti, vagy edzi odabent a hangszálokat.

(Az elmarasztalt Krecsányi.) Azt írják Budapestről, hogy a ki nem akarja, hogy Krecsányi Ignác összeszidja, ne menjen át a Krisztinavárosi színházba, mert Náci haragszik. Ez nem is kifejezés: dühöng, toporzékol, tajtékszik! Van is rá oka...

A múlt nyáron egy uriember egy vasárnap esti előadást délutáni jeggyel nézett végig. Jól is mulatott, de puchje volt: a kabátja egy szögben megakadt és rügyező galynak képzelte magát — kihasadt.

Az élelmes színházlátogató kártérítésért bepörölte az igazgatót. A tárgyalás folyamán kisült a turpisság... a félárújegy!

— Ha a rendes időben tetszett volna színházba menni — argumentált Krecsányi — nem érte volna ez a baleset. Azt a szöveget Nemezis verte a szék támlájába. Még nekem lenne okom az esti jegy áráért pörölni — de nem teszem.

A bírót meggyőzte ez az érvelés és a panaszost elutasította. Ez azonban nem hagyta annyiban a dolgot: Főlebbezett.

Tegnap volt a másodfoku tárgyalás. — Winkler — Haverdáék ismert szabadkai ügyésze — olyan vehemenciával rontott Krecsányira, hogy az elsőfoku bíróság ítéletét megváltoztatták és a szegény Náci elmarasztalták. Hatvan koronát kell fizetnie az eltépett kabátért és nyolevankét korona perköltséget. Ha ugyan nem kér perújítást! Mert a koronatanuját, Somolik Károly pénztárost — aki a félárújegy panaszosnak kiadta — meg se hallgatták.

Krecsányi Náci nagyon dühös; olyasmit is mondott, hogy egy sokkal erősebb szöveget szeretne a színház falába veretni, de arra nem a panaszos kabátját: akasztaná föl!

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi magyarnyelvtérjesztő betegsegélyző és temetkezési egyesület f. hó 7-én d. u. 3 órakor tartja rendes havi választmányi ülését Fácán-utca 12. sz. házban levő helyiségében, melyre ez uton meghívja a választmányi tagokat az elnökség.

(*) Az aradi polgári lövészegyesület május hó 7-én (vasárnap) délután 4 órakor, a lövöldé helyiségében tartja rendes évi közgyűlést, melyre az egyesület összes tagjait tisztelettel meghívja Múlek Lajos dr., főlövészmeister.

(*) Az aradi II. kerületi jótékony fillérasztársaság május hó 7-én tartja tisztújító köz-

gyűlést d. u. 4 órakor Donnawell Fülöp Fácán-utca 7-ik számú vendéglőjében, mikorra ugy a rendes, valamint a disztagokat is tisztelettel meghívom. Haubenreich Mihály elnök.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színházi műsor:

Vasárnap: Délután: Cigányszerelem, operett. Este: A bolond, opera. (B. bérlet.)

Hétfő: Babuska, daljáték (C. bérlet.)

Kedd: Anatol, szimf. (Bemutató előadás.) Göthné Ke téz Ella és Göth Sándor vendégfelleptével. (B. bérlet-szünet.)

Szerda: Anatol, szimf. Göthné Kertész Ella és Göth Sándor vendégfelleptével. (C. bérlet-szünet.)

* Sebesültek. Ezzel a címmel jelent meg ma egy tehetséges és nagy ambícióju aradi újságírónak, Sulik Kálmánnak a könyve. Ez a szerény munka, mely címlapján azzal a klasszifikációval van megjelölve, hogy: „Rendőri riportok” igen érdekes dokumentum, amellet, hogy érdekes és tanulságos is. Bizonyítéka annak, hogy ma már a vidéki sajtóban is úgy irnak, mintha annak minden sora az irodalom részére készülné. Sulik rendőri riportjai közül szedett együvé néhányat és könyvalakban bocsátja olvasói elé. Ime az újság rendőri riportere, aki irodalmi értékű eszközökkel dolgozik a pillanat lázában is. Ez a legőszintőbb és legérdekesebb mértéke a könyvnek. Oly eleven, mint az újság és olyan csiszolt és gondos, mint a milyenek az irodalmi műnek kell lenni. A könyv előszavában Green Nándor főkapitány jelöli meg a rendőri riport helyét az életben és az irodalomban. Az élet realitását színesen és hűen tükröző és ügyes tollal rajzoló szerző művét Mieröl Gyula tarkította értékes és eredeti felfogásu rajzokkal. A könyv ára 1 korona 50 fillér. Kapható minden könyvkereskedésben.

* Nádaí Pál dr. előadása. A társadalomtudományi társaság aradi fiókjá ma délelőtt 1/2, 11 órakor tartja a városháza közgyűlési termében rendkívüli közgyűlést. — A közgyűlés után 11 órakor Nádaí Pál dr. budapesti tanár, országos nevű író tart előadást „Nevelés és Társadalom” címmel. Nádaí Pál dr. előadása iránt élénk érdeklődés mutatkozik, annál is inkább, mert a téma aktualitásán és tudományos jelentőségén kívül vonzóvá teszi az előadást az a formai tökély, amelyet az illusztris vendégnek „A Hét” hasábjain megjelenő dolgozataiból ismerünk és amely inkább szépirónak, mint tudósnek sajátja. Az érdekes és élvezetesnek ígérkező előadásra nem tagoknak is díjtalan a belépés.

* A Nyári Színház megnyitása. Megirtuk, hogy idén a Nyári Színházban jóval előbb kezdődnek meg az előadások, mint a múlt esztendőben. Szendrey szinigazgató a komoly téli szezon után könnyebb szórakozáshoz akarja juttatni a közönséget s ezért a szintársulat tagjainak egy havi szabadságideje alatt nivós artista-mutatványokból és elsőrangú mozgókép-képekből állítja össze az előadások műsorát. Ahogy véget ér a téli szezon, Nyomban megkezdődnek a Nyári Színházban az attrakciós előadások. Szendrey igazgató figyelemmel van a műsor összeállításánál Arad kulturközönségének fejlett izlésére s arra a körülményre, hogy az előadásokat a színházban tartják s nem a brettlik deszkáin s így csakis elsőrangú attrakciókat szerez meg. Eddig Európa négy legkiválóbb s legnevesebb artista-csoportját szerződtette le a szinigazgató, ugyszintén megállapodott a híres Pathé-filmgyárral arra vonatkozólag, hogy olyan főlvételeket köteles szállítani, amelyeket még sehohsem mutattak be. Az attrakciós előadások teljes műsorát a napokban fogja ismertetni a színházi iroda a lapok utján.

* A „kőtféle szerelem” című szociológiai dráma, amelyet a berlini rendőrség betiltott, vasárnap kerül utoljára bemutatásra az Apollóban. Előadások délután két órától este tizenegyig.

* Modern szinpad. (Heltai Jenő kabaréja) Most adta ki Heltai Jenő előleges jelentését, amelyből közöljük a következőket: Május 18-ikán a Központi-szálloda kerthelyiségében elsőrangú kabaré- és színművészekből álló társulattal kezd meg előadásait Heltai. Szigoruan családi, nivós, minden trágárságtól ment műsorral akarja meghódítani Heltai az aradi közönséget. Társulatának tagjai: Horváth Gizi kabaréművésznő, a Királysínház tagja, Körmendi Ilonka szubrett primadonna, Váradi Jolán naiva, Zsolnay Margit táncosnő, Lónyai Piroska kupléénekesnő, Sisters Dolly, elsőrangú angol táncattrakció, Garas Márton rendező, a berlini Kleines Theater s a budapesti Magyar Színház volt tagja, a Nagy Endre kabaré népszerű művésze, Varjas Antal, a Royal Orfeum kedvence, Radó Sándor kupléénekes, Sziklai Jenő táncos komikus, Heltai Árpád exentrik táncos, Heltai Jenő színművész. A zongoránál Csányi Mátyás ül. Vendégszerepelni fognak a főváros legünnepelt művésznői és művészei. És pedig: Kornai Berta, Keleti Juliska, Szecsi Magda, Mella Mars (bécsi kabaré diva), Gyárfás Dezső, Sarkadi Aladár, Erdős Richard (operaénekes). A magánszámokon kívül Courllen, Wilde, Lavedán, Pásztor Árpád, Molnár Ferenc, Heltai Jenő stb. írók művei kerülnek színre. Ezekon kívül megszerezte Heltai: A „Pajkos grizettek”, „Vera Violetta” és „Roland kürtje” szenzációs sikerű operettek előadási jogát. Helyárak: I. rangú (fentartott számozott) helyre 2 korona, I. rangú helyre 1 korona. Paszpartuk az egész időnyre I. helyre 30 korona, II. helyre 20 korona. Kedvezményes jegyfüzetek 12 darab jeggyel 20 koronáért kaphatók. Paszpartuk és kedvezményes jegyek, amelyek a megnyitó előadás kivételével minden előadásra érvényesek, Ingusz I. könyvkereskedésében és Bruckner Lajos hírlapírónál, a Modern Szinpad titkáranál kaphatók.

* A Katolikus Kör műsoros estélye. Az Aradi Autonom Katolikus Kör május hó 13-án (szombaton) este fél kilenc órakor, saját otthonában nagyszabásu táncos egybekötött műsoros estélyt rendez. A kitűnő műsor számai, egy kabaré jelenet, humoros kvartett, aktuális kuplék, több zeneszám és egy bohózat, melyeket Arad ismert férfi műkedvelői, továbbá Bittó Ilonka, Almay Katica, Vertán Margit és Balla Irén adnak elő. A részletes műsort a napokban küldi lezét a rendezőség. Az estélyen hideg buffet lesz s belépő-díj személyenként két korona.

* Aradi szerzők darabja. A m. kir. kereskedelemügyi miniszterium megbizásából Balassa Ernő aradi Máv. ellenőr az ország szebb vidékén fekvő vasuti állomásokról és vonalokról felvételeket készített. Ezeket a fényképeket megfelelőleg csoportosítva vetített előadásokra szánja s a szöveget Záray Jenő tanár írta, ki-nek több Uránia darabját Aradon is bemutatták. A társszerzők darabja „A Maros, Sztrigy és Zsil völgyében” címen kerül e hó 12-én, pénteken este fél kilenc órakor 5 mozgókép kíséretében az Uránia-színházban bemutatóra. Az előadás 65 állóképe mind színes, igen sikerült felvétel s maga a szöveg is elég garanciát nyújt az érdeklődésre. Az előadást egy korona és 50 filléres belépődíjak mellett rendezik.

* Slavianszky világhírű orosz daltársulata Aradon. Örömmel jelezhetjük, hogy e hó 21-én kiválóan érdekes és feltétlenül értékes művészi élvezetben leendő része városunk közönségének. A világhírű Slavianszky Margareta d'Agrenoff 40 tagból álló daltársulata Aradon is rendez egy rendkívül változatos programu hangversenyt. A csodaszép Slavianszky Margit méltó utódja pár év előtt elhunyt nagy művész édesatyjának, amit az is fényesen bizonyít, hogy Slavianszky Margit daltársulata világhírűségében most még nagyobb hódításokat tesz mint annak idején édesatyja. A hangversenyt ifj Klein Mór könyvtáros cég rendezti ahol a belépőjegyek előre válthatók. 6923

* Az Iskolaegyesület matinéja. Csak legutóbb próbálkozott meg az Országos Magyar Iskolaegyesület aradi fiókja a színházban a mesedélután rendezésével s ennek sikerén felbuzdulva, az egyesület elnöksége elhatározta, hogy újólag rendez előadást. *Lócs* Rezső elnök *Szendrey Mihály* színigazgatóval megbeszélte a részleteket s a tárgyalás eredményeként hírül adjuk, hogy ez a matiné e hó 14-én, (vasárnap) délelőtt lesz a nyári szinkörben. Ezzel nyitja meg *Szendrey* igazgató azt az előadási ciklust, mely egy hónapra fog terjedni. Az előadás nem lesz sablonos, hanem igen szórakoztató és élvezetes darab, mert a velünk rokon finn nép költészetét, művészetét, földrajzi és politikai helyzetét mutatják be magyar nyelven. A zenekar finn dalokkal nyitja meg az előadást, a színház egy tagja a finnek művészetéről fog szólni, míg az Ezer tó országát *Ispanovics Sándor* budapesti tanár mutatja be képekben. Nehány mozgókép is bemutatásra kerül, míg *Wlassák Vilma* színművész finn dalokat énekel zongorakísérettel. A tanítóképző-intézet daloskőre finn nótákat mutat be s ha tekintetbe vesszük a híres *Soomen Lauu* világszerte ismert dalárduját, mely finn dalárdujának nincsen párja, úgy csak üdvözölhetni lehet az Iskolaegyesületet vállalkozásában.

* A német trónörökös világkörtutja. (Világeseemény az Apollóban.) Az Apolló-színház még be sem fejezte a „Kétféle szerelem” című hatalmas szociológiai munka bemutatását s máris egy olyan produkciójáról kell hírt adnunk, amely minden tulás nélkül a kinematográfia törtéte haladásában határkövet nevezhető. Egy fürge, munkás műintézmény megszerezte előadásra II. Frigyes Vilmos német trónörökös világkörtutjáról készült eredeti felvételeket, amelyek talán mondanunk sem kell, sok érdekes látványosságot visznek a néző elé. A lapok tudósításai is felkeltették az emberekben az érdeklődést s így a német trónörökös körútjáról készült eredeti felvételek kétszeres érdeklődésre számíthatnak. A nagyszerű képet hétfőn mutatja be először az Apolló. 177

* A samurai iskola. A japán harci erények előtt csodálattal bájol meg az egész világ. A japán-orosz háboruban tanúsított japán hősiesség bámulattal töltött el mindenkit. Ha megismerjük azonban a japán ifjúság nevelését már természetesen találjuk ezt a halált megvető bátorságot, melyet ez a kitűnő náció tanusít. Már apró gyermekkoruktól kezdve készítik elő a japánokat. Férfiakat, nőket egyaránt az életben tanusítandó bátorságra. A samurai iskolában tanárok tanítják a gyermekeket a fegyverhasználatra. Ezt az iskolát mutatja be vasárnapi új műsorán az *Uránia* színház más nyelve kiváló attrakcióval együtt. 175

* Sztrák prűderia. Jellemző végzést hozott a napokban a bécsi „Polizei Direction.” A Projectograph bécsi igazgatóságától elkoboztatva a Tüzes vér című dán eredetű mozgófényképe, egyben elrendelte, hogy ezt a képet, valamint *Albert Gód* dán író többi darabjának bárhol található filmjeit meg kell semmisíteni. Szegény bécsik, akiknek az erkölcsere a Polizei Directionnak kell vigyázni. 175

TANÜGY.

(—) Az A. V. T. E. ujszentanna-világosi fiók-bizottsága e hó 11-én d. e. 9 órakor tartja Ujszentannán az áll. elemi iskolában tavaszi gyűlését. Tárgyai: 1. Elnöki megnyitó. 2. A költészet tanítása. Értekező: *Kovács Berta* pannotai áll. isk. igazgató. 3. Gyakorlatilag a IV. oszt. növendékeivel bemutatja értekező igazgató. 4. A tanító- és a vallás erkölcsi nevelés. Értekező: *Vass Dezső* ujszentannai községi jegyző. 5. Birálat *Jovicza Sándor* olvasás és írás tanításának jelképes és szótagoló módszeréről. 6. Indítványok. 7. Tisztikar leköszönése és új tisztikar választása. 8. A jövő gyűlés tárgyának és helyének meghatározása.

Fegyházra ítélt közjegyző

— Kern Lajost újból elítélték. —

Távirati tudósítás.

Szeged, máj. 6.

Kern Lajos dr. szegedi közjegyzőt a törvényszék december havában három évi fegyházra ítélte. Azóta a közjegyzőt huszonegy rendbeli okirathamisítás és sikkasztás miatt újból vád alá helyezték. A nagy terjedelmű bűnügy, amelynek tárgyalása két hétig tartott, ma került befejezésre. A bíróság Kern Lajost bűnösnek mondotta ki az ellene emelt vádakban és négy évi fegyházra, továbbá négyszáz korona pénzbüntetésre ítélte.

A perbeszédék még tegnap hangzottak el s ezek során Kern Lajos súlyos vádakot emelt volt alkalmazottja *Nekich Richárd* ellen.

A perbeszédékből közöljük a következőket:

Harsányi Elemér dr. királyi ügyész négy óras beszédben foglalkozott a vádlott által elkövetett büncselekményekkel. Pontonként igyekezett a vádlott bűnösségét bizonyítani s végül kérte a bíróságot, hogy a főtárgyalás tanu-vallomásai alapján Kernt a vádirat első pontjában körülírt csalás büntette, az 5. és 21. vádpont szerint elkövetett két rendbeli sikkasztás, a 3., 4., 7., 8., 15., 19. és 20. vádpont szerint két rendbeli sikkasztás, a 10. pont szerint egy rendbeli sikkasztás, a 2., 6., 11., 13., 16. és 17. pontban, továbbá a pótvádiratban körülírt két rendbeli hivatali sikkasztás, a 12. és 18. vádpont értelmében kétrendbeli hivatali sikkasztás, végül a vádirat 9. és 14. pontja szerint kétrendbeli csalás miatt bűnösnek mondja ki.

Enyhítő körülménynek tudja be, hogy Kern bünei miatt egy ízben már büntetve volt, a büncselekmények elkövetése miatt nemcsak állását veszítette el, hanem egzisztenciáját is tönkre tette.

Reiniger Jakab védő mondta el ezután védőbeszédét.

— Nagy tisztelettel viseltetem az orvosi kar iránt, ennek dacára nem hallgathatom el, hogy az eddigi tapasztalatok arra tanítanak, hogy betegségek megállapításánál gyakran tévednek. Az orvosok védettemet épnek, egészségesnek s beszámíthatónak találták. Ez a véleménynyilvánítás azonban semmi esetre sem vonatkozhat arra az időre, amidőn védettem a büncselekményeket elkövette és pedig abból az egyszerű okból nem, mert őt abban az időben megvizsgálni nem állott módjukban. A tisztelt orvosi kar nem tisztázhatja teljesen védettem elmebeli állapotát.

Okmányokat mutattam be, amelyek védettem vagyoni állapotát tették szemlélhetővé. Vagyona azonban jóval nagyobb volt, mint az okmányokkal igazolt s ahhoz hozzájárult még felesége öröksége: 98.500 korona értékben. Tudjuk róla, hogy költséges passziói nem voltak, fényűző életet nem élt s ennek dacára nemcsak vagyona tűnt el, hanem adósságai vannak s ügyfelei pénzéből is hiányzik. Itt tehát hibának kell lenni. Kétségtelen, hogy ez a hiba védettem agyában keresendő. Ugy látszik, hogy nagy jövedelmek Csáky-szalmája volt, amihez bárki is hozzányulhatott. Nem lehetett épelméjű az, aki nagy családja dacára is eltűrte az ilyesmit.

Szubjektív érzelmeim is ezt bizonyítják. Most rá sem ismerem a régi Kern Lajosra, aki védelmével megbízott. Járt kelt szobájában s minden kérdésemre zavaros feleletet adott.

A védő ezután a vádirat egyes pontjaival foglalkozott. Védettem ártatlanságát bizonyította és kérte a bíróságot, hogy mentsék fel őt a vád alól, ha azonban mégis bűnösnek találnák, úgy kéri, hogy a sok enyhítő körülmény figyelembe vételével szabják ki a büntetést. Kéri egyszersmind védettem szabadlábra helyezését.

Az elnök megkérdezte a vádlottat, hogy van-e valami mondani valója. Kern igennel felel s a következő előterjesztést tette meg:

Az elnök ur a tegnapi tárgyaláson indulatos szemrehányással illetett azért, mert egy olyan embert alkalmaztam, aki csalás és közokirathamisítás miatt elítélve volt. Kijelentem,

hogy az illető büntetett előéletéről sem nekem, sem pedig családom egyik tagjának tudomásom nem volt, míg feleségem a napokban egy anonim levelet nem kapott. Ebben a levélben tudatták feleségemmel, hogy *Nekich Rikárd* a temesvári törvényszék csalásért három évi fegyházra ítélte. A büntetés két harmadának kitöltése után *Fülöp Zsigmond* dr. ügyvédnél volt alkalmazásban, akinél újra sikkasztott. *Fülöp Nekichet*, annak nagy könyörgésére, futni engedte. Innen *Abafy* közjegyzőhöz került s ismét sikkasztott. *Abafy* megtette ellene a följelentést, vagyona elrendelték a bűnügyi zárlatot, elévülés címén azonban meguszta az egész ügyet. Ilyen előzmények után került hozzám.

Most, hogy feleségem *Nekichről* felvilágosított, engedélyt kértem az ügyész urtól könyveim átvizsgálására. Átnéztem az iradai jövedelmeket és *Nekich* számadásainak könyvét. Átvizsgáltam 10,418 bevezetett tételt s 8984 esetben állapítottam meg, hogy *Nekich* kevesebb összeget könyvelt el, mint amennyit a felektől beszédett. A kár az egyes tételeknél 20 uszke 60 korona között variál. A kár összegét időrövidsége miatt teljes határozottsággal megállapítani még nem tudtam, hozzávetőleges számítás szerint az százezer koronát tesz ki. Látható most már, hogy hová lett annak a vagyonnak egy tekintélyes része, melyet én fáradságos munkával szereztem...

A vádlott ezután az orvosszakértők véleményét kritizálta s több példát hoz fel arra, hogy az orvosszakértők véleménye nem mindig teljesen infallibilis, megbízható.

Beszédét így fejezte be:

— Ha megkárosítottam valakit, úgy ezt nem tudatosan tettem. Az én lelkem lehet szerencsétlen, beteg lélek, de romlott soha nem volt...

A törvényszék elnöke ma délután hirdette ki az ítéletet. A bíróság Kern Lajost négy évi fegyházra és négyszáz korona pénzbüntetésre ítélte. Kern az ítélet ellen felebbezett.

Botrány a háztetőn.

— A bárónő galambjai. —

Távirati tudósítás.

Budapest, május 6.

Száz piroscsőrű, tarka galamb nagy mulatságot szerzett tegnap Budapesten a Délibáb-utca lakóinak. Cirkuszt a háztetőn, töréssel, zuzással, rendőrségséggel. A 85. számú házról van szó, amelyet *Eggenhoffer József* nagybirtokos egy év előtt vett meg *Pongrácz Vince* báró oszlálytanácsostól. Az épület mindössze egyemeletes és egykét szobában még ott állnak elraktározva a régi tulajdonos butorai, aki különben a Nagy János-utca 57. szám alatti palotájába költözött.

Pongrácz báróné nemcsak a butorai egyrészt, a galambjait is a Délibáb-utcában hagyta. Száz galambot. *Imádja a galambjait*. Minden este egy livrés inas kíséretében megjelent a régi ház padlásán, kimászott a háztetőre és órákhosszat becézte és etette galambjait. *Eggenhoffer Károlynak* nem tetszett ez a galambtetés, a melynek estéről-estére nagy közönsége volt. A tető is nagyon meg rongálódott. Tegnapelőtt reggel kijelentette *Szücs Károlynak*, a bárónő Nagy János-utcai házmesterének:

— Nem tűröm a galambtetést! Nem engedem meg, hogy felmenjenek a padlásra! A háztetőre vezető ajtót egyébként befalaztatom!

Este háromnegyed tíz órakor *Balogh Mihály* szolga kíséretében pontosan megjelent a bárónő. Nem törődött a tilalommal. A szolga egy láda kukoricával és egy nagy fejszével volt felszerelve. A fejszére nem volt szükség, mert a háztetőre vezető ablak csupán néhány gyenge léccel volt leszögezve, amit könnyen kiszakíthattak. A bárónő nyugodtan etette galambjait, a szolga pedig a kalapácsal, bizonyára utasításra, törni, zuzni kezdte a cseréptetőt.

A cserépdarabok esője figyelmeztette a Délibáb-utca fiataiságát, később az idősebbek is a

ház elé érkeztek és az egész környéken csak az aggyastyánok és a betegek maradtak odahaza. Különben mindenki a 85. számú ház köré sereglett. A házmeister az őrszobába rohant, ahonnan futólépésben érkeztek a rend őrei. Viharos taps fogadta az első rendőrt, akinek sikerült a háztetőre jutni. Az inas abbahagyta a cseréptörést és nyomban kijelentette:

— A bárónő ömeltósága bizott meg a munkával.

Erre éktelen kiabálás támadt. A bárónő nagy buzgalommal védte galambjait és az igazát. Végre is levonult az egész társaság a háztetőről és a közönség harsogó éljenzése közt elhajtottak.

Ki lesz Hieronymi utóda?

— Kettéválasztják a kereskedelmi minisztériumot? —

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Budapest, május 6.

Most, hogy eltemették a kiváló képességekben gazdag kereskedelmi minisztert, szabadon folynak a találgatások az utódlást illetőleg. A hivatalos lap mai számában közölt királyi kézirat alapján egyelőre Lukács László pénzügyminiszter helyettesíti az elhunyt minisztert. Nem lehetetlen, hogy a kereskedelmi kormány munkáját kettéválasztják és külön vasuti minisztériumot létesítenek.

A hivatalos lap mai száma a következőket jelenti:

Ó oszári és apostoli királyi felsége következő legfelső kéziratot méltóztatott legkegyelmesebben kibocsátani:

Kedves Lukács! Hieronymi Károly kereskedelmi miniszterem elhalálása folytán magyar miniszterelnököm elterjesztésére a magyar kereskedelemügyi minisztérium ügyeinek vezetésével ideiglenesen Önt bizom meg. Kelt Budapesten. 1911. évi május 5-én. Ferenc József, s. k., Khuen-Héderváry Károly gróf s. k.

A képviselőházban ma is sokat beszéltek a kereskedelmi tárca sorsáról: szinte kizárólag ez volt az érdeklődés tárgya. Tisza István gróf nevét ma már nem emlegették, mert Tisza tegnap minden oly irányu akciót, amely az ő nevével volt összekötöttesben, a leghatározottabb formában helytelenített. Láng Lajos, akit szintén első sorban emlegettek mint leendő kereskedelmi minisztert, barátainak, tisztelőinek és az újságíróknak azt mondta ma, hogy nem kíván ismét miniszter lenni. Ily körülmények közt ma Wickenburg Márk gróf neve került előtérbe. Meg kell azonban jegyeznünk, hogy minden kombináció az új kereskedelmi miniszter személyét illetőleg időelőtti. Beavatott helyről úgy vagyunk értesülve, hogy a kereskedelmi kormány vezetésének kérdését Lukács László pénzügyminiszter megbízásával egyelőre megoldottnak tekintik s a miniszteri szék betöltéséről csak későbbi időben történik végleges döntés.

Budapestről jelentik: A kereskedelmi miniszteri szék betöltése körül támadt kombinációk sorába esik az is, hogy a minisztériumot ketté választják. A Ház folyosóján ma élénken kolportálták Lukács László következő kijelentését:

— A kereskedelmi tárca ideiglenes vezetését vállaltam és nyomban át is veszem. Ez a megbízatásom hosszabb ideig fog tartani, talán soká is. Elárulhatom azt is, hogy mi, érttem ez alatt a kormányt, a kereskedelmi minisztérium ketté választásával is foglalkozunk. Persze ehhez törvényhozási intézkedés szükséges.

HIREK.

A tönkrement mágnás.

— Egy német lap Szápáry Pálról. —

A B. Z. am Mittag ezzel a kettős címmel bő lére eresztve fantasztikusan hangzó hírt közöl a magyar arisztokrácia egy nagyon rokonszenves, nagy szerepet játszó fiatal tagjának, Szápáry Pál grófnak vagyoni romlásáról. A cikk, amelyet az idézett berlini újság Budapest-ről keltez, ezeket tartalmazza:

A magyar arisztokraták egyik legismertebbike, aki az exkluzív Parkklub elnökének állásában nagy szerepet játszik a budapesti legfelsőbb társadalmi körökben, állítólag teljesen letörött. Szertelen fényűzés, pompás vadászatok és mindenekfelett szerencsétlen játék a baccarat-asztaok körül a Nemzeti Kaszinóban tönkrejuttatták Szápáry Pál grófot. Az örökölt rengeteg terjedelmű uradalmakból már csak Sorokujfalu maradt Vas megyében, de ez is görnyedez a jelzőterhek alatt.

Nem telik bele nagy idő és Sorokujfalu sem lesz többé Szápáry-birtok, ez a gyönyörű uradalom, a melyen csak a közelmúltban fényesnél-fényesebb főúri mulatságok követték egymást s a melyeken hol orosz nagyhercegek, hol angol királyi hercegek fordultak meg vendégekkül, a hazai pénzarisztokrácia azonban sohasem kapott meghívást, pedig ehhez sokkal hamarabb kellett folyamodnia az ifjú grófnak segítségért, sem mint hitte volna, mikor lejtőre jutott.

Egy anekdota járja Magyarországon a Grassalkovich hercegek egyikéről, aki az utat a budai váraktól a gödöllői királyi kastélyig, tehát negyven kilométernyi távolság öt arasznyira feltöltetett finomra őrölt konyhasóval, hogy Mária Terézia nyaranta szánkón mehesse Gödöllőre. Szápáry Pál gróf, akit meghitt baráti körben „édes Pali“-nak („liebes Paulchen“) becézték, legalább en miniature Grassalkovichot akart játszani. Egyszer Nizzában együtt volt az akkori walesi herceggel, a későbbi Edward királylyal. A mulatós herceg azt találta megjegyezni, hogy a világon legjobban szereti a magyar cigánymuzsikát, a mióta egyszer hallotta a cigányt játszani a budapesti Nemzeti Kaszinóban.

Több se kellett Szápáry Pál grófnak. Menten ezt a lakonikus táviratot küldte haza Radics Bélának:

„Jer rögtön különvonaton egész bandáddal!“

Harminchat óra múltán Szápáry Pál gróf meglephette a gyönyörű cigánybanda muzsikájával a walesi herceget. De bőkezübb gavallért képzelni sem lehet, mint aminő Szápáry Pál felesége irányában. Mikor nőül vette Predwiecka Henriette grófnét, a fiatal asszony egyik orosz-lengyelországi birtokán megjegyezte, hogy szeretne elmenekülni az észak zord éghajlata alól az enyhe Rivierára. A lovagias ifjú férj néhány óra alatt rendelt számára egy különvonatot Varsótól Mentoneig és ennek a különvonatnak csak nappal volt szabad robognia, éjjelre megállapodott, hogy a grófné nyugodtan alhassék.

Gróf Szápáry Pál végzete úgy hozta magával, hogy felesége éppúgy nem tudott a pénzzel bánni, akárcsak ő. A grófnénak volt a legtöbb és a legszebb hintaja, pompás lova és parádés kocsisa minden arisztokrata hölgy között. Őt magyar, egy német, egy orosz, egy francia, egy angol és egy olasz kocsist tartott egyszerre! Mert azt akarta, hogy vendégei, akik a világ minden tájékáról felkeresték, a maguk anyanyelven beszélhessenek a kocsissal.

Az aztán természetes, hogy a grófi párt lépten-nyomon kizsákmányolta cselédháda. Egy ízben, mikor Szápáry Pál gróf néhány heti külföldi utjáról hazatért, cselédsége számára 8000 koronás mézárosszámlát kellett kifizetnie, egy más alkalommal temérdek zsák finom búzát fizettettek ki vele; a gróf ugyanis néhány fécánt tartott s ezeknek kellett a teméntelen sok buza.

Az egykor oly életvidám Szápáry sorsa nagy részvétet kelt, — így végződik a B. Z. am Mittag cikke — mert ez az arisztokrata minden hibája ellenére fölötte rokonszenves.

— Az időjárás. Zivataros esők, majd változó-kony idő hőmérséklettel. Déli hőmérséklet 19-2 Celsius.

— A király Gödöllőn. Budapestről jelentik: Kerzl dr. udvari főorvos és Neppalek főszertartásmester tegnap megszemlélték a király lakóosztályát Gödöllőn és mindent teljesen rendben találtak. A király ma délután három órakor ment Gödöllőre automobilon Paar gróf főhadsegéddel. Az utvonatát, amelyen a király ment, már napok óta olajjal locsolták. Az udvari fősoffőr háromszor tette meg az utat a budapesti királyi várból Gödöllőre, hogy az utirányt megősmérje. A negyvenkét lőerejű automobillnak ugyanis ötven perc alatt kellett megtennie a negyvenkét kilométer hosszú utat Budapesttől Gödöllőig. Az udvari személyzet délután három óra tíz perckor érkezett udvari különvonaton Gödöllőre. Ezzel a vonattal jött a konyhaszemélyzet és a konyhai felszerelés is. Az udvari különvonat délután két óra harminc perckor indult Budapestről. Gödöllő közönsége nagy lelkesedéssel várta a király érkezését. Az iskolák növendékei sorfalat álltak az utvonalon, amelyen a király érkezett s a község lakossága is ott volt a király érkezésénél, kit már hét év óta nem láttak Gödöllőn.

— A trónörökös látogatása a cárnál. Pétervárról jelentik: Udvari körökben azt beszélik, hogy Ferenc Ferdinánd a nyáron látogatást tesz az orosz cárnál.

— Az új tábori püspök. Bécsből jelentik: A nyugalomba vonult Belopotoczky Kálmán tábori püspök helyét a napokban töltik be és utódja Bjelik Imre tábori püspöki irodaigazgató lesz. A hivatalos lap keddi száma fogja közölni a kinevezést. Az új püspök 1860-ban született Illaván és a nyitrai egyházmegye kötelékében van.

— A Ház munkarendje. Budapestről jelentik: A képviselőház megtartja eredeti munkarendjét s a tárca költségvetésének tárgyalási sorrendjében nem áll be változás. A földművelési tárca után nyomban a kereskedelmi tárca következik, amelyet majd a parlamentben a király felhatalmazása alapján Lukács képvisel. A kormány körében azt hiszik, hogy a kereskedelmi tárca költségvetésénél aligha időznek hosszabban, mert hiszen érdemleges válaszokat csak a végleges miniszter adhat majd. Vita várható a honvédelmi, vallás és közoktatásügyi, pénzügyi és igazságügyi tárcaknál. Az appropriációs javaslatnál a pártok külön-külön fognak állást foglalni.

— A fiumei reprezentancia feloszlata. Budapestről jelentik: Wickenburg István gróf fiumei kormányzó ma reggel Budapestre érkezett. Délelőtt jelentést tett a miniszterelnöknek a fiumei reprezentancia feloszlatajáról és az új választások kiírásáról.

— Athelyezés. Szepesi Mihály, aradi m. kir. adótiszt, az Allampénztári könyv szerkesztőjét a pénzügyminiszter szolgálati érdekből a budapesti IX. kerületi állampénztárhoz helyezte át.

— Jelölés a gáji tiszti orvosi állásra. Ma déli tizenkét órakor járt le a gáji tiszti orvosi állásra kiírt pályázat határideje. Négy orvos adta be kérvényét: *Deák Béla dr.* eleki orvos, *Ferenzi Armin dr.* kürtösi orvos, *Stauber Andor dr.* gáji helyettes kerületi orvos és *Verzár Gyula dr.* A közegészségügyi bizottság ma délután öt órakor *Kabdebó János dr.* elnöklésével tartott ülésében foglalkozott a benyújtott pályázatokkal és úgy határozott, hogy mind a négy orvost jelölésre ajánlja a törvényhatósági közgyűlés jelölő választmányának. Pártja csak *Stauber Andor dr.*-nak és *Verzár Gyula dr.*-nak van, míg a másik kettő a siker teljes reménye nélkül nyújtotta be pályázatát.

— *Wadowszky Gusztávné* ünneplése. *Varjassy Lajos* polgármester holnap délelőtt 11 órára hívta meg Aradváros közönségét, ahhoz a lélekemelő ünnepséghez, melynek középpontjában az aradi *Vörös Kereszt* egyesület fáradhatatlan tevékenységű elnöknője, *Wadowszky Gusztávné* áll. Holnap disziti fel a jótékonyág terén példás munkálkodást kifejtő uriaszonyt a polgármester a királyi elismerés jelvényével, az Erzsébet-renddel, melyet öfelsége a közjótékonyág terén elért fényes eredményeként ajándékozott *Wadowszky Gusztávnénak*. Az ünnepség a városháza kistermében lesz.

— Képviselők afférja. *Budapestről* jelentik: *Fráter Loránd*, aki tegnap lépett ki a Justh-pártból, ma a Magyarország egy cikke miatt élesen kifakadt a Ház folyosóján.

— Nem tisztességes dolog, — mondta — amit velem művelnek.

E nyilatkozat miatt *Lovászy Márton* képviselő, a Magyarország felelős szerkesztője *Bosnyák Géza* és *Eitner Zsigmond* útján provokáltatta *Fráter*t, aki kijelentette, hogy nem volt szándékában *Lovászy* egyéni tisztességét érinteni. A megbízottak e magyarázattal az affért befejezték.

— *Zichy Jenő* özvegye meghalt. *Zichy Jenő* gróf özvegye, született *Rédern Hermina* grófné ma zeggel Budapesten hatvanhét éves korában meghalt. *Zichyné* grófné átutazóban volt Budapesten, a hol megbetegedett s egy heti betegség után tüdőgyulladásban meghalt. *Zichyfalvára* szállítják s ott hétfőn délelőtt a családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.

— *Tuszkai Ödön dr.*, az iskola egészségügy és testnevelés országos felügyelője, *Mariendbádi* fürdő orvos ma Aradra érkezett.

— Ahol nem fizetik a tanítót. Legutóbbi számunkban írtunk arról, hogy az aradmegyei Szemlak községben a községi tanítókat nem fizeti a községi előljáróság. Erre a híradásunkra vonatkozólag a község jegyzője a következő felvilágosítást adta: Tény az, hogy a község egyik tanítóját *Nisz Józsefet* és az ovónőt *Hajka Laurát* egészen mostanig nem tudták kifizetni. Tény az is, hogy máskor is megtörtént már hasonló eset, mikor a tanító nem bírta rendes havi fizetését megkapni. Ez azonban megtörténik minden olyan községben, ahol a lakosság tulajdoni része földművelésből él és csak az esztendő bizonyos szakában szolgáltatja be az adót. Holnap azonban mindkét tanerő meg fogja már kapni májusi fizetését. Ami *Varga Károly* iskolaigazgató követelését illeti, annak elbírálására az ügyet a közigazgatási bírósághoz terjesztette fel a község. Abba, az iskolába ugyanis, ahol *Varga* tanít eddig a szomszédos kétezer holdas birtok iskolakötelesei is bejártak. Miután azonban két és fél éve az uradalmi birtokon két iskolát létesítettek, a birtokon lévő iskolakötelesek azokba járnak és azóta az uradalomtól az iskola céljaira fizetett öt százalékos iskolaadónak megfelelő összeget nem kapja a

község. A képviselőtestület ezért arra az állapponra helyezkedett, hogy az iskolát a község nem köteles fentartani, és határozatilag kimondta, hogy nem fizeti *Varga Károlyt*. Felebezés folytán az ügy a közigazgatási bizottsághoz került, amely viszont kimondta, hogy a község köteles az igazgatót fizetni. A községi képviselőtestület erre a közigazgatási bírósághoz fordult s most ott az ügy döntés alatt áll. *Varga Károly* követelése 1600 korona.

— *Lengyel diákok* *Petőfi* szobránál. A lengyel egyetem tizenhat tagu küldöttsége tegnap este érkezett Budapestre, hogy a műegyetem ifjúság ünnepségein résztvegyen. A lengyel diákok ma délelőtt *Pawel L.* Csala vezetésével a *Petőfi* szoborhoz mentek és a Lembergől magukkal hozott koszorút a szobron elhelyezték. A diákokat *Zsembery István dr.* és *Block Béla*, a műegyetemi zászlóbizottság főtitkára fogadta és kalauzolta. *Pawel L. Csala* a koszoru elhelyezése után lengyel nyelvű beszédet mondott, amelyben *Petőfit* az ő nemzeti költőjükkel, *Miczkievics*sel hasonlította össze és lelkes szavakkal éltette a lengyel-magyar barátságot. A lengyel diákok ezután elénekelték nemzeti himnuszukat. A koszoru szalagját a *Petőfi* Muzeumban helyezik el. A lengyel diákok délben meglátogatták a képviselőházat.

— *Ezüstlakodalmom*. *Steigerwald Alajos* bútorgyáros az aradi ipartestület elnöke, kamarai alelnök holnap ünnepli ezüstmenyegzőjét és ez a dátum összeesik ötvenedik születésnapjával. Ez alkalomból az ipartestület és a kereskedelmi és iparkamara küldöttségileg tiszteleg *Steigerwald Alajos*nál.

— *Török Irma* — grófné. *Budapestről* jelentik: *Török Irma*, a Nemzeti Színház kiváló művésznője ma déltől fogva grófné, valószínű grófné. Ma délben tizenkét órakor esküdtt ugyanis örök hűséget a belvárosi plébánia templomban karancsberényi *Berényi János* Leó grófnak, az ismert közgazdasági irónak, a Gazdasági Értesítő szerkesztőjének, aki különben a *Berényiek* család alapítványát is élvezi. Az új pár tanui *Pongrácz Rudolf* gróf kamarás és *Rhonsos Rhonsopoulos* görög főkonzul, a keleti akadémia tanára voltak s az egyházi esküvő előtt a polgári szertartást *Bárczy István* polgármester végezte el. *Török Irma* az őszig nem fog játszani, mert férjével hosszabb utra ment Olaszországba.

— A város a lovarda tulajdonosa. A hadügy-miniszter értesítette a várost, hogy az *Attila-téri* lovardát hajlandó 30 ezer koronáért eladni a városnak. A tanács ma tartott ülésén elhatározta, hogy elfogadja a rendkívül előnyös ajánlatot. A lovardát átalakítják tüzoltó laktanyává és szertárrá.

— A kövérség modern gyógykezelése most már nem a multban alkalmazott, sokszor kegyetlen koplaló kúrákból áll, hanem inkább arra helyezik a súlyt, hogy az anyagcsere gyorsítása által a felesleges zsírtömegek eltűnjenek. Ezt első sorban a világhírű *Ferencz József*-keserűviz használata által lehet elérni, melynek hatása nagy kövérség esetén felülmúlhatatlan. E célból évenként 2-3-szor egy-egy 4 hétig tartó ivókurát kell tartani, mely abból áll, hogy naponként a reggeli előtt, éhgyomorral 1 borospohárral valódi *Ferencz József*-keserűvizet kell meginni. A hatás bámulatos és sokszor már az első hét után észrevehető. Kapható fűszerkereskedésekben és gyógytárakban. 24-XX.

— *Ujabb földgázforrás*. *Szilágysomlyóról* jelentik: *Szilágynagyfalu* községben ártézi kut furása közben a kissármásihoz hasonló gázforrásra bukkantak. A kutból ugyanis kellemtelen szagú kék lánggal égő gáz tódult ki. Azóta a gáz éjjelenként messze világító fénynyel ég. A gáz most van vegyvizsgálat alatt.

— *Betörés a lippai vasuti állomáson*. Ma éjfel eddig ismeretlen tettesek betörték a lippai

állomás pénztárhelyiségébe és onnan 400 korona készpénzt elvittek. A betörés az éjjeli utáni időben történt, amint az éjjeli őr a dolgot észre vette, azonnal jelentést tett az állomásfőnöknek, aki értesítette a csendőrséget. A csendőrség erélyesen nyomoz.

— *Házasság*. *Weisz Sándor* lippai lakos ma tartja esküvőjét *Magyarujfalun Gáborcz Irén*-kével, *Gáborcz Béla* bécsi cipőgyáros leányával. *Kriszán János* a lippafüredi vendéglő társbérlelője az elmúlt napokban tartotta esküvőjét *Lippán Neriáncz Mária*val *Neriáncz Athanász* leányával.

— *Titokzatos bűntény*. *Temesvárról* jelentik: *Schlesinger* Sámuel kutinai vagyonos kereskedő tegnap délelőtt szobájában végezte teendőjét, mikor lövés dördölt el ablaka előtt. Az üvegdarabok csörömpölve hulltak alá, *Schlesinger* pedig a golyótól találva összerogyott. Az esetet rögtön bejelentették a lugosi királyi ügyészségnek, ahonnan a vizsgálóbíró nyomban kiszállt a színhelyre. A csendőrség erélyesen nyomoz a tettes után, de mindeddig eredmény nélkül. A golyó *Schlesingert* életveszélyesen megsebesítette. A faluban az esetről azt suttogják, hogy *Schlesingernek* egy odaváló román lánnyal már régebben van viszonya, de ő a leányt az utóbbi időben elküldte a házból. Állítólag ezzel van kapcsolatban a gyilkossági kísérlet.

— *Az ügyvédi pálya megnehezítése*. Az ügyvédi szervezetmódosító törvényjavaslat a képviselőház előtt fekszik. Ebből most már pár hét alatt kétségtelenül törvény lesz, mert hiszen *Székely* miniszter és *Balogh* államtitkár többször kijelentették, hogy ezt a kérdést tekintik az igazságügyi és kultusz-tárca legégetőbb s leggyorsabb megoldást követelő problémájának. Az ügyvédelői gyakorlat meghosszabbítására vonatkozó törvényjavaslat már be-terjesztetett a képviselőházba. Ez az új törvény az ügyvédelői gyakorlatot két évvel meghosszabbítja s a gyakorlat megkezdését a doktorátus megszerzésétől teszi függővé. Akiknek tehát jogi vizsgái (szigorlat, alap-államvizsga, ügyvédi) vannak bátra, saját érdekükben siessenek, mert az új rendszer az egész vonalon a vizsgák anyagának megtízszereződését és eddig nem ismert szigorúságot és precizitást hoz majd magával. E tendencia különben már is érezhető, mert a cenzorok lépten-nyomon fokozódó követelményeket támasztanak a vizsgázóval szemben. Ne áltassa senki magát azaz, hogy a törvény méltányosságot fog gyakorolni, hanem fogjon azonnal a készüléshöz, a melynek egyedül célravezető: időt, fáradságot és költséget megtakarító, gyors és biztos módját „A jogi vizsgák letétele” c. munkában (IV. kiadás, negyvenedik ezer) találja leírva. Díjmentesen küldi *Dr. Dobó, Kolozsvár, Bolyai-utca 8.* 1769

— *Orosz gazdalkodás*. Az aradi fotoklub kiállításának megnyitására jellemző históriát mesélt el *K. Lippich* Elek miniszteri tanácsos. Ebből a kis históriából kiténik, hogy nemesak a személybiztonság nem áll valami szilárd alapon Európa egyetlen abszolutisztikus birodalmában, de a tulajdon sem szent és sérthetetlen valami még ha idegené is.

— *Az oroszországi amatőr fényképészek egyesülete* — mesélte *Lippich* — néhány hónap előtt nemzetközi kiállítást rendezett és erre meghívta az európai államok fotóművészeit. A Magyar Fotoklub is kapott meghívást és elhatározta, hogy részt vesz a kiállításon, össze is állított egy kollekciónál több képet egytől egyig művészi dolgok és elküldötte *Kievbe*, a kiállítás helyére. Az oroszok megköszönték a küldeményt és értesítették, hogy több arany és ezüst díjjal jutalmazták meg a képeket. A kiállítás lezajlott és mi vártuk a fotográfiákat. Mikor nem akartak megérkezni, levelet írtunk *Kievbe*, ahonnan azt a választ kaptuk: legyünk csak nyugodtak, mert a küldemény már utnak indult. Pár heti várakozás

után a küldemény megérkezett és nagy meglepetést keltett. Az arany és ezüst érmeknek se hire, se hamva nem volt és 110 fotográfia helyett amennyit küldtünk, megérkezett két darab fénykép. Hasztalan sürgettük, hiába rekrimináltunk az értékes drága kollekció elveszett. Ugy látszik, az orosz vasutasok nagy kedvelői a művészi fényképeknek.

— Julius elsejétől drágább lesz a dohány. Az állami dohánygyedáruság kezelősége a dohányárak felemelését készíti elő. Az áremeléseket — hír szerint — Julius elsején léptetik életbe. Az áremelés 10—30 százalék közt variál; a drágább fajtáknál természetesen aránylag nagyobb lesz az áremelés, míg másfelől a dohányok árát nem emelik oly mértékben, mint a szivarokét és cigarettáikét. Egyidejűleg néhány új fajta szivart és cigarettát is forgalomba hoznak, míg egy-két régi fajtát kivonnak a forgalomból. Az áremelés életbeléptetését hamarosan követni fogja a dohányárak jutalékának új kulcsa, amely a jövedelmezőséget főlemeli, — ami egyébként az árak főlészéltetésének következményeként is emelkedni fog. Valószínű azonban, hogy az áremelés kezdetben csökkenteni fogja a forgalmat s az is valószínű, hogy sokan a drágább dohányárakról az olcsóbb fajok fogyasztására térnek át, de a forgalom csökkenését nem tartják lényegesnek s bizonyos, hogy az csak igen kis részét morzsolja le annak a bevételi többletnek, amelyet az államkincstár az áremelés folytán él.

— Tűz a vulkáni állomáson. A Vulkán állomáson lévő szénosztályozó rövid zárlat következtében leégett. A szén szállítás körül néhány napig nehézségek lesznek ugyan, de azokat mihamarabb leküzdí az igazgatóság.

— A pihenni vágyó, kimerült emberre mindennél fontos egy oly hely, ahol csendet és nyugalmat talál és a hol testének ápolása mellett a kedély, az idegzet is megtalálja a maga restaurálását. Jó lakás, kitűnő ellátás, pompás fürdő, remek szép park, sportalkalom ezek a tényezők, melyekkel Siófok fürdő pár excellence rendezkezik és melyek párosultan odaadó figyelemmel, gondos és jóleső csenddel, különösen a június hónapot praedestinálják az ott tartózkodásra. Különösen június nagy előnye Siófoknak, hogy közel fekszik a fővároshoz mely a déli vasut kényelmes és jutányos összeköttetést tart fenn. A fürdőszállók stb. pünkösdre nyílnak meg a mikorától kezdve június hó végéig a szobák 3—6 koronáig (mindent beleértve) és penziószerű ellátás napi 9 koronával felnőt és napi 5 koronával gyermek után jönnek számításba. A fürdőtelepi konyha diatetikus élelmiszerekre is be van rendezve. Megkeresések levél vagy sürgönyileg „Fürdő Igazgatóság” cím alatt (telefon 10.) kéretnek Siófokra.

— Eladott aradi házak. Az elmúlt hetekben Aradon a következő házadások történtek: Vakár György eladja az aradi Leiningen Károly-utca 8. sz. házat 10.500 koronáért Scheiber Lajos és neje. — Indra Aranka eladja az aradi Mikes Kelemen-utca 55. és 57. sz. házakat 12000 koronáért Borbély Gábor és neje. — Szabó Ferenc és neje eladják az aradi Demeter utca 102/a sz. házat, 7600 koronáért Kocsi Ferenc és neje. — Tóth József és neje eladják az aradi Bethlen-utca 34. sz. házat 8850 koronáért Kovács Andrásnak. — Drugovics Viktoria eladja az aradi Szt. István-utca 3/a sz. házat 32400 koronáért Bakos Pálnak. — Kozosy Lajos és neje eladják az aradi Sárló u. 20. sz. házat 6000 koronáért Kovács J. és neje. — Özv. Wittmann Károlyné és Wittmann Paula eladják az aradi Andrassy-tér 4. sz. házat 26300 koronáért Funkelstein József és neje. — Schütz Jozefin eladja az aradi Nádor-utca 14. sz. házat 26000 koronáért Pollák Sándor és Brandeisz Henriknek. — Deutsch Mór eladja az aradi Mocsár-utca 5. sz. házat 14000 koronáért Scareyer Viktornak. — Németh Ignác és neje eladják az aradi Pécskai-ut 1a.) sz. házat 40000 koronáért Reusz Sándor és neje. — Morár György eladja az aradi Fejsze-utca 1b.) sz. házat 21000 koronáért Margó Angelának. — Mojsza János és neje eladják az aradi Sága, Koszoru utca 34a.) sz. házat 9200 koronáért Deutsch János és neje. — Mátók János eladja az aradi Kapa-utca 34. sz. házat

6000 koronáért ifj. Kocsba György és neje. — Deák János eladja az aradi Borona-utca 2. sz. házat 10000 koronáért Kardos Pálnak. — Lusztig Andor eladja az aradi Zrinyi-utca 3a.) sz. házat 31000 koronáért Steiner Jakab és neje. — Szánthó József és neje eladják az aradi Anlich Lajos-utca 13. sz. házat 12400 koronáért Komáromy Kálmának. — Kovács Imre és neje eladják az aradi hajó-utcai ingatlant 12000 koronáért Ruch Samunak. — Bierer Bálintné eladja az aradi Erdélyi-ut 6. sz. házat 11000 koronáért Tompa Antal és neje.

— Eljegyzések. Ruppert Henrik államjogszázigazgatósági számgyakornok eljegyezte Buday Gizellát, Buday Gyula bájos leányát.

Karpi Mór Miskolcra eljegyezte Dávidovits Margitot Lalánczról.

Roxin János gyógyszerész Lippáról eljegyezte Csukudán Olimpiát, Csukudán Sándor földbírtokos leányát.

— Születések, halálozások és házasságok. Az aradi anyakönyvi hivatalban e hó 6-án a következő születéseket, halálozásokat jelentettek be és házasságot kötöttek: Született: Oroian Uros bérkocsinak Pál nevű fia. Kapitány Béla jbirósági irodatisztnak László nevű fia. Kovács János asztalosnak József nevű fia. Szántai Lajos műszaki rajzolónak Lajos nevű fia. Ackermann Lipót üveges segédnek Ferenc nevű fia. Meghalt: Peták Györgyné 19 éves napszámos. Özv. Mihalik Lőrincné 80 éves napszámos. Szikora Pál 61 éves ács munkás. Pap Margit 14 napos leány. Házasságot kötött: Mártha Endre magánhivatalnok Leveczky Lenkével. Drabek Müller Lajos magánhivatalnok Gogg Jankával. Kovács Kálmán kereskedő Mielehen Mártával. Weisz Zsigmond gyárvezető Tilike Saroltával.

— A Fischer-féle ingyen zsebórák. Nagy fel-tűnést keltett Aradon az a páratlan újítás, melyet Fischer Simon Nagyarubáza a Szabadságtéren bevezetett. Aki 30 koronán felül bevásárol, teljesen ingyen kap egy elegáns ezüstözött, oxidált, vagy nikkelezett, jó szerkezetű zsebórát. A múlt héten igen sokan keresték föl az Aruházat, hogy igénybe vegyék ezen kedvezményt. Meggyőződést szerezhettek arról, hogy e kedvezmény dacára az árak fölötté olcsók. Gyönyörű választékban vannak férfi- és női divatcikkek, fehérneműk, kalapok, ernyők, nyakendők, séta-botok, erszények, utazó táskák, diszmű, játék- és ajándéktárgyak. Gyermekkoscsik a legnagyobb választékban vannak raktáron, már tíz koronától kezdve 150 koronáig. 2098

— Többek kérdésködére szívesen hozzuk az érdeklődők tudomására, hogy a „VITA”-forrás Vasmegegyében, Sósikuton van. A VITA pedig latin szó és magyarul „élet”-et jelent. Nevezett gyógyvíz különben gyomor, hólyag és vesebajoknál mint kitűnő gyógyszer Európa-szerte ismeretes. 1556

— Marilla ezen az ideg- és légzőszervi bajokban, különösen asztma és tüdőgyulladásban szenvedők előtt előnyösen ismert fürdőhely május 1-én nyílik meg. Marillán rendes időjárás-kor ilyentájt a levegő már annyira enyhe, hogy a beteg egész napon át a szabadban lehet. A szanatóriumban május, június és augusztus 20-ától a napi költség, beleértve az orvosi kezelést, valamennyi gyógyító eszközt, élelmezést és lakást, nyó c korona. 6970.

— Szabó-féle pármái ibolya szappan a legfinomabb mosdószappan azok közt, amiket eddig forgalomba hoztak. E szappan lágy habja az arcot üdíti, tisztítja, finomítja. Nők és férfiak egyaránt kedvelik, mert többet ér mint egy 2 koronás francia szappan. Egy drb. pármái ibolyaszappan 70 fillér, 3 drb. 2 kor. Kapható Aradon Vojtek és Welsz, Hanzu Nesztor droguistáknál. E szappan egyedüli készítője Szabó Béla pipere-szappangyáros Miskolcon. 1081

— Ridikül, kézitáska ujdonságok, bőröndök, sportcikkek, tenniszverők, labdák és hálók

football, fúleslabda, sétatobok, illatszerek, kölni vizek, hajvizek, fogporok, mosdószappanok, kefe, fésű és pipere áruk legnagyobb választékban és legolcsóbban kaphatók Hegedűs Gyula üzletében, Aradon, Andrassy-tér 15. 228

— Legújabb női bőrtáskák, oldal, szivar és pénztárcák, nagyobb és kisebb szerű uti bőröndök és mindennemű sportcikkek olcsó árban lesznek árusítva Kramarovits József bőröndözletében, Szabadság-tér 3. Javításokat szakszerűen eszközöl. 1027

— Discretió mellett azonnal és olcsón készít mindennemű írásmunkát és sokszorosítást Ziffer Sándor írógépvállalata Forray utca, gr. Hunyady-palota. 688

— Személyhitel nyugdíjképes tisztviselők és katonatisztek részére kapható előnyösen Szűcs F. Vilmosnál Arad, Karolina-utca 8. 1852.

— Francia likőrök legbiztosabb készítésére, — házilag — a likőr aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 1450

VITA FORRÁS
SÓSKUT VASMEGEYÉBEN

Biztos gyógyszer: gyomor- és cukorbetegnek köszvény, hólyag- és vesebetegnek.

Félpohár VITA-forrás a gyomorerést azonnal megszünteti.

A vállalat tulajdonosa: 1556

„CONSUM” kereskedelmi részvénytársaság

Budapest, VI., Teréz-körút 4. Telefon 10—12.

Főraktár: Nagy Farkas cégnél Aradon.

Kapható minden jobb fűszerüzletben és gyógyszerárban.

Az ARADI KOZLONY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— — —	857
Szerkesztőség (csak éjjel használható mel-lékállomás)	— — — — —	151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— — — — —	151
Nyomda	— — — — —	151

Kinevezés és előléptetés

a Máv. aradi üzletvezetőség területén.

— A „B” táblázat alkalmazottai. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 6.

A Máv. aradi üzletvezetőség területén működő B. táblázatbeli tisztviselők soronkívüli előléptetéséről, illetve kinevezéséről ezeket közöljük:

Elöléptett (soronkívül): az 1. fizetési csoport 2. fiz. fokozatába: Farkas János II. o. mozdonyfelv. — I. o. mozdonyfelvigyázóvá. — 2. fiz. csoport 1. fiz. fokozatába: Kabik Jenő mozdonyvezető II. o. mozdonyfelvigyázóvá, Barta Mihály mozdonyvezető II. o. mozdonyfelvigyázóvá.

A 2. fiz. csoport 3. fizetési fokozatába: Böhmer Péter, Bartus András, Mayer János, Tarsich István, Kardos Jakab, Dietz János, Pálmai Elek, Nagy István, Maurer Miksa, Pápai Sándor mozdonyvezetők főmozdonyvezetőkké.

6981

SALVATOR

kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvényél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. — Természetes vasmentes savanyuvíz.

) Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST

Szinyo-Lipóci Salvatorforrás-vállalat, Budapest, V., Rudolf-rakpart 8.

a 6. fiz. csoport 2. fiz. fokozatába: Friedl József, Káplár Mihály, Varga Károly, Csökönyi József kalauzok főkalauzokká.

a 8. fizetési csoport 2. fiz. fokozatába: Apor Sándor áll. felvigyázó áll. előjáróvá. Onódy János raktárnok főraktárnokká. Stefanovits Péter áll. felvigyázó, áll. előjáróvá. Szöllösi Károly raktárnok, főraktárnokká. Martinyi József áll. felvigyázó, áll. előjáróvá. Dér József II. o. pályafelvigyázó, I. o. pályafelvigyázó. Farkas József II. o. pályafelvigyázó, I. o. pályafelvigyázó. Borsódi Áron kocsiszíngáló, főkocsiszíngáló. — 12. fiz. csoport 2. fiz. fokozatába: Juraszek Margit II. o. kezelő, I. o. kezelőné.

31. fiz. csoport 1. fizetési fokozatába: Gillich János II. o. hiv. szolga, I. o. hivatalsszolgá. Borbély István II. o. áll. málházó, I. o. áll. málházó. Farkas János, Szabó István, Repede Krecsun II. o. váltókezelő I. o. váltókezelőkké.

Kineveztetett a 4. fizetési csoport 1-ső fizetési fokozatába: Fischer Konstantin, Balog Gyula, Derzsi János, Ozsgyán József, Pánczél Árpád, Vágó János, Lendvai Gusztáv, Angyal János, Ernst Frigyes, Bayer Rudolf, Pozsánkó Nándor, Koncza László, Szalavec Zsigmond, Kralovszky János segéd-mozdonyvezetők mozdonyvezetők.

A 7-ik fizetési csoport 1. fizetési fokozatába: ifj. Tóth Imre, Joanovicu János, nb. vonatfékezők, Retkes József, Baumgärtner József, Fekete Mihály, Farczadi Ferencz, Kaiser Ferencz, Vakuja József, Harmati Mihály, Lakatos József, Nagy Ferencz, Palotai József, Czagányi Pál, Farsang János, és Bereczky Sándor vonatfékezők kalauzá.

A 9. fizetési csoport I. fiz. fokozatába: Potáry Károly díjnok, II. o. irodakezelő, Sztanovej András kiadóőr állomásfelvigyázó, Süle Sámuel, Hannó Gyula, Popovits Jusztin, Reinl Ign. Károly, Szilágyi Benedek, Budanovits Agapit, Téglási István, Fekete Mihály, Németh András, Zorán Zoltán, Szalai Vilmos, Kiss Márton, Vancsik János, Hangódi János, Jost Jakab, Horváth Gyula, Pinkovits Márk segéd állomás felvigyázók állomásfelvigyázó, Polgári Gyula s. áll. felv. raktárnokká, Lenthe Pál, Muldt János, Hermán István, Hódi Lajos, Kovács Gyula, András Béla s. áll. felvigyázók távirásszá, Hrabovszky András, Teleky János, Izsó Lajos s. pályafelv. II. o. pályafelvigyázó, stb., stb.

Nagy türelmetlenséggel és kíváncsisággal várta a falusiak a fényképet. Legnagyobb bámulatra azonban a fényképész másnapra ígérte a képeket, másnapra pedig — eltűnt. Nagy oka volt pedig a hirtelen eltávozásnak. A fényképek ugyanis nagyon jól sikerültek, csak egy kis hiba történt.

A fényképész nem vette észre a mézszáros egyik cégtábláját, amely rákerült a fényképre is. A cégtáblára ez volt írva: Növendékmárhák.

(Kié a gyerek.) Szintén falusi történet, a melynek szintén „a nép egyszerű gyermekei” a szereplői.

Egy legény katonasor előtt nősült. Elvett egy leányzó, aki szép is volt, fiatal is volt, szóval mindenféleképpen menyecskének való volt.

A tüzhelyalapítás után egy hónapra a legényt besorozták és elvitték három esztendőre. A menyecske otthon maradt. Telt-múlt az idő és egyszer csak találkozott valaki az asszonnal, aki egy kis gyereket vezetett az utcán.

— Kié az a gyerek? — kérdezte az asszonyt.

— Hát kié volna . . . Az enyém.

— Hm. Hiszen . . . nincs otthon az urad.

A menyecske vállat vont.

— Nincs. De — ir néha.

A titkot, fiatalnak és :: szépnek lenni ::

mondja a szellemes művésznő Annie Dirkens, megfajtetett az amerikai „OJA” csoda-szappan egyszeri alkalmazása által. „OJA” egy feltétlenül hatásos, biztos eredményű szépség szer. Mindenkit ámulatba ejt, hogy a kezét milyen puhává és simává teszi. Mindenféle arc tisztatlanság, így pattanás, májfolt, vörösség, bőratka stb. teljesen eltűnik „OJA” használata által, mely a legdurvább kezét puhává, tisztává, gyöngéddé és finommá teszi. Győződjék meg „OJA” bámulatos eredményéről. Egy nagy adag 2 korona, egy kis adag 1 korona. 6861

Tömegesen jelentkező értéktelen utánzatoktól mindenkit óvva figyelmeztetünk!

Erster amerikanischer
Parfümerie-Palast „OJA”
WIEN, I. Petersplatz 11.

Kapható Aradon: HEGEDÜS
GYULA és RIEDL ÖDÖN üzletében.

436

Egy hölgy

aki bőrének egészségben tartására figyelmet fordít, különösen a nyári szeplők eltávolítására, a bőr puhántartására és tenér taintjére és ezt meg is akarja tartani az csakis Steckenpferd-Lilientej szappannal mosakodik a (lőfejű bot védjeggyel) Bergmann és tsa cég Tetschen a/E. gyárából. Darabja 80 fillér, amely minden gyógytárban és drogeriában kapható.

TARKASÁGOK.

(Falusi fotografálás.) Egy vásári fényképész került egy kis aradmegyei faluba. Hiába biztatta azonban a falu népet, a legényeket és leányokat, senki sem akart a gépe elé állni. Végre a tanítóhoz fordult, hogy segítse egy kis kereset-hoz és fényképeztesse le az iskolásgyerekeket. A tanító rábeszélésére aztán ebbe mindenki szívesen beleegyezett.

Mikor a gyerekek ünneplőbe kiöltözve nagy ujjongással összegyűlekeztek, a fényképész alkalmas háttérrel keresett. Csak egy valamire való ház volt a faluban. Az elé állította fel tehát a kicsinyek seregét.

NESTLÉ

gyermekliszje

vizzel felfőzve
csecsemők, gyermekek,
valamint gyomor bajosok
régbevált tápláléka
50 év óta kipróbálva
és orvosilag ajánlva.
Tiszta alpesi tejet
tartalmaz.
1 doboz 1 kor. 80 fill.,
minden gyógyszerárban és
drogeriában kapható.
Prospektus ugyanott.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Aradi értékpapírok árfolyama.

Aradi Első Takp. r.	2140—2150
Aradmegyei Takp. r.	2390—2405
Arad-Csanádi Gazd. Takp. r.	1035—1045
Aradi Ipar- és Népbank r.	672—675
Aradi Polgári Takp. r.	265—270

Az elmúlt hetekben élénk üzlet volt Aradi Első, Aradmegyei és Ipar- és Népbank részvényekben.

— Előadás a könyvrevizióról. Kereskedők, iparosok, gyárosok és pénzintézetek körében élénk érdeklődéssel várják Windisch Hermannak az Osztrák-Magyar-Bank aradi fiókja főnökhelyettesének előadását, amelyet ma, vasárnap, délelőtt 11 órakor fog „A könyvrevizió céljai és feladatai, revizóri intézmények nálunk és a külföldön” címen az Aradi Kereskedelmi és Iparkamara székházának (Gróf Apponyi Albert-körút 11. sz.) dísztermében megtartani. Az előadáson a Kamara elnöksége érdeklődőket szívesen lát.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.
Budapest, május 6.
Amerika ¼-el olcsóbb. Kínálat, vételkedv kielégítő.
15 ezer mm. 5—10 fillérrel drágább.

As árak 80 kilónként számítva:

	Dél sárlat	2 órai sárlat
Pozs 1911. májusra 12.77—12.78	12.82	12.88
Buda 1911. októberre 11.54—11.55	11.54	11.9
Rosa 1911. októberre 9.50—9.51	9.55	9.56
Tenzer 1911. májusra 6.55—6.56	6.53	6.54
Zab 1911. októberre 7.66—7.67	7.66	7.67

Budapesti értéktőzsde. (Táv. jelentés.)

— Máj 6. —

Magyar aranyárjádék 4%	—	—	—	111.2
Magyar koronaárjádék 4%	—	—	—	91.0
Magyar koronaárjádék 8%	—	—	—	19.80
Magy. földesherm. kötvény 4%	—	—	—	92.50
Szlovák-szlavon földesherm. kötvény	—	—	—	94.—
Magyar nyesteménysorsjegy kölcsön	—	—	—	772.—
Magyarb. és szegedi sorsjegy kölcsön	—	—	—	158.—
Osztrák járadék papírban	—	—	—	92.80
Osztrák járadék esztibe	—	—	—	96.25
Osztrák járadék aranyban	—	—	—	115.25
Osztrák koronaárjádék 4%	—	—	—	92.85
1860. évi osztrák államsorsjegy	—	—	—	16.—
Osztrák-magyar bankrészvény	—	—	—	13.35
Magyar hitelbank-részvény	—	—	—	617.25
Osztrák hitelintézet részvény	—	—	—	649.50
Magy.-magy. államvasuti részvény	—	—	—	760.—
Magy. frankos arany (Napoleonkor)	—	—	—	19.—
Magy. ötödalmi márká	—	—	—	117.30
Ondon váltás	—	—	—	239.85
Ária váltás	—	—	—	94.77 1/2
Magy. márkás arany	—	—	—	28.47

NEUMANN M.

uri szabó, cs. és kir. udv. és kam. szállító.

Férfi-, fiu- és leányka ruhatelepe ARAD.

Külön osztály mérték szerinti megrendelésekre.

SALAMANDER

cipők elárúsítása.

1916

A n. é. közönséggel tisztelettel közlöm, hogy a világhírű „SALAMANDER” gyártmányú cipők aradi kizárólagos egyedárúsítását sikerült megszereznem. Forma, kiállítás és tartósság tekintetében a „SALAMANDER” cipők versenyen felül állanak, vételáruk pedig oly alacsony, hogy ma már mindenki kevés pénzért tartós és elegáns cipőt viselhet. **Egységárak:** Hölgyek és urak részére 16 K. 50 f. luxus kivitel 20 . 50 .

Telefon 312. sz. **WEINBERGER JÁNOS, ARAD** Telefon 312. sz.
ELSŐRENDÜ CIPŐÁRUHÁZA. TESSÉK A KIRAKATOT MEGTEKINTENI

A Temesvári Lloyd-Társulat

terménycarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1910. Máj. 6

Buza (szokvány-minőség):			
75 kilogrammos	—	—	11:10—11:20
76	—	—	11:20—11:30
77	—	—	11:30—11:40
78	—	—	11:40—11:50
Buza (Temesvári keresk. ár):			
75 kilogrammos	—	—	11:00—11:10
Róza	—	—	8:29—8:30
Arpa	—	—	7:75—7:80
Zab	—	—	8:40—8:50
Tengeri	—	—	6:60—6:10

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem

— Máj. 6. —

Sertéslétszám: máj. hó 3. napján volt készlet 22916 darab, máj. 2 napján rohajtásolt 22916 darab, máj. 4. napján elszállított 271 darab, máj. 5. napjára maradt készletben: 22490 darab. A kisotti sertés élési irányzata nyugodt.

Feloldó szerkesztő
BOLGÁR LAJOS

Sunlight Szappan

többet takarít meg Önnek, mint a mennyibe kerül, idő, munka és ruhái kímélése által. Nincs többé dörzsölés és forrázás.

Kettős darab 30 fillérért. Nyolcszögletű darab 16 fillérért.

6616

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1911. május hó 7-én:

Délután 3 és fél órakor mérsékelt helyárrakkal:

Cigányszerelem,

operette 3 felvonásban.

Este 7/8 órakor rendez helyárrakkal:

B) bérlet. B) bérlet

Uj betanulással:

A bolond.

Nagy operette 3 felvonásban. Malonyai Dezső elbeszéléseiből. Irta: Rátossy Jenő. Zenéjét szerzette: Szabados Béla.

SZEMELYEK:

Deli urfi	Ladiszlay	Böngér	Vass Jenő
Pirpó	Kulcsár L.	Csudamér	Cseh Ferenc
Piroska	Sütő Mancsi	Dirigó	Polgár S.
Kékike	Zalay Margit	Bimbó	Heltai Jenő
Febérke	Harmath J.	Bimbilla	Wlassák V.
Ellák	Huszár K.	Juci	Molnár I.

Kezdete este 7 és fél órakor.

APOLLÓ SZÍNHÁZ

az Andrássy-térl új Lloyd-palotában.

Uránia Magyar Tudományos Színház aradi színpadja.

Ma, Vasárnap 1911. május 7-én:

1. A siketnéma életmentő. Amerikai dráma. — 2. A fiatal medve. Komikus kép. — 3. Kétféle szerelem. Nagyszabású életkép 2 fel onásban, 41 jelenetben. — 4. A férj beteg barátja. Bohózat.

Előadások délután 3 órától.

Utolsó előadás este 11 óráig.

Csak felnőtteknek.

Helyárak: Páholy ülésenként 1 kor. Zártszék 1 kor. I-ső hely 80 fillér, II-ik hely 60 fill., III-ik hely 40 fill., IV-ik hely 20 fill.

A hölgyek kéretnek a nézőtérnek kalap nélkül megjelenni.

Saját zenekar.

URANIA

mozgófénykép színház.

(Báró Simonyi-uoos 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Ma, vasárnap 1911. május 7.

1. Lissabon. Látványosság. — 2. Gyáva aszfaltbetyár. Humoros. — 3. Orizóth. Történelmi dráma. — 4. A zászló. Humoros. — 5. Mozgófényképujság. Aktualitások. — 6. A lyoni futár, vagy a kirabolt postakocsi. Szenzációs dráma.

Előadások d. u. 2 órától kezdve este 11 óráig.

Az előadások tartama 2 óra.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

Az előadásokon a cs. és kir. 33 gyalogezred senekara játszik. — Cukrázda.

Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fillér, IV. hely 40 fillér, V. hely 20 fillér.

NYILTTÉR.*

Nyilatkozat.

A mai napon más ügyből kifolyólag Urbán Iván Aradvármegye és Arad szab. kir. város főispánja ő méltóságával értekezvén, meglepetésemre tőle arról értesültem, hogy én a függetlenségi pártnak tagja, sőt a hogy azt a hírlapok annak idején közölték volna, ezen pártnak a kisjenői járásban alelnöke lettem volna.

Miután én a függetlenségi pártnak soha tagja nem voltam s ezen pártban sem tagságot, még kevésbbé alelnökséget nem vállaltam, úgy nyilvánvaló, hogy ezen hírlapi közlemények az én tudtom és hozzájárulásom nélkül láttak napvilágot.

Ezek után szükségesnek találok kijelenteni, hogy pillikait meggyőződésemmek megfelelően mindig a 67-es alapon álló politikai pártoknak és így jelenleg a munkapártnak híve voltam és vagyok, mindig ezen pártokkal szavaztam és az utolsó képviselőválasztásnál ezen párttal való szavazásomban csak betegségem akadályozott meg.

Arad, 1911. május hó 6-án. 2095

Seprési Paikert Henrik.

Páratlan a maga nemében

RUSZÁNDÁ

GYÓGYISZAP FÜRDŐ

bármely más nemzetközi fürdőt is felülmúl

— Vasuti-, posta- és távirtelep-állomás —
 Dél-Magyarország, Meleence, (Torontálm.)

Nyitva május hó 15-től szeptember 15-ig.

Négy modernül berendezett 74 szobából álló szállodával.

A fürdőn orvosi szaktekintélyek rendelkeznek.

Javára: Kiszvény, idült ízületi rheuma, scrophulosis minden alakjában, kenőgyógyomódnax ellenálló bőrbetegség, psoriasis és prurigóban, vérzésben szenvedő nők, idegbetegség, esont-hántalmak, Caries Neurosianái és idült leus bántalmaknál is biztosan gyógyt.

Kitűnő jó magyar konyha, valódi hamisítatlan borok, olvasó- és zongoraterem, tekeasztal és tekepálya, nagy világos és árnyékos park padokkal, naponta cigányhangverseny tartatik. — Prospektust kívánatra díjtalanul küld a

6967 **fürdőigazgatóság.**

Számtalanszor bevált

MATTONI FELE

GISSHÜBLER

Magyarországi érvényes

SAVANYUVIZ

A nagy apótes

hágyhomoknál és hólyaghurutnál, mint a hágyavai megköli szer.

6967

CSÁSZÁRFÜRDŐ

Budapesten. Nyári és téli gyógyhely. Megrangu kőes hővízi gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszabborogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőlég, szénasavas- és villamosvízfürdők. A fürdők kitűnő eredménnyel használnak főleg caurus bántalmaknál és leghalaj ellen. Ivó-kúra a legzöszterrek haru-on esetében e alatti pangásoknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenedíj nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld

6971 **AZ IGAZGATÓSÁG.**

GUBER FORRÁS

A LEGKÖNYNYEBBEN EMÉSZTHETŐ

ARZÉNES VIZ

VÉRSEGGÉNYSÉG SÁPKÓR

IDEGGYENGESÉG

ÁLMATLANSÁG

ÉS MINDENFÉLE GYENGESÉGI ÁLLAPOTOKNÁL ADHATÓ

KAPHATÓ: GYÓGYSZERTÁRAK, DROGUÉRIÁK ÉS ÁSVÁNYVIZKERESKEDÉSEKBE

6994

Tisztviselői kölcsönt katonatiszteknek

állami, megyei, városi hivatalnokok, valamint a legelőnyösebb feltételek mellett kezesek nélkül eszközöl minden előzetes kiadás nélkül, biztosítási iroda, Arad, Hunyadi-u. 1. I. em., hol bővebb felvilágosítás nyerhető.

„Molyhalál!”

1191

Legjobb hatású szer

MOLYOK

és azok petéinek biztos kiirtására.

Egy üveg ára $\frac{2}{10}$ literes 1 kor. 20 fillér.
 $\frac{1}{2}$ literes 2 korona 20 fillér, 1 liter 4 kor.

„RADICAL”

molypusztító poralakban,

elismerett kitűnő hatású erős növénykeverék
—20, —50 és 1 koronás dobozokban,
továbbá terpentinszesz, kámfor, naftalin, zuzott
bors, lavendula virág patchouli levél, bagaria-
papír, stb.

Poloska irtásra

„Radical” poloskairtó folyadék (igen erős
hatású és nem maró),

egy üveg ára 60 fillér.

Erősbitett dalmát rovarpor
—30, —50 és 80 filléres dobozokban és kimérve

Padlófényesítésre

és
B e e r e s z t é s r e

Kemény padlóra (parquettákra) Dr.
Friedländer-féle francia takarékos padlópaszta 1 kis
doboz 90 fill., 1 nagy doboz 1 korona 70 fillér.

Puha és keményfa padlóra egy.
aránt Dr. Friedländer-féle főzött viasz 1 doboz
 $2\frac{1}{2}$ liter meleg vízben oldandó fel, 1 kor. 20
fill., kimérve 1 kiló 2 korona. Továbbá Paraffin,
Ceresin fehér és sárga viasz, hamuszir stb.

Ruha-, cipő- és fémtisztító-

szerek, fésűk, hajtűk, hajkefék, szivacsok szí-
vacs-hálók, mosdó-keztűk és mosdó-rubák

legjobb és legol-
csóbb bevásárlási forrása

Hanzu Nestor

Vöröskereszt Drogeria

Arad, Weitzer János-utca 2.

Városi és megyei telefon 455. szám.

A magyar és német
pótjegyzék megjelent!
Következő
ujdonságok
érkeztek

KERPEL IZSÓ

100,000 kötetes

kölcsönkönyvtárába:

Lóczy L.: A mennyei birodalom története, Csun Károly: Mély tengerek világa. Laurdis B.: Éjféli nap, Rider Haggard: Hajnalcsillag, Biró Lajos: Nyári zivatar, Lovász Károly: Pesti versek, Kóbor Tamás: Egyveleg, Bang Hermann: A fehér ház, Kóbor Tamás: Egy test, egy lélek, Szomaházy J.: Milliomosok és kalandorok, Schnitzler: Anatol, Mici grófnő, Sienkiewicz: A hős, Mason: A rózsaszínű villa, Lengyel Laura: Máb királyné, Lovik Károly: A préda, Krudy Gyula: A podoloni takácsné és a többiek, Lagerlöf Selma: Egy udvarház története, Caesar és Cleopatra, X.: Az árva Mariska napjai, Szerelmehegyiné: A társalgás művészete, Doyle C.: Napoleon, Bródy Sándor: A medikus, Pekár Gy.: A szerecsenek összeesküvése, Bródy S.: Jegyzetek a szerelemről, Borsszem Jankó naptára 1911, évre, Karin Michaëlis: A veszedelmes életkor, Egó: Kleinmann Márta.

Németben: Stratz R.: Die thörichte Jungfrau, Liebestrank, Blumenthal: Vom Weib und vom Mame, Hoffenthal H.: Das Buch vom Jäger Mart, Brandenfels Hanna: Der Stallbaron, Bennet Arnold: Das Gespents, Geijerstam Gusztáv: Das Haupt der Medusa, Wassermann Jakob: Die Masken Erwin Reiners, Storch Arthur: Licht und Finsterniss; Die Geheimnisse des Praters, Mihaelis Karin: Das gefährliche Alter, Andoux M.: Marie Claire, Crocker B. M.: Entgleist, Franzos E. K.: Die Juden v. Barnow, Zittelmann K.: Vor den grossen Mauern, Georgy Ernst: Theater, **Kölcsöndíj havonként 1 korona 40 fillér vagy kötetenként fizetve 10 fillér.**

A vidéki bérlők is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölcsöntárba

is meglepő m'p

ujdonságok érkeztek.

Zenekölcsöntári díj havi 2 kor.
vagy tüzetankint 20 fill.

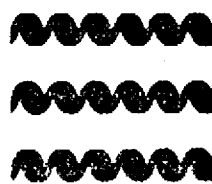
Legújabbak: Farkas: Narancsvirág, Dr. Kárpát nótáskönyve, Centaurea Nem tud a virágnak... Grósz: Jösz! Majd utánam jösz... Weiner: Gyere ide te remek férj... Heidelberg: Oh, hogy várom... Márkus: Reggel, délben, este, éjél... Szerenád... Zerkovitz: Az Adolka, okos Szirmai: Testőr. Zserbó-ban. Zarándok. Dr. Rényi: Tavaszi dal. Csöndes éjjel, Heidelberg: Palkó! Te drága rajkó! Zerkovitz: Páris felől furcsa szelek fújnak... Lehár: Hecceg kisasszony, Fall: Babuska, Syrenen, Farkas: Ninnon levele, Hogy szerettem az elsőt. Fráter L.: Magam sem tudom én... Leégett egy árva kunyhó... Elhagyatva. Hogyha szeretsz... Pap Z.: Négy magyar dal...

Egyes könyvek és egész
könyvtárak vétele; könyv-
tárak kiegészítése és
berendezése

KERPEL IZSU,

könyv-, zenemű és papír-
kereskedése Aradon.

381

B

O

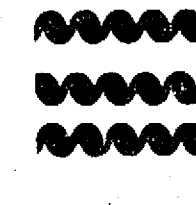
U

R

B

O

N

szines vagy vízi nyomás nélkül, teljesen maradvány
és hammentes, ami által teljesen ártalmatlan.

Gyári raktár nagyban és kicsinybeni eladásra

HUSSERL M.

dohánykülönlegességi társaságban.

4565

Szivarkalüvely

Verge szivarka-papír.

Végeladás! 1258 **Csak rövid ideig!** **Végeladás!**

Konyhaberendezési és háztartási cikkekben Üzletfelosztás végett alkalmi vétel.
 gyári áron jóval alul. Alkalmi bevásárlási forrás. **Műhelyem és jégsekrény nagy-**
KOHN JÓZSEF bádigos, vízvezeték beren- **Arad, Minorita-** **raktáram tovább fejlesztve.**
 dező és jégsekrény gyár **Arad, palota.** **A r a d, Batthyányi-utca 32. szám.**
Telefon szám 388.

Van szerencsém az igen tisztelt ve-
vőim, és a n. é. közönség szives tudomásá-
ra hozni, hogy a közóhajnak engedve. —
eddig is nagy, eüst arany, ékszer, és zseb-
óra raktáromat, a mai nap:ól fogva, még
a legfinomabb, csakis elsőrangú gyártmá-
nyu „Optikai” tárgyakkal is felszerel-
tem.

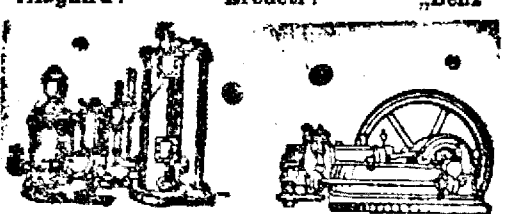
Raktáron tartom a legkülönféléb alakú,
mindenrendű „Orrcsiptetőt”, szem-
üveget, Lorgnetteket, nagy arany,
I-a 14 krtos aranydouble, és nikkelből, a
legolcsobb áron.

A n. é. közönség b. pártfogásáért e d.
Weinberger Ferenc 1975
ékszerész
Andrássy-tér 20. szám.

Kalmár és Engel

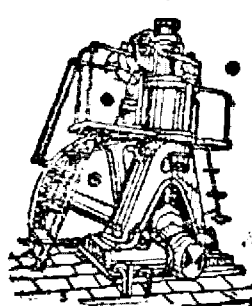
Mótor és Gépgyár

Városi raktár és iroda: **BUDAPEST, VI. Úteg-utca 19.** Gyár: **BUDAPEST, VI. Úteg-utca 19.**
 V. Lipót-körút 22. Világhírű! Eredeti! „Benz”

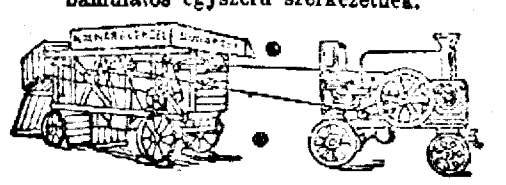

Szivégásmotor telep. — A jelenkor legolcsobb üzeme. „Benz” nyersolaj motor.

DIESEL RENDSZER

Elismert legjobb gyártmány. 66:8
Ajánlja benzin-lokomobilos cséplőkészletet melyek bámulatos egyszerű szerkezetűek.

Teljes jótállás, kedvező fizetési feltételek. — Költségvetés és árjegyek ingyen és bérmentve.

Dr. Vadász Ármánd 1839
ügyvéd
irodáját május hó 1-étől Erzsébet-
körút 33. számú saját házába
(kir. Törvényszékkel szemben)
helyezte át.

MARGIT
GYÓGYFORRÁS
BEREGMEGYE.

A gyomor, belek, húgyhólyag s különösen a lég-
zőszervek hurutos bántalmánál igen jó hatású
meg akkor is, ha VÉRZÉSEK esete forog fenn.
Megrendelhető: ÉDESKUTY L-nál Budapestben
és a forrás kezelőségénél Munkácson. 6647

Tisztítsd csak

Globus
Fém-tisztítókivonattal
a világ legjobb fém-tisztítószeré

St. Louis 1904 világkiállításán „Grand Prix”.

Jobban tisztít, mint más fém-tisztító-szer.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYÁNAK
heti kimutatása.
Hivatalos helyiség Szabadság-tér 7. sz. l. em.
Telefon 394. sz. Telefon 394. sz.
Hivatalos órák: délelőtt 9—1 óráig.
Vidéki megkeresésekre — azoknak, a kik a
törnek nem tagjai — csak választélyeg ellené-
ben válaszolunk.
1911. május hó 6.

Keresünk:

Aradra: Nagy iparvállalat részére gyakor-
nokot.
Vidékre: 1 könyvelőt, továbbá 4 fűszer,
rőfös és rövid, 5 rőfös és divat, 3 vas és fű-
szer, 1 kézmű, 2 férfi és női divat és 4 vegyes
szakmabeli magyar, román és részben német-
tót és szerb nyelvismerettel bíró segédet és
több tanoncot.

Ajánlunk:

Több irodistanót, 1 mérlegképes könyvelőt, fű-
szer és rövid, 1 vas és fűszer, 2 férfi és női
divat és 4 vegyes szakmabeli segédet.

Az elhelyezés teljesen díjtalan; az Aradi
Kereskedők Köre tagjai előnyben részesülnek.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA 302
Klein Sándor, **Keppich Zsigmond,**
titkár. igazgató.

Egy vidéki nagyobb vas- és fűszer-
üzlet részére kerestetik egy
üzletvezető és könyvelésben
járta fiatal ember. Magyar, német, ro-
mán nyelv bírása, valamint szép írás
megkívántatik. Ajánlatok referenciák
megnevezésével beküldendők 2062
MESSZER LIPÓT és FIA CÉGNEK, PANKOTA.

„EUFON”

a legkisebb tőrfogatu és legolcsobb tölcser nélküli **BESZÉLŐGÉPEK** kizárólagos egyedárusítói **ARADON** 838

Rauch és Szathmári
üveg- és porcellánkereskedése
József főherceg-ut 9.

ahol kedvező fizetési feltételek mellett, ugy „EUFON” mint PATHÉ rendszerű „EUFON” beszélőgépek és hozzávaló művészi felvételi lemezek kaphatók. Kivánatra árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

NYILTTÉR.

Az 1868. év óta forgalomban:

Berger gyógy- és hygienikus szappanai.
ÓVAKODJUNK utánzatoktól és más készítmények becsúszásától.

E megjelölések:
 Berger kátrányszappana,
 Berger glicerin-kátrányszappana, és
 Berger kén-kátrányszappana, 1430
 Berger gyógy- és hygien. szappanai

cégünk részére mint szóbeli védjegyek és azonkívül a pótlásokkal: **valódi** és **eredeti** védve vannak.

Minden elárúsító, aki ezen kizárólag valódi és szóbeli védjegyekkel biztosított, 40 év óta kipróbált Berger-féle szappanok helyett más készítményt csempész be, megsérti védjegyjogunkat.

A mi szappanaink a valódiság jeléül az itt lenyomatott védjegyet és cég-aláírást viselik.

G. Hell & Comp

Tessék tehát ezen két ismertető-jelre ügyelni és kifejezetten Berger-féle szappanokat kérni, mint a következő cég gyártmányait:

G. Hell & Comp Troppau.

Kapható a magyar-osztrák monarchia és a külföldi gyógyszer-tárakban és szakkavágó üzleteiben.

SEBEKET

gondosan kell megőzni minden tisztátalanságtól

mert elhanyagolás esetén nagyon káros nehezen gyógyítható következmények lehetnek. Immár negyven éve a legkiválóbb kötszernék bizonyul a Prágai házihasznos, megőrzi a sebet, megakadályozza a gyulladást és a fájdalmakat, időtől fogva hat és elősegíti a szövődést és gyógyulást.

— **POSTAI SZÁLLÍTÁS NAPONKÉNT.** —

1 tégely 70 fillér, 2 kor. 16 fillér előleges beküldése ellenében 4, 7 korona ellenében 10 tégely kútkeltik az osztr. magy. monarchia minden állomására.

Vigyázzunk a gyártmány és a készítő nevére, árra és védjegyre. Valódi csak 70 fillér.

Főelárúsító

B. FRAGNER,

cs. és kir. udvari szállító

Gyógyszertár „A FEKETE SAS”-HOZ.

Prága, Kleinsaitte, Ecke, der Narudgasse Nr. 203.

Raktár Ausztria-Magyarország minden gyógyszer-tárában.

A 4055

Yodjog: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

patika

egy ritkának használt háziáru, mely már sok év óta legjobb bebizonyított bizonyult károsodásait, csúszásait és meghibéseit.

„Pityulmentis.” Hány háziáru miatt bebizonyított háziáruak legyünk és csak olyan eredeti háziárukat használjunk, melyek a „Horgony” védjeggyel és a Horgony cégjegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva. Ára 3000 K—20, K1.40 és K2.— és gyógyszer-tárakban kapható.

Figyelmeztetés: Többet használj gyógyszer-tárakból, Budapest.

Először gyógyszer-tárakban az „Arany Háziáru”-ban, Prágában, Hübnerstrasse 5 nos.

3717

Urak figyelmébe

Ki akar elegánsan öltözködni, az tekintse meg minden rendelési kényszer nélkül nagy bel- és külföldi szövet raktáramat az

Angol uri szabó üzletében

Deák Ferencz-utca 40. sz. (Dr. Winter-féle házban) nálam már 60 koronától kezdve egy elegáns szabású zakó öltöny vagy felöltő, finom szövetekből kifogástalan kivitelben, mérték után részletfizetésre is kapható. 1908

Becsés pártfogásukat kérve, maradok tisztelettel

Horváth Flórián, angol uri szabó.

Gyors és pontos kiszolgálás!

MÜLLER J. ÉS FIA

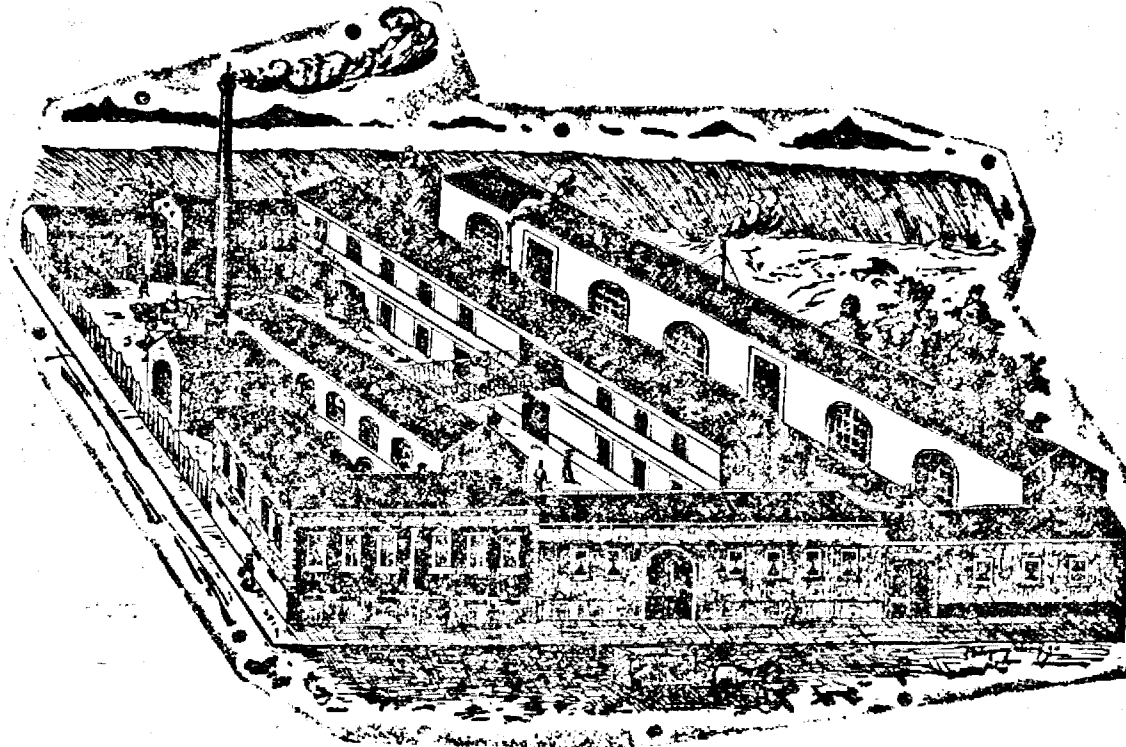
ruhafestő, vegytisztító és fehérnemű gőzmosógyára

Aradon, gyár és iroda: Tököly Imre-utca 38—40—42.

Alapított: 1858.

Telefon szám 459.

Mindennemű férfi és női felöltőket és ruhákat egészben fest, vagy vegyileg tisztít.

Ingeket, gallérokat, kézelőket, házi ruhát, kelengyékstb. hófehéren (minden marószert kizárásával) mos és fényesen vasal.

Helyben gyűjtőtelepek: JÓZSEF FŐHERCEG-UT 11. SZ., PORRAY-UTCA 20. SZ. ÉS ASZTALOS SÁNDOR-UTCA 2—3. SZ. Vidéki gyűjtőtelepek: DÉVA, BRASSÓ, GYULAFEHÉRVÁR, SEGESVÁR, VAJDAHUNYAD ÉS SZÁSZVÁROS.

Szíves pártfogást kér kész szolgálattal MÜLLER J. ÉS FIA.

Postaküldemények gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Rendkívül olcsó árak!

Rendkívül olcsó árak!

Uj uri szabó-üzlet!

Főelvem leendő, hogy igen tisztelt megrendelőimet szolid és figyelmes kiszolgálással legjobban kielégítem. Szives pártfogást kér kiváló tisztelettel 1807

A n. é. közönség szives figyelmét felhívom **Arad, Weitzer János és Kazinczy-utca sarkán** megnyílt uri szabó-üzletemre, hol dúsz választéku rak-tárt tartok legfinomabb tavaszi és nyári szövetekből.

Klein Ferencz uri szabó.

Gömör-rozsnyói vasas gyógy-fürdő és hidegvizgyógyintézet a Tátrák alján fenyvesek között.

Klimatikus gyógyhely, 400 méternyire a tenger színe felett, a szelek ellen teljesen védett kies fekvésű csucsomi völgyben, az 1290 méter magas Ökörhegy alján, Javalva: a női ivarszervek bántalmainál, egyéb női bajoknál s következményeinél; a vér rendellenes összetételén alapuló betegségeknél (vérszegénység, sápkor); súlyos betegségek utáni elgyengülések esetén; görvölly és angolkórna; idegbajoknál; tengeri fürdő után utókuránál stb. stb. Egyenletes és kellemes hőmérséklet. (18—22°.) Pormentes, ozonduz fenyves levegő, gondozott sétányok, villamos világítás. Pensio rendszer. Vasut-, posta-, távirda- és telefonállomás helyben. Kitűnő vasuti összeköttetés mindenfelől.

KÖZELI KIRÁNDULÓ HELYEK: 1610

Krasznahorka vára a világhírű Andrassy-mausoleummal. Betléri kastély, Szulovai vadaskastély, Dobosinai jégbarlang. Aggteleki és Szilicei cseppkőbarlang, világhírű Sztracsenai és Szádellői völgy, Murányi vár. Fürdő-orvosok:

Dr. HAJCSI SÁNDOR és Dr. HEINCZ HUGÓ

Bővebbet: **A FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.**

Köztudomásu ma már,

hogy ruháinkat és fehérneműinket festés, tisztítás és vasalás végett nem kell Budapestre vagy Bécsbe küldeni, mert Aradon épp oly gyorsan és pontosan készíti el a József főherceg-ut 9. szám és Wesselényi-utca 35. szám alatt levő

kelmefestő, vegytisztító és fehérnemű gőzmosó intézet

ahol minden e szakba vágó munkák elvégzése a figyelmes kiszolgálás mellett a legolcsóbb árért számítatik. Különösen nagy gond fordítatik **strucotollak, osipkék** festésére és tisztítására. Szives pártfogást kér

Zsunkán Jenő.

Vidéki megrendelések azonnal és pontosan elvégeztetnek.

Telefon szám 748.

Telefon szám 748.

Vizvezeték és csatornázás berendező műhely,

hol mindennemű csatornázást, fürdőt, klosettet, szivattyút, ennek átalakítását, olcsón és pontosan eszközölöm helyben és vidéken. 24 évi tapasztalataim, ugyisint 14 évi aradi működésem elég biztosíték tisztelt rendelőknek, hogy az elvállalt munkát szakszerűen és pontosan eszközölöm.

A nagyérdemű közönség pártfogását kéri

Mókos Márton,
szerelő-mester 1445

Petőfi-utca 4. szám.

A tavalyi nagy peronospora járvány idején is

kitűnő eredményt értek el szőlősgazdáink a

„Pro-Vino“

1629 nevű új permetező szerrel.

Kitűnően tapad! Azonnal oldódik! Aljat nem képez!

Tessék ismertető füzetet kérni!

A por ára kg.-kint 50 kg.-os zsákban 52 fill., kisebb zsákban 54 fill. Ugyanannyi anyag kell belőle, mint a rézgálicból s így a „PRO-VINO“ a legolcsóbb permetezőszer!

Vezérképviselőt:

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE
(BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCA 31.)

Nők legforróbb vágya szépnek lenni.

Ezt legkönnyebben érhetik el a Hajós-féle

ARADI IBOLYA-CREME

használatával. Meglepő gyorsan tünteti el

szeplőt, májfoltot, bőrvörösséget

és mindennemű arctisztatlanságot.

Ára egy tégelynek 1 korona.

1 darab Ibolya-creme szappan 70 fillér, egy doboz Aradi Ibolya-Hölgypor 1 korona 20 fillér, 1 üveg Ibolya-tej 1 kor.

Kapható a készítőnél: HAJÓS ÁRPÁD gyógyszer-tárában

ARADON, Andrassy-tér 22. sz. (a megyeházzal szemben.)

Az ország minden nagyobb gyógyszer-tárában, drogueriájában és illatszerekkereskedésében.

Nyári gondozásra és megóvásra

elvállalok legjutányosabba mindennemű szőrmeáruk, városi bundák és téli ruhákat szavatosság mellett, tűz és lopás elleni biztosítással egybekötve. 1781

Kovács Géza

szücs-mester ARAD, Forray-utca, Nádasdy-palota.

Őn csak akkor takarékoskodhat,

ha el nem mulasztja figyelembe venni, hogy csak akkor jár legjobban, ha szőrme és téli ruhaneműi, bunda, kabát, boa és karmantyui stb. elhelyezésére

1888

Beregszászy Lajos

szücsmester megbízható,
megóvó intézetét keresi tel.

Moly elleni gondozási munkálatokat személyesen és figyelmesen végzi. Tűz és lopás

érték szerint biztosítok. N. é. közönség szíves pártfogását kérem, teljes tisztelettel

Beregszászy Lajos, szücs

Deák Ferenc-utca 32. szám.

Egy 30.000 korona forgalmat meghaladó trafik és italmérési joggal bíró fűszer- vas-, rövidáru, rőfös és ruha vegyeskereskedés haszenbérbe adó.

Részletes referenciát **Vitroel Mártonnál** Seprősön (Arad-megye) személyesen beszerezhetni. 2042

Háztulajdonosok figyelmébe!

Értesitem a nagy érdemű közönséget, hogy

zsindely raktáramat

áthelyeztem Kapa-utca 42. szám alá, a hol 18 collos első rendű dupla széles zsindelyt, melyből 1000 darab annyit takar, mint a közönséges 1500 darab **26 koronáért kapható.**

Szíves pártfogást kér

SCHMIDL SÁNDOR.

Alkalmi vételek és eladások

Ékszertárgyakban
arany és ezüstneműekben, Arad legnagyobb óra- és ékszerraktára.

Deutsch Izidor

órák és ékszerész

Weitzer János-utca, Minorita-palota. 1884

Zálogcédulák

arany és ezüstneműek, gyémánt és briliáns tárgyak a legmagasabb árban megvételnek vagy más tárgyra átcsereztetnek
TELEFON 438. TELEFON 438.

Életbiztosítással kapcsolatos takarékbetét üzletek szerzésére megbízható, ügyes

ügynökök**kerestetnek.**

Ujarad és Vidéki Népbank

Ujaradon. 2001

Homok,

építkezési célokra

beton kavics

bármily mennyiségben

állandóan

kapható.

Pollák Sándor,

gőztéglaár Mikalaka.

Telefon 55-515. 976

Ablakredők

Valódi amerikai önműködő ablakredőnyök gyári raktára, 1547 valamint valódi

lignum sanctum tekegolyók és bábu legjutányosabb árakban kaphatók:

Zimmermann Ignác

norinbergi diszmű és játék-áru üzletében

ARAD, Szabadság-tér 21.

Téglaárak**Építési Vállalkozók!**

Bevégzett munka folytán 2800 m. vágány, néhány váltó, plateankocsi és nagyobb mennyiségű szekrénykocsi mind jó állapotban **olcsón eladó.** Kérdezőkérdekek kéretnek „Használt vasuti anyag” jelige alatt a lap kiadóhivatalába.

6843

Pótlásra

kiválóan alkalmas, fajtiszta 2 éves

gyökeres ripária portális vesszőt

nagyobb mennyiségben előnyös árban szállit:

Hámory gazdaság szőlőoltványtelepe

Aradon, Deák Ferenc-utca 3. szám alatt. 4251

Költözők figyelmébe!

Villamos világítási berendezéseket

csillárokkal

együtt kedvező fizetési feltételek mellett szerel és szállit 1789

KOCH DÁNIEL

villamoscsengő és telefonberendezésvállalata

Arad, Deák Ferencz-u. 42.

Ugyes, fiatal

segéd

azonnal alkalmazást nyer

Neumann M.

ruhatelepén, Aradon, lehet url vagy női- divat szakmabeli is. Ugyanott jó házból való fiu tanulóul kezdő fizetéssel felvétetik 2074

Egy

üzlethelyiség
mellék-helyiségekkel

kiadó!

Bővebbet:

Singer és Társa

Forray-utca, Nádasdy palota. 1815

TELEFON 162.

TELEFON 162.

Reusz Mór és Fia

kőszén, koks és faszén telepe

Arad, Boros Béni-tér 12. sz.

T. cz.

Van szerencsénk tisztelettel értesíteni, hogy a mai naptól kezdve szénüzletünkkel kapcsolatban csomagolt bükkfaszénnek nagybani elárusítását is üzletkörünkbe vontuk.

A csomagolt faszén a legjobb minőségben 1 kgos csomagokban hozza forgalomba és 100 kg.-ként 8 korona árban bocsátjuk t. vevőink rendelkezésére. 281

Becsés rendeléseit kérve, vagyunk kiváló tisztelettel

Reusz Mór és fia
széntelepe.

Új képkeretező műhely Aradon! Képkeretező műhelyt

Értesitem úgy a helybeli, mint a vidéki közönséget, hogy Aradon, Salacz-utca 3. szám alatt egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő speciál

nyitottam, hol raktáron tartom a legmodernebb képkereteket dus választékban. 107

Képkeretezéseket saját műhelyemben a legprecízebben készítek. — Elvállalok minden e szakmába tartozó munkákat a legjutányosabb árak mellett. — Úvegezési munkákat szolid árban eszközölök. — Olajfestményeket eladásra elfogadok!

Szíves pártfogást kér, kiváló tisztelettel
Freimann József.

Ertesítés!

Van szerencsénk úgy a helybeli, mint a vidéki nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy Aradon, Boekó-utca és Háltér sarkán, a Rákóczi-kávéházzal szemben egy teljesen újonnan berendezett

mosó és fényvasaló intézetet nyitottunk.

Elvállalunk minden e szakmába való munkákat, u. m.: gallérorat, közelőket, férfilingeket és bármilyen felhőrműveket melyeket hóféhrre mosunk. — Egyben tudatom a n. é. közönséggel, hogy 5 éven át a Müller-fele vegytisztító gyár gőzmozdó osztályának vezetője voltam s így abban a helyzetben vagyok, hogy a legnagyobb megelégedésre szolgálom ki b. rendelémet — A n. é. közönség szíves jóindulatát és támogatását kérve vagyunk

kiváló tisztelettel

Apró István és Társa
tulajdonosok. 419

Szöllőkötöző-fonal

karikás- és zöldhajtás kötéshez eredeti minőségben a legjutányosabb árban kapható:

az Erdélyi- és Bácskai Iparáru Raktár

Reich B. Károly Fia és Társa
cégnél 1484

Andrássy-tér 6. (Verbos ház.)

Nagy mérlegjavító műhely.

HAMMER ZSIGMOND

lakatos-, varrógép-, kerékpár- és mérleg-üzlet
Arad, Boros Béni-tér 2. sz.

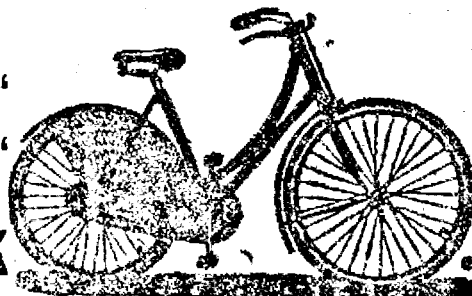
Készít minden e szakmába vágó javításokat olcsón és pontosan. Mérlegek hitelesítését olcsón és pontosan eszközölöm. Mérleg javításokat és átalakításokat vidéken is árkülönbőség nélkül vállalok. Varrógép és kerékpárok jutányos árban kaphatók. 1057

Telefon 370. Telefon 370.

Megérkeztek!

A legújabb modélú „Puch“, „Premier“ és „Adler Viktória“

kerékpárok

rendkívül olcsó árban, jutányos fizetési feltételek mellett.

HAMMER VILMOS

műszerész Arad, Szabadság-tér 7.
Dus választék: gummi, lámpa, csengőkben. — Nagy szak-szerű javító-műhely. Telefon 96. szám.

Ertesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy

építési műszaki irodámat

folyó évi május hó 1-től Kápolna-utca 6-6ja számú saját házamba helyeztem át.

A magas építkezés terén előforduló bármily tervezéseket a mai kor igényeinek megfelelőleg, valamint bármily építkezést elvállalok.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri 1749

Teljes tisztelettel

Fábián József

építész-építőmester

Barthl János

épület és műlakatos

Arad, Rákóczi-utca 9.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, u. m.: épületvasalásokat, vaskerítéseket, sűrűcsokat, takaréktűzhelyeket és mindennemű javításokat pontosan és jutányos árakon.

Költségvetéseket úgy helyben, mint vidéken díjmentesen.

A n. é. közönség becses pártfogását kéri, kiváló tisztelettel

1175

Barthl János.

Minden versenyt felülmul

jóság, tartósság és olcsó ár tekintetében

Czernóczky Mihály

Kossuth-utca 3. szám

alatti saját műhelyében készült férfi-, női és gyermek cipők fekete- és színes bőrből készítve, ugyszintén félcipők minden fazonban kapható!! 1476

A gyászoló közönség szíves figyelmébe ajánlom dusan felszerelt Sirkőraktáramat.

Mielőtt siremléket rendelne, saját érdekében kérem az igen tisztelt közönséget raktáram :: megtekintésére. ::

MENRÁTH JÓZSEF

kőfaragó és sirkő üzlete. — Raktárak: 1487

Arad,

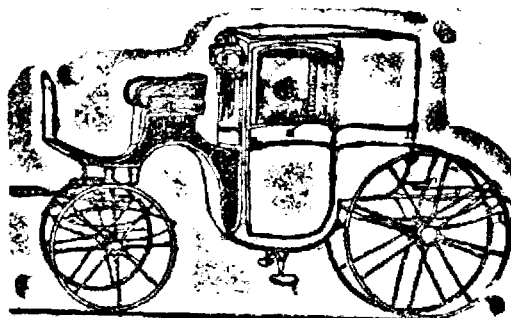
József főherceg-ut 11. és Boros Béni-tér 6.

Knitzky Ignátz

Kocsigyártó

Aradon, Varjassy József-utca 16.

(megyei közkézházzal szemben, saját ház.)

Átköltözés miatt ajánlja dusan felszerelt

kész kocsis raktárát

a t. vevőközönség figyelmébe, ahol a legszebb kocsik jutányos árért kaphatók. Elvállalja minden e szakmába vágó új munkák készítését és javítását a legpontosabb kivitelben. 646.

Feldman Nándor és Társa

bank-üzlete

6845

Budapest, VI., Andrásy-ut 50.

Első Magy. Általános Biztosító Társ. kerületi főügynökege.

Kölcsönök vidéki takarékpénztári részvényekre és egyéb tőzsdén nem jegyzett papirokra a legmagasabb összegig, a legelőnyösebb feltételek mellett. Reál- és személyjogi győgszertárak vételének finanszírozása; törlesztéses és egyszerű jelzálog-kölcsönök, építési, tisztviselői kölcsönök; értékpapírok, tőzsdéi árfolyamon; állami, városi subvenciók eskomptálása; kölcsönök, haszonélvezettel és járadékkal terhelt ingatlanokra. Elsőrangú referenciák. Felvilágosítás díjmentes. Telefon 21.10. Magyar és német levelezés.

Muraközi

hidegvérű (nóri) igás
tenyésztővák
tenyészmének

választott csikók-

nak közvetlen a tenyésztőtől vagy vásá-
rkon való beszerzésénél szolgálataimat a
t. gazdaközönség b. figyelmébe ajánlom.
A vásárok jegyzékét kívánatra szívesen
megküldöm. Lelkiismeretesebb kiszolgálás.

13 Ia referenciák! 72

FISCHL JAKAB

Ligetvár

posta Murakirály (Muraköz). Sürgőnyezim :
Kp. Fischl Murakirály.
Küldöncz Ligetvár. 1965

Molnár Antal

épület- és butorasztalos

Arad, Kápolna-u. 3. sz. (saját ház)

Elvállalja minden e szakba
vágó munkák készítését, ugymint
modern lak- és boltberendezé-
seket, portál és épületmunkákat
a legmegbízhatóbb kivitelben, a
legolcsóbb árért.

Kész butorok legolcsóbb beszer-
zési forrása.

Szíves pártfogást kér kész szol-
gálatlalt 3951

Molnár Antal,

épület és műbutorasztalos.

Jó erkölcsű fiú tanulóknak felvétetik.

Egy fiatal ügyes

rőfős segéd

aki a román nyel-
vet is bírja, azonnal

alkalmazást nyer

Kétegyházán

Schönbrun Albertnél

2189

6581

Alapítottatott 1850.

ZONGORA

A családi élet kellemességéhez minden-
esetre a zongora is tartozik, mely dus
raktárban teljesen új állapotban 700
koronától felfelé és használt zongorák
300 koronától felfelé állanak a nagyér-
demű közönség rendelkezésére.

Zongora-bérlés
havonként 8 ko-
ronától felfelé.

— Zongora hangolásokat
helyben és vidéken szak-
képzett segédem által vé-
geztetem. 1753

Nyilvános kölcsönkönyvtárban,
melyben magyar, német és fran-
czia nyelvű szépirodalmi művek
igen nagy választékban vannak
raktáron. Olvasási díj havonként 1
korona kötetenként 3 fillér.

Krispin József

ARAD,

Deák Ferencz-utca 28 sz.

Telefon szám 25.

Csépléshez,
gőzekecszántás hoz

legalkalmasabb és
leggazdaságosabb a

tatai brikett

Szállítja a 6876

Magyar Általános
Kőszénbánya

Központi iroda: Budapest, V.,
Erzsébet-tér 19. szám.

Molyok ellen

Óva intünk minden házi asszonyt,
ne mulassza el

ruhái, bundái, szőnyegjei

és egyéb ruhanemű eltevésénél
az évek óta legbiztosabban bevált

moly-pusztítónkat

használni, mely egyedül nálunk
kapható

Vojtek és Weisz

Arad.

Ajánljuk továbbá

Rovarporainkat

Terpentin szesz

Naphtalin

Patsoull levél

Nagyméltóságú gróf Hunyadi Károly, ur
Forray-utcai új bérházának első emeletén
f. évi november 1-től kiadó egy

4 szobás lakás

fürdőszobával és mellékhelyiségeivel és
egy kettő szobás lakás fürdőszobával és
mellékhelyiségekkel.

2011 Bővebb felvilágosítást nyújt alólírott házigondnok

Bódy Bódog.

**NE FOGADJON EL
MÁ-Á-ÁST!**

**CSAK ÓRIÁS
FEDÁK-
CIPŐKRÉM**

30 FILLÉRERT

1598

Gyermekek és felnőttek által

egyaránt kedvelt friss és kellemes ízű **Hajós-féle Csukamájolaj** most érkezett meg. E fontos és nagy táperejű szer kitűnő hatásának bizonyult mindenféle légzőszervi bajoknál, köhögésnél, fejlődésben visszamaradt gyermekeknél, stb. stb. 421

Ára egy üvegnek 2 korona.

Fagydagánatok

elmulasztására, fagyviszketegség biztos megszüntetésére legjobb szer a „Frigin.”

Ára egy üvegnek ecsettel és utasítással **70 fillér**

Legjobb fekete Hajfestő a „MELOGEN.” Egy pár perc alatt bármely hajat vagy bajuszt a legszebb állandó fekete színre lehet festeni anélkül, hogy a színt le lehetne mosni. Ára **2 korona.**

Kitűnő amerikai gummi a „NITER” 6 darab egy eredeti fémdobozban **2 korona.**

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Árpád gyógyszerárában ARAD, Andrassy-tér 22. sz. a megyeházzal szemben —

Használjon Nagyuád Földes-féle

Margit-Cremet,

hogy arca tiszta, üde és bájos legyen.

A MARGIT-CREME a főrangú hölgyek kedvenc szépítő szere, az egész világon el van terjedve.

Páratlan hatása szerencsés összeállításában rejlik, a bőrazonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra lefolyása alatt észlelhető.

Mivel a MARGIT-CREMET utánozzák és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményért vállal a készítő mindennemű felelősséget.

A MARGIT-CREME tartalmatlan, szírtalan, vegytlenséget tartalmazó készítmény, a mely a külföldön általános feltűnést kellett.

— ARA 1 KORONA. —

Margit-szappan 70 fillér. - Margit-pouder 1.20.

Gyártja:

Földes Kelemen laboratóriuma
ARADON. 1505

Tisztviselők figyelmébe!

Osztr. magy. I. ált. tisztviselőegylet kolozsvári képviselősege (Kolozsvár, Ferencz József-ut 7. sz.)

nyugdíjjogosult állami-, megyei és városi tisztviselőknek, katonatiszteknek és nyugdíjasoknak mindennemű egyleti ügyben, ugyszintén

törlesztési kölcsön ügyekben

díjmentes utbaigazítással és tanácssal szolgál.

Válaszbélyeg csatolandó.

Mentholin-crème

elismert leghatásosabb szer, csuz, köszvény és neuralgiából eredő fájdalmak ellen. Ára 2 korona.

Elnyálkásodás, rekedtség, köhögés ellen használja a kitűnő összetételű

mell teát.

Egy doboz ára 50 fillér.

A szoba levegőjének felfrissítésére legalkalmasabb

a fenyőillat.

Ára 1 korona 20 fillér.

Kitűnő zamatu tearumot készíthet házilag

a Rozsnyay-féle Rumessentiával.

— Egy liter készítéséhez elegendő adag ára 80 fillér. —

Kapható

Rozsnyay Máttyás

gyógyszertárában

1845

Arad, Szabadság-tér.

FÜZÉR-, CSEMEGE- ÉS ÁSVÁNYVIZEK KERESKEDESE.

Telefon 311. sz.

Telefon 311. sz.

A fekete kutyához.

Alapított 1889.

Färber Lajos, Arad

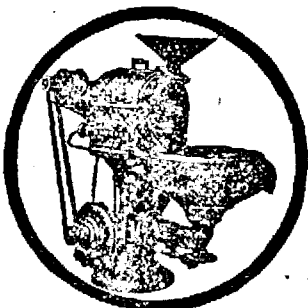
fűszer- és csmege-üzletemben kapható:

Kizárólag általam, saját módszerem alapján, óránként pörkölt

„Japán-kávé“

mely minőségre és zamatra minden más fajtát felülmúl.

A tavaszi idényre ajánlok ólomzárolt lucerna és heremagvakat, fűmagot, továbbá MAUTHNER-féle konyhakertészeti és virágmagvakat, valamint valódi MAUTHNER-féle takarmányrépa-magvakat. :-

Szabadalma.ott viifany-üzemű kávépörkölő.

Magy. kir. szab. osztályosorsójáték.

Az 1911. május 18. és 20-án kezdődő XXVIII. sorsjáték

I. osztályának

huzására szóló sorsjegyek nálam már kaphatók.

Az eredeti árak a következők:

1/1 sorsjegy 12.— korona || 1/4 sorsjegy 3.— korona
1/2 " 6.— " || 1/8 " 150 "

Sorsjegyek dus számválasztékban kaphatók, többek közt a következő számok

99351	99358	99364	99375	11956	11975	36051
4/4	4/4	4/4	4/4	8/8	8/8	8/8
	36060	36051	55801	55810	55824	
	8/8	8/8	8/8	8/8	8/8	

Az 1903. július 13-én eszközölt huzás alkalmával az általam eladott

36051. szám tizenötezer

koronát, az 1905. évi április hó 15-én eszközölt huzás alkalmával az általam eladott

36053. szám ötezer koronát és az 1906. évi

február hó 14-én eszközölt huzás alkalmával az általam eladott **99354. szám tízezer** koronát nyert. Ezekon kívül számos 2000, 1000 és 500 kor. nyereményeket fizettem ki.

WALLFISCH ÁRMİN

bank- és váltóüzlete Aradon. 1828

Alapított 1875. évben. Helybeli és megyei telefonszám 129.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöztetnek.

HOFFMANN SÁNDOR

ARADON, SZINHÁZ-ÉPULET.

Telefon szám 10.

Kérem a kirakatokat megtekinteni :- :-

E héten csipkék, betétek, csipkeszövetek mélyen leszállított árban lesznek árusítva.

Míg a készlet tart, kivételes olcsó árakban szerb vásznak, 15 színben, jól mosható, métere 22 krajcár.

Jól mosható ruhavásznak, remek színek, fehér és fekete is, métere 35 krajcár.

Mosó delainek és crettonok legújabb mintákban 30 krajcártól feljebb.

Selyem batisztok, 150 minta, olyan mint a valódi selyem, métere 50 krajcár.

Feltűnő olcsóság! női hosszú lüszterköppeny, tegethof, szürke és fekete színben 6.50 frt. Friss szállitmány érkezett.

Uj czipő üzlet!

férfi, női és gyermek czipő kész raktár,
mérték utáni megrendelések, czipő felső-
rész készítek, tűzések

KLEIN JÓZSEF-nél

ARAD,

Petőfi-utca sarok.

A legjobb minőségű

gyertyánfa-bábuk

1-ső oszt. „Lygnum-sanktum”

teke-golyók

nagy választékban kaphatók

Bauer Gyula

Arad, Minorita-palota.

Vidéki megrendelések gyorsan és
pontosan elintéztetnek. 3816

Apró hirdetések.

Minden szó 4 fillér, vastagabb betűvel
8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér

Az apróhirdetések díja a szavak
száma szerint számítódik. Minden
szó 4 fillér, feltűnőbb szedéssel 8
fillér. A vastagabb betűkkel kívánt
szavak a kéziratban aláhúzással
jelzendők.

Zálogházból

Értékes arany, ezüst- és
gyémánt-árakat vesz és el-
ad Farkas Streicher
Arad, Tökölly-tér 1. 2974

Nősülni óhajtok.

Ismerettség hiányában oly haja-
don ismerettségét óhajtom, kinek
10—15,000 korona hozománya van.
Vagyonom 40,000 kor. Leveleket
„Nősülni óhajtok” jeligére a kiadó-
hivatalba kérek. 2006

X.

változatlanul szeretlek sokszor
csókolom szemeidet és téged
írj. P. 2081

Mely 25-30 éves házias leány

menne férjhez egy helybeli szolid
férfihez, ki rövidesen egy közeli
vidéki városban egy régi, jól jöve-
delmező vendéglőt boltal, át vesz.
Csekély hozomány kívánatik. Le-
velek kéretnek e lap kiadóhivata-
lába „Csak komoly 40.” jeligére.
2024

Sok száz vagyonos hölgy

(fiatal vagyonos amerikai, bécs
pékmester egyetlen leánya, több
magyar hölgy, hajadonok és özve-
gyek stb. stb.) óhajt férjhez menni.
Komoly szándéku urak (ha vagyoni-
talanok is) irjanak e címre: L.
Schlesinger, Berlin 18. 2087

Karácsonyról

visszamaradt legdivatosabb doboz
levélpapírok teljesen ép dobozok-
ban 25% engedménnyel lesznek
kiadásitva Ingusz I. és Fia könyv
és papirkereskedésében Andrásy-
tér 16. Maurer-féle kilométer auto-
mobil- és kerékpár térkép ára 60
fillér. 555

Ügyes kárpitós

ajánlkozik e szakmába bármily
kárpitós munkák pontos és kitűnő
elvégzésére, úgy saját műhelyé-
ben, mint házakhoz is, legolcsóbb
árak mellett. Vidékre árfelemlés
nélkül. Stáhl M., Bercsényi Miklós-
utca 32. sz. 561

Kiadó

4 szoba, fürdő-szoba, összes mellék-
helyiségekkel, villany-világítással
ellátott, teljesen külön álló föld-
szintes lakás azonnal, vagy május
hó 1-re. Ugyanott egy utcai bejá-
rattal, száraz világos műhely, vagy
raktárhelyiség kiadó. Hasszinger-
utca 5. sz. 939

Jég

háztartási célokra naponta házhöz
szállítva 6, 8, és 12 koronás havi
bérletben megrendelhető az „Aradi
Jégtelep” jéggyáránál Petőfi-u 7a.
telefon 199 sz. 1823

Lakás kiadó.

Tökölly-tér 6. számú házban egy
4 szobás lakás minden mellék-
helyiséggel ellátott lakás f. é. no-
vember 1-re kiadó. Bővebbet a
házfelügyelőnél, vagy Frick József
építésznél. Telefon 329. sz. 2076

A gyermekek számát

2 vagy 3-ra korlátozni okos és sok
pénzt takarít meg. A biztos utmu-
tatást ehhez — melyre vonatkozó-
lag sok ezer hálairat érkezett be,
90 fillér magyar bélyeg ellenében
diszkrétén küldi: Frau A. Kaupa
Berlin S. W. 266 Lindenstrasse 51.
1224.

Első rendű

a legkényesebb igényeknek meg-
felelő házi koszt kapható családok
részére május hó 1-től. Genát Li-
pótné Bocskay tér-6 szám I. emelet.
2029

Egy jó karban

levő önkéntesi ruha jutányos árban
eladó. Bővebbet a házmesternél
Weitzer János-utca 15. 2045

Átilla-tér 1 sz.

házfolyó évi nov. 1-től bérbe adó,
esetleg eladó. Bővebbet a kiadó hi-
vatalban. * * * 2047

Egy rőfös

fűszer s rövid árus segéd május
15-iki belépésre magyar román és
német nyelv tudással alkalmazást
nyer. König Manó fia czégnél
Egresen (Torontál megye) 2046

Azonnal veszek

telket házzal vagy a nélkül 6—8000
korona értékig készpénz fizetés
mellett. Közvetítők kizárva. Kime-
ritő ajánlatok „I. I. 73” jellege
alatt e lap kiadó hivatalába adan-
dók.

Eladó

2 hordó hengerolaj 100 kg. á 60 K
1 hordó merev gépszir, 100 kg. á
50 K 2 hordó gépolaj 100 kg. á 30
K 1 hordó hengerolaj II. 100 kg.
á 30 K. Bővebbet ifj. Weisz Mór
Wesselényi-utca sarok. Ugyanott
egy nagy padolt pincze raktárnak
kiadó. 1964

Háztelek

480 □-öl, Belvárosban, szabad
kézből eladó. Cim a kiadóhivatal-
ban. 1872

Gyermektelen házmesterpár

kerestetik, hol az asszony a lakás
takarítását végezné lakásért és
fizetés mellett. Kik szobalányi mi-
nőségben hosszabb ideig szolgál-
tak, előnyben részesülnek. Ajánla-
tokat „Tiszta” jeligére kérünk.
1795

Csillárok, Villamos felszerelések

legolcsóbban 1874

Diamant-nál

Atzél Péter-utca 2. (az udvarban.)

Eladó téglacserépgyár

Aradhoz közelfekvő községben egy
téglacserépgyár teljes felszerelés-
sel, épületekkel és földdel együtt
más vállalat miatt olcsón eladó.
Bővebbet Lövész-utca 4/a. sz. alatt
a tulajdonosnál. 2005

Szőlőbirtokosok

érdeke szabadalmazott „Jövő” per-
metezőinkkel dolgozni. Napi 8 holdat
gyönyörűen bepermetez. Főraktára
Kovács Soma és Társánál Arad.
kékő, raffia, kénpor legolcsóbban.

Jó házikoszt

házban és házon kívül, valamint
egy modernül berendezett szoba 2
ur részére kapható. Szíves párt-
fogásért esedez Kohn Adolfné,
Boros Béni-tér 7. 2088.

Eladó

egy kisleányka fehér és kék színű
új butor Megtekinthető Szent
István-u. 3a I em. 2087

Vidéki városban

a fő-téren 10 év óta fennálló jó-
menetelű bádigos üzlet, műhely és
teljes berendezéssel, jó vevő körrel
azonnal átadó. Cim a kiadóhi-
vatalban. 2084.

Telefon 633. szám.

Fischer Armin

szobafestő és mázólmester
Vörösmarty-utca 3. sz.

Elvállal szobafestő és mázólo-
munkákat legegyszerűbb kivi-
teltől legdiszesebbig, továbbá,
természetes fautánzatokat (flo-
derozást) színes üvegekkel ki-
rakott gipszfestést úgy hely-
ben, mint vidéken. 101.

Butorok,

karnis, függönyök, majdnem új
állapotban jutányos árak mellett
eladók, Boros Béni-tér 24. sz. a.
2021.

Eladó

három 3 szobás és három 2 szo-
bás lakásokból álló ház Flórián-
utca 14/a. szám. Bővebbet ugyan-
ott. 1270

Telefon 789. Telefon 789.

Közeledünk a költözködéshez

valaki tiszta lakást óhajt az forduljon bizalommal

Lovas Károly

lakás és ablaktisztítóhoz, 333

aki elvállal parkettás szobák,
ablakok, kilincsek és szőnyegek
tisztítását. Téli ablakok leszedé-
sét, zsáruk felrakását.

Telefon 789.

Lakás: Mihály-u. 86/b.

Legszebb ernyők! Legjobb fűzők!

Varga D. Daninál kaphatók
Arad, Andrásy-tér 20. sz.

Ernyő javítások és áthuzások pontosan és gyorsan készíttetnek.

Deréktűzők méret után a legújabb formákban.

Apró hirdetések.

Tökmagolaj.

Métermázsanként 80 korona ár mellett, krbl. 800 kilogram tiszta tökmagolaj eladó. Értekezhetni: Schillinger Samunál Erdőhegy. 2090

Fővárosból jött

szabónő elegáns angol és francia toalettkészítést vállalja. Rosenbergné Stuckart Erna, Damjanich utca 14. szám. 2091

Volt önálló

fűszer és pálinka kiskereskedő megfelelő állást keres. Cim Czitter Géza Damjanich-utca 9. 2093

Rézkénpor

5 kilós csomagokban jutányos áron kapható, Färber Lajos kereskedésében Aradon. 2094

Kiadó lakás.

Élköltözés miatt egy három szobás lakás minden mellékkeliséggel az első emeleten azonnal kiadó. A lakás a Rákóczi-utcában van. Tudakozódni lehet a Láng-kávéház főpincérénél. 1952

Könyvvezető

(mérlegképes, perfekt erő) keresetlik aradi fűszertüzetbe. Ajánlatok „Szorgalmas” jelígre a kiadóhivatalba kéretnek. 1985

Egy minden cselédleány,

esetleg bejárónő azonnal helyet talál. Cim a kiadóhivatalban.

Két szobás

modern emeleti utcai lakás, fürdőszobával és minden hozzátartozóval elköltözés miatt június hó 1-re átadó. Kossuth-u. 89. sz. 2072

Pénzbeszedő ügynökök

fizetés és magas jutalékkal kellő óvadék mellett felvételnek a Singer Co. varrógép részvénytársaságnál Aradon, József főherceg-utca 9. sz. alatt. 2044

Eladó

16—18 métermázsas prima perzselt szalonna, olalanként 35-től 50 kilóig, métermázsanként 184 korona, az egész egyszeri vételnél métermázsanként 180 korona, ugyanott 3 vizsgázott gépes keresztetik a nyári cséplésre. Újszentanna, Szentendrey Béla. 1498

Ferencz-tér 6. szám

alatt 1912. év május hó 1-től több üzlethelyiség lesz kiadó. Értekezhetni lehet a tulajdonosnővel ugyanott. 2097

Egy keveset

használt 33-as önkéntes waffenrock eladó. Cim a kiadóhivatalban. 2083

Ajánlom

a nagyérdemű közönség szives figyelmébe mosó és vasaló intézetet, ugyszintén mindennemű tisztítást vállalok. Arad, Deák Ferenc-utca 7. Szabó Bálintné. 1062

A világhírű amerikai

„Vera” cipők Aradon egyedül Buchsbaum és Társa cégnél szereshetők be, kinek sikerült az egyedárusítást urak, hölgyek és gyermekek részére megszerezni. 1921

Angol urí nő

három hónap alatt tanít angolul. Kereskedelmi alkalmazottaknak, Amerikába készülőknek olcsó lec két ad Miss Smith Weitzer János-utca 15. sz. 2050

Rézkénpor kapható

Ehrenfeld Ignác fűszer nagykereskedésében Aradon. 2075

Egy igen jó

forgalmu román községben vegyes kereskedés és trafik, korlátlan italmérséssel, házzal együtt, előnyös feltételek mellett eladó. Cim a kiadóhivatalban. 1778

Házoér könyvek

jutányos áron Pichler Sándor könyv-, papir- és írószerkereskedésében kaphatók Arad, Szabadság-tér 1. 1918

Ormay Norbert utca 2. sz.

Leininger-utca mellett, egy használt, de jókarban lévő plüss garnitura olcsón eladó.

Vizsgalapok

(elsőrendűek) százként 95 fillérjével; vizsgai jutalomkönyvek nagy választékban kaphatók. Lzleti könyvek és irodai felszerelések gyári raktára. 100,000 kötetes, kölcsönkönyvtár, 80,000 kötetes zenemű-kölcsönző intézet. Minden-könyv és zenemű-ujdonságok raktáron. Veszek egész könyvtárakat legmagasabb áron. Kerpel Izso könyv és papirkereskedése, Aradon. 1451

Eladó

egy teljesen új Dierzon-féle négy rekeszes méh kaptár-kaptár. Karolina-utca 1a., Mikolás. 2099

Köz eladó

3 szoba, egy hold szép gyümölcsös kert és istállóval, ipari célokra is alkalmas, Töltés-utca 2. sz. 1799

Tisztességes fiatal házaspár

foglalkozást keres. Az asszony kitűnő mőszónő, a ki minden házi dologban jártas. Esetleg házmesternek is elmennek. Cim Trombita-utca 40. 2041

Kerestetik

augusztus 1-ére 2 szobás lakás mellékkeliségekkel, különbejárattal, esetleg előszobával. Ajánlatok „2 személy” jelígre kéretnek a kiadóba. 2037

A Választó-utca mellett

Fejsze-utca 1. b. szám alatt egy félemeleten lévő 4 szobás lakás augusztus elsőre kiadó. Értekezhetni lehet Mihály-utca 95. 2032

Üzlethelyiség

Balázsfalva város legforgalmasabb pontján f. é. május 15-étől kiadó, esetleg házzal együtt eladó. Értekezhetni Naftali Vilmos urral M. Pécskán, esetleg Wellvart Mór urral Balázsfalván. 2035

Zhököly Jare-utca

37. szám alatt egy szép magas kétszobás udvari lakás augusztus hó 1-től kiadó. 1986

Ősz haj nincs.

Minden haj megkapja eredeti színet, ha azt naponta egyszer

HAIRGENERATORRAL

megnedvesítjük.

≡ Nagy üveg ára 2 korona. ≡

Főraktár:

Földes Kelemen

gyógyszertára Aradon.

3 üveget ingyen láda és csomagolással bérmentve küld. 1524

**Nagymennyiségű
maculatura
jutányos áron
eladó.**

5—1911.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város központi választmánya ezennel közhírré teszi, hogy az aradvárosi választó kerületben az országgyűlési képviselőválasztóknak a folyó évben kiigazított és az 1912. évben érvényes bíró ideiglenes névjegyzéke, az ujonnan felvettek és kiigazítottak névjegyzékével együtt az 1899. évi XV. t.-c. 146. és 151. §-ai értelmében 1911. évi május hó 5-ik napjától kezdve, május hó 25-ik napjáig bezárólag a városház, tanácsstermében közszemlére kitétik.

Ezen névjegyzék ellen az 1874. XXXIII. t.-c. 42. §-a (147.) értelmében felszólamlással élni és ezen felszólamlás ellen észrevételt tenni lehet.

Az ideiglenes névjegyzék kiigazítása iránt a felszólamlások folyó évi május hó 5-ik napjától, folyó évi május hó 15-ig bezárólag, az azokra teendő észrevételek pedig folyó év május hó 16-tól május hó 25-ik napjáig Arad sz. kir. város polgármesterénél adandók be.

Arad sz. kir. város központi választmányának 1911. évi április hó 15-én tartott üléséből.

Varjassy Lajos s. k.

polgármester, közp. választm. elnök

Értesítés.

Értesítem a n. é. cipésziparosokat, hogy a Petőfi-utca 11. sz. alatt volt

cipőfelsőrész készítő

műhelyemet Szabadság-tér 12. sz.

(Vaskapu) alá helyeztem át, amidőn a multban tanúsított pártfogást megköszönöm kérem azt a jövőben is föntartani. — Szives pártfogást kér,

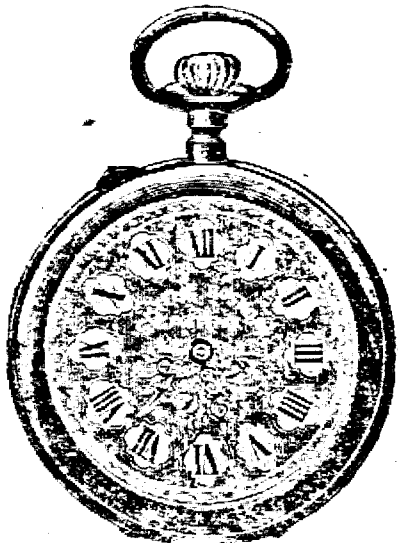
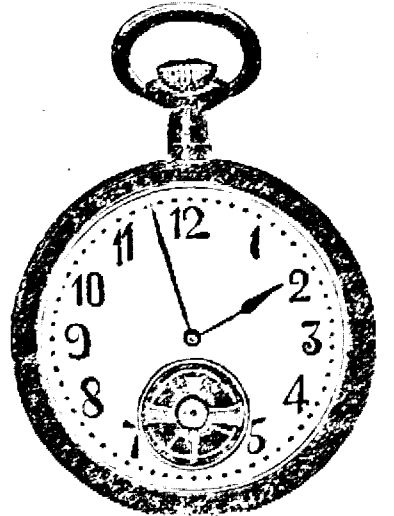
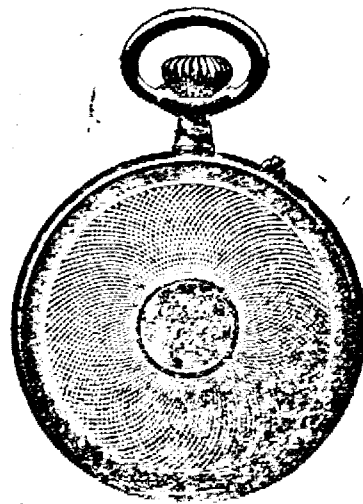
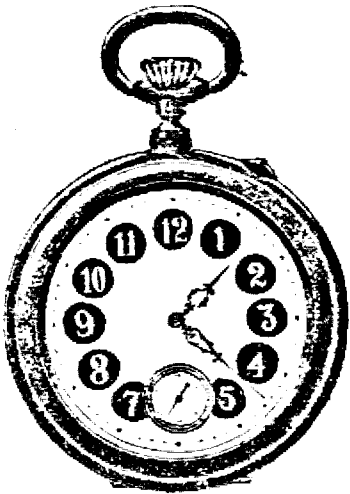
HAGY ISTVÁN

cipőfelsőrész készítő.

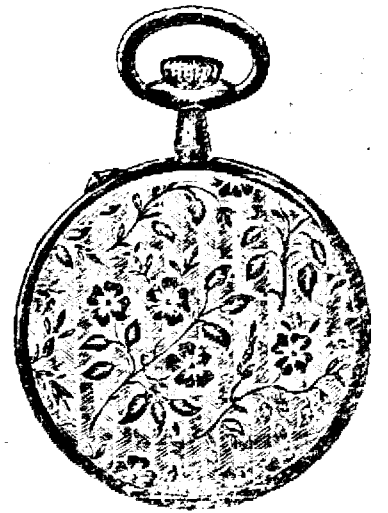
2075

INGYEN ZSEBÓRA!

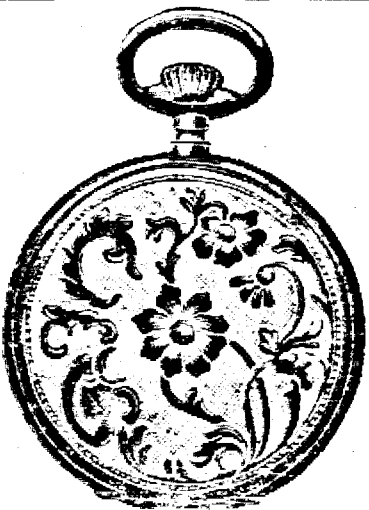
FISCHER SIMON NAGY ÁRUHÁZÁBAN.

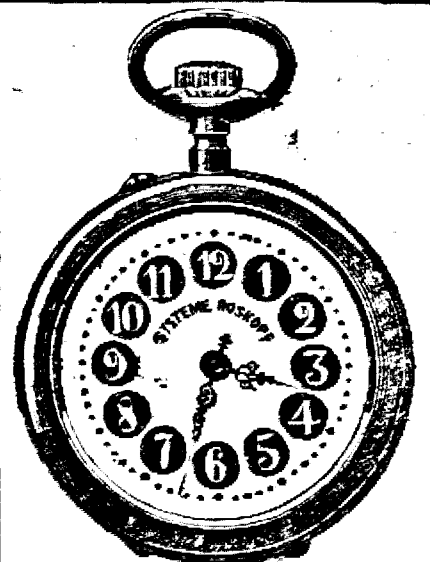
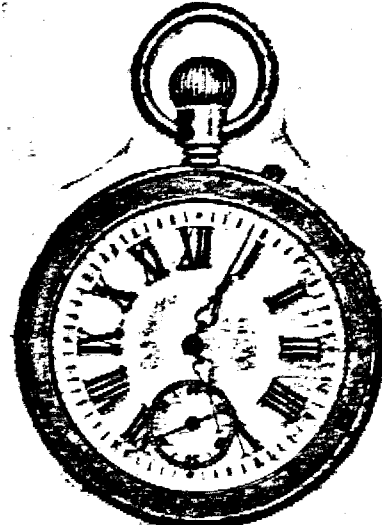
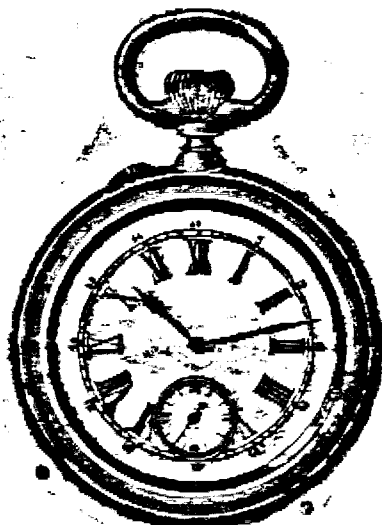
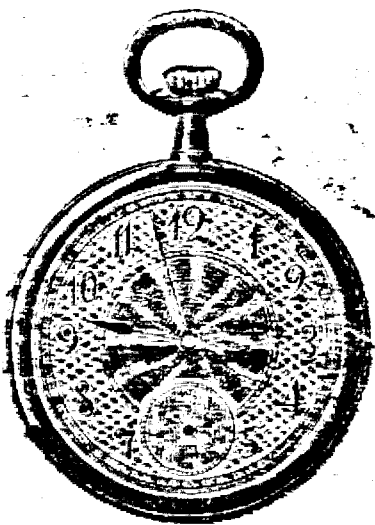
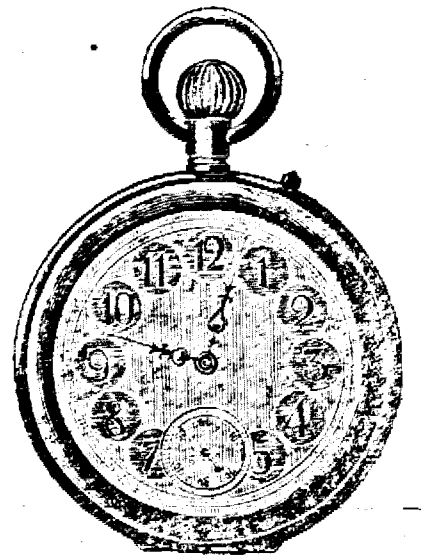
Arad város és vidéke t. vevőközönségének figyelmét felhívom arra az ujtásra, melyet Áruházamban, bizonytalan időre bevezettem. Minden vevőnek, a ki egyszerre 30 koronán felül vásárol, jutalom fejében, teljesen ingyen adok egy finom, elegáns zsebórát.

Fenti ujtásnak, mely az országban egyedül áll, bár nagy anyagi áldozatokkal jár, az a célja, hogy szaporítsa azon vevők számát, akik egyszerre nagyobb bevásárlást eszközölnek és alkalmat nyujtsak arra, hogy a t. vevőközönség ezáltal megismerje Áruházamnak sokoldalú, dusnagy választékát és meggyőződjön arról, hogy az Áruházamban levő olcsó árak felülmúlnak minden versenyképességet.

Logikus tény, hogy mindenki szívesen fog igyekezni ezen ritka kedvezményben részesülni, hogy magának tetszésszerint, egy finom szerkezetű ezüstözött, oxidált vagy nikkelt zsebórát ingyen választhasson.

ARADON

Szabadság-tér 12

FISCHER

**NAGY-
ÁRUHÁZ**